

סֵפֶר

אֶזְרָה הָאֶזְרָה

הַמִּכְבֵּה

כְּסֵפֶר הַקְדוּשָׁה

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

מֵרַבְּנֵי נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלַב זִיע"א

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹרָה

פְּרָשַׁת כִּי תָבוֹא

אֶזְרָה
הָאֶזְרָה

רַבִּינוֹ נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלַב
זִיע"א

המכתב

לספר הקדוש

לקוטי מוהר"ן

על התורה ומועדי השנה

עם לקוטי התפלות

גליון 233

פרשת פי תבוא

שנת תשפ"ג לפ"ק

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ הרה"צ חו"פ
רבי אשר יעקב
בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ל
נלב"ע כ"ד תמוז תשמ"ט
תנצב"ה

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
רבי אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל
נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

יופיע בעז"ה בימים הקרובים
- הגליון המיוחד -
אור האורות
אלול - תשרי
עם לקוטי תפלות

האור

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לחיות

באור הפרשה

עם תורה
דעתיקא סתימא

דערנידא
לאַתגליא
לעתידיד-לבא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א
052.763.1800
B48148@gmail.com

פרשת כי תבוא

"פרשת בפורים" (דברים כו, א-י)

א.

(ספר-המדות, עניני' בפורים')

[א] מי שאין לו 'בן-זכר', ירגיל את-עצמו להביא מתנות לתלמידי-חכמים, ויאמר פרשה של 'בפורים' (דברים כו, א-י) (בנים ח"ב יט).

[ב] המביא דורון לתלמידי-חכם, פאלו מקריב בפורים (צדיק סז).

"ובאת אל הפתח וכו' ואמרת אליו" (דברים כו, ג)

"שאינך בפוי טובה" (רש"י: ספרי)

- ענין 'הפרת הטוב' -

ב.

(ספר-המדות, תפלה סב)

אסור לאדם שיהיה 'פפוי טובה', בין לישראל בין לגוי.

"ארמי אבד אבי, וירד מצרימה" (דברים כו, ה)

ג.

(ח"א יט, ד)

עקר תגברת הקלפה, אינו אלא על-ידי לשון 'תרגום', בבחינת (דברים כו, ח):

"ארמי אבד אבי", ובבחינת (במדבר כג, ז): "מן ארם ינחני בלק", שהוא לשון 'תרגום', לשון 'ארמי' - שדרך שם מתעוררים לינק מהקדשה.

ועקר בנינה ושלמות של 'לשון-הקדש' - אינו אלא על-ידי שמפילין הרע של התרגום, ומעלין ה'טוב שבתרגום', ל'לשון-הקדש' - שעל-ידי-זה נשלם 'לשון-הקדש'.

ו'לכן הארמי, שהוא "ארמי אבד אבי" הנ"ל - רצה לינק מהקדשה על-ידי ה'תרגום', ועל-כן קרא לו (בראשית לא, מז): "יגר שהדותא". ו'יעקב' היה מעלה את ה'תרגום' ל'לשון-הקדש', ועל-כן קרא לו (שם): "גלעד", ב'לשון-הקדש'.

וזוה סוד מה שאמרו רז"ל (סנהדרין לח:): "אדם-הראשון משוה בערלתו היה. אדם-הראשון בלשון ארמית ספר".

והבן מאד: כי על-ידי לשון 'ארמית', שהוא לשון 'תרגום' - משכה וינקה ה'ערלה', שהוא 'רע-הכולל', מ'לשון-הקדש', מ'ברית-קדש'. כי עקר 'פגם-הברית', רע הכולל, בחינת לשונות העמים, יניקתם על-ידי לשון 'תרגום'.

וזוהו: "אדם הראשון משוה בערלתו היה. אדם הראשון בלשון ארמית ספר". כי הא בהא תליא, כי עקר 'פגם-הברית', נמשך על-ידי לשון 'ארמית', שהוא לשון 'תרגום', בשאין מעלין אותו ל'לשון-הקדש'.

ד.

(ח"א סו, ד)

צריך לראות להוציא הדבור בשלמות, בחינת (צפניה ג, ט): "שפה ברורה". כי

‘קול’, בבחינת: “וישמע את קולנו” (במדבר כ, טז; דברים כו, ז).

ובשביל-לזה נקראת בשם “הגדה” – להורות על ‘תקון-הברית’, בבחינת (שם ד, יג): “ויגד לכם את בריתו”.

“השקיפה ממעון קדשך” (דברים כו, טו)

ו.

(ח”א רלד)

‘ארץ-ישראל’, הוא כלליות הקדשה שבכל הקדשות, כי שם כל העשר קדשות, ועל-כן נאמר בארץ-ישראל, (דברים יא, יב): “תמיד עיני ה’ אלקיך בה”, כי שם הוא רק ‘השגחה’, בבחינת (שם כו, טו): “השקיפה ממעון קדשך”.

ודע: שיש שם, שפשוטין לעשות מלך, משתמשין בזה השם, והשם הוא ‘קמ”ה’ – ראשי-תבות: “השקיפה ממעון קדשך”. וזה בבחינת (דניאל ב, כא): “מהעדה מלכין ומ’הקם מלכין”. וזה שנאמר ביוסף (בראשית לו, ז): “והנה קמ”ה אלמתי”.

“היום הזה ה’ אלקיך מצוך” (דברים כו, טז)

בכל יום יהיו בעיניך חדשים, כאלו בו פיום נצטווית עליהם. (רש”י)

מהו “היום הזה ה’ אלקיך”? וכי עד עכשיו לא צנה הקדוש-ברוך-הוא את ישראל, והלא אותה שנה שנת ארבעים היתה וכו’? – אלא כך אמר משה לישראל: בכל יום יהא התורה חביבה עליכם, כאלו “היום הזה” קבלתם אותה מהר סיני. (תנחומא תבוא א)

לפעמים נתחבין אותיות הדבור ב’מצר-הגרון, ואי-אפשר להוציא הדבור בשלמות, בבחינת מה שקורין בלשון אשכנז: “היזעריק” [צרוך. ראשי-תונה כז:].

וצריך לראות להוציא הדבור מ’מצר-הגרון, שיוכל לדבר בשלמות, דהינו להמשיך נקדות אל האותיות, כי בלא נקדות אי-אפשר לדבר שום אות.

ועל-ידי החשק והכסופין שחושקים להוציא מבח אל הפעל המצוה או הדבר שבקדשה – על-ידי-זה ממשיך נקדות אל אותיות הדבור – שיוכל להוציא בשלמות, מ’מצר-הגרון, הדבור שיקרא ויצעק להשם-יתברך הרבה.

עד שיוציא הדבר שבקדשה מבח אל הפעל, וישבר ויבטל כל המניעות ואגסים שלא באו רק בשביל החשק.

וזה בבחינת (דברים כו, ה): “וירד מצרימה – אנוס על פי הדבור” (הגדה של פסח) – שפשהדבור יורד ב’מצר-הגרון, שזה בבחינת ‘גלות מצרים’ – אזי הוא “אנוס על פי הדבור” – הינו: שיש לו ‘אנס’ ומניעה, על-ידי שאין נקדות להאותיות, ואינו יכול להוציאו מ’מצר הגרון, שמזה באין כל המניעות ואגסין – שעל-ידי שאין הדבור בשלמות, על-ידי-זה הוא ‘אנוס’.

“ונצעק אל ה’ אלקי אבותינו, וישמע ה’ את קולנו” (דברים כו, ז)

ה.

(ח”א כ, י)

בשביל-לזה אומרים ה’הגדה’ בקול-רם, כי ה’גאלה’ היתה על-ידי

ז.

(לקוטי־הלכות, השבט־הבקר ג, ה)

בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בִּבְקָר, צְרִיכִין לְהִתְחִיל לַעֲסֹק בַּעֲבוּדַת־הַשֶּׁם מִחֻדָּשׁ, בִּבְחִינַת (אִיכָה ג, כג): "חֲדָשִׁים לְבִקְרִים" וְכו', כָּאֵלּוּ לֹא הִתְחִיל עַדִּין מַעוֹלָם כָּלֵל.

וְכִמּוֹ שְׁאָמְרוּ רַז"ל (ספרי, על דְּבָרִים ו, ו): "אֲשֶׁר אָנֹכִי מִצִּוְתָהּ הַיּוֹם", "בְּכָל יוֹם וַיּוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ בְּחֻדָּשִׁים". וְכֵן דָּרְשׁוּ עַל פְּסוּק (דְּבָרִים כז, ט): **"הַסֵּפֶת וְשִׁמְעַת יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לָעֵם" וְכו', "שֶׁבְכָל יוֹם יִהְיֶה דוֹמָה בְּעֵינֶיךָ כָּאֵלּוּ הַיּוֹם בָּאתָ עִמּוֹ בְּבִרְיָת" (רש"י שם; בְּרָכוֹת סג:).** נִמְצָא: שֶׁבְכָל יוֹם צְרִיכִין לְהִתְחִיל מִחֻדָּשׁ.

ח.

(לקוטי־הלכות, תפלין ה, ה)

רִאִיתִי וְשִׁמְעֵתִי מִפִּי רַבְּנוּ ז"ל בַּעֲצֻמוֹ פָּמָה פְּעָמִים: שֶׁהָיָה חֵי חִיּוֹת חֻדָּשׁ בְּכָל פֶּעַם, כְּאֲשֶׁר שִׁמְעֵתִי מִמֶּנּוּ פָּמָה פְּעָמִים שְׁאָמַר: "אֲנִי חֵיִיתִי הַיּוֹם חַיִּים, שֶׁלֹּא חֵיִיתִי מַעוֹלָם חַיִּים כָּאֵלּוּ" (תִּימּוֹהֵר"ן ח).

וְכֵן שִׁמְעֵתִי עוֹד פְּעָמִים אַחֲרִים, שֶׁדָּבַר הִרְבֵּה מַעֲנִין ה' חַיִּים: "שֶׁהַכֹּל נִקְרָא חַיִּים אֲצֵל הָעוֹלָם וְכו', וְגַם בַּעֲנִין חַיִּי צֶעַר יֵשׁ חֲלוּקִים הִרְבֵּה וְכו'", עֵינֵי־שֶׁם בְּהַשְׁיחוֹת (שם; וּבְשִׁיחוֹת־הֶר"ן שח), אֲבָל בְּאֵמַת עֶקֶר הַחַיִּים, הוּא חַיִּים אֲרָפִים אֲמִתִּיִּים וְכו'.

כִּי זֶה עֶקֶר הַחַיִּים: כְּשִׁמְתִּיחִילִין לַעֲבֹד אֶת הַשֶּׁם בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ, כָּאֵלּוּ לֹא הִתְחִיל עַדִּין בַּעֲבוּדָתוֹ כָּלֵל. וְכִמּוֹ שִׁכְתוּב (דְּבָרִים ו, ו): "אֲשֶׁר אָנֹכִי מִצִּוְתָהּ הַיּוֹם", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (ספרי שם): **"בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ בְּחֻדָּשִׁים, שֶׁלֹּא יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כְּדִיוּטָגְמָא יִשְׁנָה שְׁאִין אָדָם סוּפְנָה, אֶלָּא בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּחֻדָּשִׁים".**

וְכִמּוֹ שִׁכְתוּב (שם כז, ט): "הַסֵּפֶת וְשִׁמְעַת יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לָעֵם לֹא אֶלְקִיךָ", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (בְּרָכוֹת סג: הוֹבָא בְּפִרוּשׁ רש"י): **"בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ, כָּאֵלּוּ הַיּוֹם נִכְנַסְתָּ עִמּוֹ בְּבִרְיָת".**

וְכִמּוֹ שְׁרָאִיתִי מִרַבְּנוּ ז"ל פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר: שְׁאִי־עַל־פִּי שִׁבְשָׁעָה הַקּוֹדֶמֶת הִתְפָּאֵר עֲצֻמוֹ בְּגִדּוּלוֹת וְנוֹרָאוֹת, וְגָלָה תוֹרָה נִפְלְאָה אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמַע כְּזֹאת, כְּדָרְכּוֹ. וְאַחֲרֵכֶךְ בִּשְׁעָה שְׁאֲחֲרִיָּה, רָאִינוּ אוֹתוֹ שְׂרוּי בְּצֶעַר גָּדוֹל. וְכִמָּה פְּעָמִים פִּרְשׁ צֶעֱרוֹ וְשִׁיחָתוֹ לְפָנֵינוּ מַעֲמֵק הַלֵּב: "שֶׁהוּא מַצְטַעַר מָאָד, אִיךָ זֹכִיךְ לְחִיּוֹת יְהוּדִי"? כִּמִּי שֶׁלֹּא הִרִיחַ מַעוֹלָם רִיחַ עֲבוּדַת־הַשֶּׁם.

וְכִי שֶׁלֹּא רָאָה זֹאת, אִי־אֶפְשָׁר לְצִיר לוֹ בִּכְתָב עֲנִין זֶה, וְכִבֵּר מִבְּאֵר מִזֶּה מַעַט בְּשִׁבְחֵי הַנִּדְפָּסִים (שִׁבְחֵי־הֶר"ן לג, וְעוֹד).

וּבְכָל־פֶּעַם הָיָה רָגִיל לוֹמַר: "שֶׁעַכְשֵׁיו אִינוּ יוֹדַע כָּלֵל, כָּלֵל כָּלֵל לֹא" וְכו'. אִי־עַל־פִּי שִׁבְשָׁעָה הַקּוֹדֶמֶת גָּלָה מָה שֶׁנִּגְלָה, וְהִתְפָּאֵר שֶׁהִשְׁיֵג מָה שֶׁהִשְׁיֵג, מָה שְׁאִי־אֶפְשָׁר לְגַלּוֹת - אִי־עַל־פִּי־כֵן תִּכְפֹּף אַחֲרֵכֶךְ הָיָה אוֹמֵר: "שְׁאִינוּ יוֹדַע כָּלוֹם".

הַכָּלֵל: שִׁמְעוֹלָם לֹא עָמַד עַל מַדְרָגָה אַחַת, רַק הָיָה הוֹלֵךְ בְּזִרְיוֹת בְּכָל פֶּעַם מַדְרָגָא לְדִרְגָּא, בְּרוּם מַדְרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת וְהַגְּבוּהוֹת. וְאֶפְלוּ כְּשֶׁהִגִּיעַ לְמָה שֶׁהִגִּיעַ וְכו', עַדִּין לֹא נִתְקַרְרָה דַּעְתּוֹ בְּזֶה וְכו'. וְאֵין לְהֶאֱרִיךְ בְּזֶה כִּי, וְיִתְבָּאֵר בְּמָקוֹם־אַחֵר (תִּימּוֹהֵר"ן סז, קע).

וְזֶה עֶקֶר הַחִיּוֹת בְּאֵמַת: כְּשֶׁזֹּכִיךְ לְהִתְחִיל בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ בַּעֲבוּדַת־הַשֶּׁם, שֶׁהוּא עֶקֶר הַחַיִּים בְּאֵמַת, כִּמּוֹ שִׁכְתוּב (דְּבָרִים ל, ב): **"כִּי הוּא חַיִּיךָ".**

וְהַעֲקֹר עבודת-השם: שיהיה עבודתו בכל פעם מחדש, ולא יפל לזקנה של הסטרא-אחרא, שלא תזקן עבודתו אצלו חסד-שלום, וכמו שהזהיר רבנו ז"ל על-זה ואמר (שיחות-הר"ן נא): "שאסור להיות זקן, הן צדיק זקן, הן חסיד זקן - זקן אינו טוב" וכו'.

הֵינּוּ: כי צריכים להתחיל בכל פעם מחדש, לחיות חיות חדש דקדושה, לחדש פנשר ימיו - להתחיל בעבודתו יתברך בכל פעם מחדש, ולא יפל לזקנה דסטרא-אחרא, שלא תהיה עבודתו בעיניו פישנה, אלא חדש ממש, כאלו לא התחיל מעולם כלל וכו' וכו'.

כִּי בָּאֵמֶת וְכוּ' - לפי חדוש מעשה בראשית שבכל יום, עדין לא התחיל כלל, כי השם-יתברך עושה חדשות בכל עת, כמו שאומרים (ברכת יוצר): "ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית". ואין יום דומה לחברו, כי הוא יתברך מחדש נפלאות חדשות בכל עת ובכל שעה.

וּכְמִבְּאֵר בְּכַתְּבֵי-הָאֲרִיז"ל (עץ-חיים א, ה): "שאין יום דומה לחברו ואין שעה דומה לחברתה, ובכל רגע ורגע נשתנים עלית העולמות וסדרן ומעמדם והנהגתם בשנויים נפלאים ונוראים עד אין חקר". וכל המשכת חיותם, הוא כפי עבודת האדם בעולם-הזה, שבו תלוי הכל מראש ועד סוף.

וְעַל-כֵּן צריך בכל פעם לעבד את השם-יתברך מחדש, כפי חדוש מעשה בראשית שבכל העולמות שצריכין עכשיו, וכפי התגלות גדלת הבורא יתברך שצריכין לגלות עכשיו.

כִּי "יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אוֹמֵר וְלִילָה לְלִילָה יַחֲוֶה דַּעַת" (תהלים יט, ג) - שבכל יום ובכל לילה ובכל עת ובכל שעה, נתגלה גדלותו יתברך בדרך הברה וידיעה חדשה שלא היה מעולם, ועל-כן צריכין להתחיל בכל פעם בעבודתו מחדש, בבחינת: "בכל יום יהיו בעיניך כחדשים". (עין בפנים באריכות).

ט.

(לסוטי-הלכות, קריאת-התורה, יד-יז-כה)

עֲקֹר הדבר: שנתעורר בכל יום ובכל עת ועת, שיהיו דברי תורה חדשים אצלנו בכל יום, כאלו היום נתנו, שבשביל זה נתנה התורה מתחלה בסיני.

כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י על פסוק (שמות יט, א): "ביום הזה באו מדבר סיני", שנאמר "הזה" וכו' - "שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאלו היום נתנו".

וְכֵן מְבֹאֵר בְּדִבְרֵי רַז"ל במקומות הרבה מאד, כמו שפרש רש"י על פסוק (דברים ו, ו): "אשר אנכי מצוה היום" - "בכל יום יהיו בעיניך כחדשים". וכן הרבה.

הַכָּל: שכל מי שרוצה לחוס על-עצמו, ולחשב על תכליתו הנצחי - כל תקנתו: שאיך שהוא איך שהוא, יהיה בעיני עצמו בכל יום ויום, כברייה חדשה ממש.

וְכְמוֹ שֶׁמְבֹאֵר בְּשִׁלְחֵן-עֲרוּךְ ובפוסקים (ארח-חיים סימן מז) לענין כל 'פרכות-השחר' שמברכין בכל יום - "שכלם הם בשביל שנעשה כברייה חדשה" - כמו שמברכין: "המחזיר נשמות לפגרים מתים" וכו', וכן "שלא עשני גוי" וכו', וכן: "הנותן ליצה פח", שנאמר על 'התחדשות-הנשמה' שהוא ה'שכל' וכו'.

וְעַל-כֵּן איך שהוא, צריך שתהיה העבודה שעוסק בכל יום חדשה אצלו לגמרי - כי כל אחד מישראל איך שהוא כל זמן ששם ישראל נקרא עליו, הוא עושה במה מצות בכל יום, כי מניח ציצית ותפלין, ואומר ברפת השחר וקריאת-שמע ותפלה, והרבה אומרים תהלים ולומדים תורה מעט או הרבה.

אך העקר: שיראה לישוב דעתו בכל יום, שזה היום שעומד בו, עדין לא היה בעולם, וכן לא יהיה עוד יום הזה בעולם, והעבודה להשם-יתברך שצריכין בזה היום, היא חדשה לגמרי, ורק האדם שעומד באותו היום באותו הדור צריך לעסוק בזה, וכמו שכתוב ב'שערי-ציון' (השי"ד ליום ו): **"כי עליך נפל חובת היום"**.

ואפלו אם יודע בעצמו שמעשיו מקלקלין הרבה וכו', וכבר נכשל במעשיו פעמים אין מספר - אף-על-פי-כן זה היום הוא חדש לגמרי, ויכול גם ממקומו שהוא שם להגדיל ולקדש שמו יתברך וכו'.

אפלו ה'גורע-שבגורעים' - מאחר שעתה פונתו לשמים, ורוצה עתה להניח טלית ותפלין ולהתפלל וכו' - שבודאי הוא מגיד ומקדש שמו יתברך מחדש כפי אותו היום, שזאת העבודה אינו יכול להשלים שום מלאך ושרף וכו'. ואפלו נשמות קדושות של ישראל שבגן-עדן העליון אינם יכולים להשלים העבודה הזאת.

כי **"לא המתים יהללו יה"** וכו' (תהלים קטו, יז), כי **"במתים חפשי"** בתיב (שם פח, ו), וכמו שאמר חזקיהו (ישעיה לח, יט): **"חי חי הוא יודך כמוני היום, אב לבנים יודיע אל אמתך"**, **"כמוני היום"** דיקא - הינו: 'כמו

שאני היום' באיזה מדרגה פחותה, מאחר שאני חי, אני דיקא צריך להודות לך וכו'.

וצריך האדם לסלק מדעתו, בכל יום ובכל פעם, כל מה שעבר עליו עד אותו היום ואותו השעה, ולא יעלה אצלו בחשבון כלל, באלו לא התחיל עדין מעולם כלל.

כי אם תשכיל ותבין בענין הירידות והנפילות שעוברין על כל אחד - עקר נפילתו בדעתו של כל אחד הוא: מחמת שנדמה לו בדעתו, שכבר נסה את-עצמו והתחיל קצת בעבודת-השם ונפל מזה, ואחר-כך התחזק להתחיל עוד, ונפל עוד הפעם, וכן היה כמה פעמים.

על-כן מסיתו הבעל-דבר, ליאש את-עצמו חס-ושלום לגמרי, ואומר לו בלבו: **"הלא אתה רואה כי אפס תקוה וכו' - בידיע פליזה למי שעוסק בלמוד הקדוש הזה של התקרבות בגי'הנעורים לעבודת-השם-יתברך"**.

אבל מי שזוכה להתחבר לחברים בשרים ואמתיים תמיד - עד שיזכה לקבל ולקבע בלבו עצה הקדושה הנ"ל - לשבח בכל פעם כל מה שעבר עליו, אף-על-פי שכבר התחיל אלפים ורבבות פעמים בלי מספר, רק עתה יתחיל מחדש להכין ולהזמין את עצמו בכל מה שיוכל, הן לצעק אל השם מעמק הלב כמו שצריך עתה באותה שעה, הן להתחיל ללמוד ולהתפלל ולעסוק במצות, הן לשמח את נפשו במה שלא עשני גוי וכו', והבדילנו מן התועים וכו', ולהפך היגון ואנחה לשמחה וכו' וכו' - **על-ידי פליזה, ישאר קים בקיום-התורה תמיד וכו' וכו'.**

י.

(לקוטי־הלכות, דם א, ב)

כל אחד מישראל אפלו הפחות־
שבפחותים, צריך לקבל את התורה
בכל דור ודור, כמו שדרשו רז"ל על פסוק
(דברים ו, ו): "אשר אנכי מצוה היום", "בכל
יום יהיו בעיניך פחדשים" (ספרי), וכמו
שכתוב (שם כז, ט): "היום הזה נהיית לעם",
ופרש רש"י: "שיהא דומה בעיניך, כאלו
היום באת עמו בברית".

הינו: שכל אחד מישראל כפי מה שמקבל
על עצמו על מלכות שמים -
שמקבל על־עצמו מעתה, לחדש פנשר ימיו
שעברו בחשך, ורוצה מעתה לבגס בתורה
ועבודה באמת - זהו בחינת 'קבלת־התורה'
אפלו.

יא.

(לקוטי־הלכות, בשור־בחלב ד, א־יג־יד)

זה כלל גדול: שצריך האדם להתחיל בכל
פעם מחדש, כאשר הזהיר רבנו ז"ל
על־זה פעמים אין מספר, במבאר בספריו
הקדושים בכמה מקומות. וכמבאר בספור
שבחי הקדושים: "שהוא בעצמו זכה למה
שזכה - על־ידי שהתחיל בכל פעם מחדש,
ולא נפל בדעתו משום דבר שבעולם, ואפלו
ביום אחד היה לו כמה התחלות" (שבס־י־הר"ן
היו; שיחות־הר"ן מח).

וכמבאר בדברי חז"ל, כמו שפרשו על
פסוק (דברים ו, ו): "אשר אנכי
מצוה היום" - "בכל יום ויום יהיו בעיניך
פחדשים" (ספרי), וכתב (שם כז, ט): "היום
הזה נהיית לעם", ודרשו רז"ל (ברכות סג):
ומובא בפרוש רש"י (שם): "בכל יום ידמה
בעיניך, כאלו היום נכנסת עמו בברית".

כי באמת: אם יסתכל האדם על־עצמו
היטב, יראה: שכל הבלבולים ונפילות
וירידות וחלישות־הדעת שיש לו - הכל הוא
על־ידי רבוי המחשבות, מיום שעבר ליום
הבא, ומשעה לשעה, שרב העולם הם
בזקנים בעיני־עצמן, וכל אחד נחשב בעיני־
עצמו כאלו כבר נזקן בדרך־יו שרגיל בהם
ימים רבים, עד שאי־אפשר לו לשוב לדרך
אחר.

ומחמת שהוא יודע בעצמו שהוא רחוק
מדרך הישר באמת - על־כן
נמצאים רבים שמאשים עצמם מלהתקרב
באמת להשם־יתברך; ואפלו מעט העבודה
והמצוות שמקימים, הוא כמו (ישעיה כט, יג):
"מצות אנשים מלמדה", ועושים אותם בלי
התעוררות וחיות.

והכל מחמת הזקנה שקפצה עליהם,
שנחשבים בעיניהם בזקנים פנ"ל,
שזה מזיק מאד מאד, כמו שהזהיר אדמו"ר
ז"ל מאד מאד, ואמר (שיחות־הר"ן נא): "שאסור
להיות זקן, הן חסיד זקן, הן צדיק זקן וכו'".

כי עקר העבודה הוא 'התחדשות', בחינת
(ישעיה מ, לא): "וקני' ה' יחליפו כח יעלו
אבר בנשרים" - שצריך ל'התחדש בכל יום
ממש, בבחינת: "אשר אנכי מצוה היום",
"בכל יום יהיו בעיניך פחדשים", הנאמר
ב'קריאת־שמע' וכו', פנ"ל.

כי מי שמחזק עצמו להתחיל בכל פעם
מחדש - בודאי לא יפל לעולם, אפלו
אם יעבר עליו מה.

כי צריך האדם לסלק מדעתו, ולהעביר
ממחשבתו לגמרי, כל מה שעבר ביום
העבר, או בשעה העוברת, וידמה בעיני
עצמו בכל יום ואפלו בכל שעה, כאלו היום

נוֹלָד, בְּבַחֲיִנַת (תהלים ב, ז): **"אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֵתִיד"**, וּכְתִיב (שם צח, ז): **"הַיּוֹם אִם בָּקֻלוֹ תִשְׁמָעוּ"** - שְׁצִרִיד לַחֲשֹׁב בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וְשָׁעָה, כָּאֵלוֹ הַיּוֹם וּבְאוֹתָהּ הַשָּׁעָה הוּא נוֹלָד וְבָא לָעוֹלָם, וְרוֹצֵה לְהִתְחִיל לְהַפִּיר אֶת מִי שְׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם.

וְאִף־עַל־פִּי שֶׁכָּבַר הָיָה כֵּן אֲלָפִים וְרַבִּי רַבְבוֹת פְּעָמִים - שְׁרָצָה לְהִתְחַדֵּשׁ וּלְהִתְחִיל לְהִתְקַרֵּב לַהֲשֵׁם־יִתְבָּרֵךְ וְלֹא עָלְתָה בִידּוֹ, וְאִפְלוֹ אִם נָפַל בְּכָל פַּעַם לְמָה שֶׁנָּפַל רַחֲמָנָא־לְעָלְמָן - אִף־עַל־פִּי־כֵן אֵל יִסְתַּכַּל עַל־זֶה כָּלֵל, וְיִשְׁכַּח כָּל־זֶה.

כִּי זֶה הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה שֶׁהוּא עוֹמֵד בּוֹ עֲתָה, עֲדִין לֹא הָיָה בָּעוֹלָם, וּמִי יוֹדֵעַ מָה יִכּוֹל לְזַכּוֹת עֲדִין עֲתָה, בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם וּבְאוֹתָהּ הַשָּׁעָה וְכוּ' וְכוּ'.

כִּי **"הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מְחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית"** (ברכת יוצר), וְאִין יוֹם דּוֹמָה לַחֲבֵרוֹ וְאִין שָׁעָה דּוֹמָה לַחֲבֵרָתָהּ, וְכַמוֹכָא בְּכַתְבֵּי הָאֲר"י בְּאַרְיֵכוֹת מִזָּה: **"גִּדֹּל הַשְּׁנוּיִים לֹאִין מִסְפָּר, הַנַּעֲשִׂים בְּכָל יוֹם יוֹם, וְאִפְלוֹ בְּכָל שָׁעָה וְשָׁעָה"**.

עֵינֵי־שָׁם בְּעֵץ־חַיִּים בְּתַחֲלָתוֹ, בְּהִיכַל אָדָם־קַדְמוֹן שֶׁעַר א' עָנָף ה', מָה שֶׁכָּתוּב שָׁם: **"וְאִין שָׁעָה זֹו דּוֹמָה לְשָׁעָה זֹו, וּמִי שֶׁמִּסְתַּכַּל בְּעֵנִין הַלּוֹךְ הַמְזַלּוֹת וְכוּכָבִים וְשְׁנוּי מַצָּב וּמַעֲמָד, וְאִיד בְּרָגַע אֶחָד הֵם בְּאַפֵּן אַחֵר, וְהַנּוֹלָד בּוֹ יִקְרָה מְאַרְעוֹת שׁוֹנוֹת מִהַנּוֹלָד בְּרָגַע שֶׁקֹּדֶם לָזֶה, וּמִזָּה יִסְתַּכַּל וַיִּבִּין בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁאִין לָהֶם קִץ וּמִסְפָּר"** וְכוּ' וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן צָרִיד כָּל אָדָם לְהֶאֱמִין: שֶׁבְּכָל עֵת וְשָׁעָה וְרָגַע, כָּל יְמֵי חַיָּיו, יֵשׁ בְּכַח הָאָדָם לְהִתְחִיל מַעֲתָה, וְאֵל יִסְתַּכַּל כָּלֵל עַל

יוֹם שֶׁלִּפְנֵינוּ וּלְאַחֲרֵינוּ, רַק יַחֲזֹק עֲצָמוֹ עֲתָה, לְהִתְקַרֵּב לַהֲשֵׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּמָה שִׁיוּכָל, בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה, אוֹ תַּפְלָה, אוֹ אִיזָה מִצְוָה.

וְאִם אֵינּוּ יִכּוֹל לַעֲשׂוֹת דָּבָר בְּאוֹתָהּ הַשָּׁעָה - **עַל־כָּל־פָּנִים** יִשְׁתַּוְּקַק וְיִכְסּוּף לַהֲשֵׁם־יִתְבָּרֵךְ, כִּי רָצוֹן וְכַסּוּפִין דְּקִדְשָׁהּ יִקָּר מִן הַכָּל, כַּמְבָּאֵר בְּדִבְרֵינוּ הַקְדוּשִׁים בְּמָה פְּעָמִים.

וְזֶה שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית א, א): **"בְּרֵאשִׁית" וְכוּ'**, וְדִרְשׁוֹ רַז"ל (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה א, ד): **"בְּשִׁבִיל בְּפוֹרִים שֶׁנִּקְרָאִים רֵאשִׁית, בְּרֵא הָעוֹלָם"** - כִּי עֵקֶר 'בְּרֵאִית־הָעוֹלָם' הָיָה, בְּשִׁבִיל בְּחִינַת זֹו, בְּחִינַת 'הִתְחַדְּשׁוּת', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'בְּפוֹרִים', בְּחִינַת 'רֵאשִׁית', בְּחִינַת "בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹקִים" וְכוּ' - שֶׁבְּשִׁבִיל 'רֵאשִׁית', בְּרֵא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְכוּ' - שֶׁעֵקֶר 'בְּרֵאִית שָׁמַיִם וָאָרֶץ' הָיָה, בְּשִׁבִיל 'רֵאשִׁית', דִּהְיִינוּ: שִׁיתְחִיל הָאָדָם בְּכָל פַּעַם מְרֵאשִׁית, כָּאֵלוֹ הַיּוֹם הוּא 'רֵאשִׁית הַתְּחִלָּתוֹ, כֵּנ"ל.

כִּי זֶה עֵקֶר 'תְּקוּנַת־הָעוֹלָמוֹת', כִּי גַם הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מְחַדֵּשׁ אוֹתָם בְּכָל יוֹם מְחַדֵּשׁ מִמֶּשֶׁ, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים (בְּרַכַּת יוֹצֵר): **"וּבְטוֹבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית"**, וְכַמוֹ שְׁאוּמְרִים בְּכָל יוֹם (שָׁם): **"עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת"** וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן נִסְמָךְ תַּכְף בְּפִרְשֵׁת ז'וֹהִיָּה כִּי תִבֵּא, אַחֵר מִצְוֹת 'וְדוֹי בְּפוֹרִים וּמַעֲשֵׂר': **"הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹקֶיךָ מִצְוָה לַעֲשׂוֹת"** (דְּבָרִים כו, טז), וּכְתִיב שָׁם (כז, ט): **"הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לָעָם וְגו', אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצְוָה הַיּוֹם"**, וּפִרְשׁ רַש"י שָׁם: **"בְּכָל יוֹם יִהְיֶה דּוֹמָה בְּעֵינֶיךָ, כָּאֵלוֹ הַיּוֹם נִכְנָסָה עִמּוֹ בְּבִרְיַת וְכוּ'"**.

הִינּוּ כַּנֶּזֶל - כִּי זֶה עֵקֶר בַּחֲנִינָת 'בְּבוּרִים',
בַּחֲנִינָת 'הַתְּחַדְּשׁוֹת' בְּכָל יוֹם, 'פָּאָלוּ'
הַיּוֹם נִכְנָס בְּבִרְיָת וּמִתְחִיל לַהֲרֹגִיל עֲצָמוֹ
לִכְנָס בַּקֹּדֶשֶׁת יִשְׂרָאֵל.

וְזֶה בַּחֲנִינָת (דְּבָרֵי הַיָּמִים א טז, כג): "בְּשָׂרוֹ מִיּוֹם
אֶל יוֹם יִשְׁוּעָתוֹ" - שְׂבָכָל יוֹם וַיּוֹם
שׁוֹלַח הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא 'יִשְׁוּעוֹת חֲדָשׁוֹת',
לַהֲצִיל אֶת הָאָדָם מֵהַסְטֵרָא-אַחֲרָא הַמִּתְגַּבֶּרֶת
בְּכָל יוֹם, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַז"ל (ספָּה נב): "בְּכָל
יוֹם יֵצְרוּ שָׁל אָדָם מִתְגַּבֵּר עָלָיו, וְאִלְמָלָא
הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזְרוֹ וְכוּ".

נִמְצָא: שְׂבָכָל יוֹם וַיּוֹם נַעֲשֶׂה עִם כָּל אָדָם
עֲנִינִים חֲדָשִׁים לְגַמְרִי, וְהַקֹּדֶשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא עוֹזְרוֹ וּמוֹשִׁיעוֹ בְּכָל יוֹם. עַל-כֵּן
אֵין לְבַלְבֵּל עֲצָמוֹ כָּלֵל מִיּוֹם לַחֲבֵרוֹ, כִּי מִי
יֹדֵעַ כַּמָּה גְּדוּלָּה הִשְׁוּעָה הַחֲדָשָׁה שֶׁהַשֵּׁם-
יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לוֹ הַיּוֹם, אִם יִזְכֶּה לַהֲתַגַּבֵּר,
לַהֲתַחִיל מִחֲדָשׁ.

יב.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, מִילָה ד, יא)

"הַיּוֹם הַזֶּה" - זֶה בַּחֲנִינָת הַתְּקַשְׁרוֹת
וּבְכָלִיּוֹת ה'עֲמֹן', בַּבַּחֲנִינָת 'לְמַעַלְה'
מִהַעֲמֹן, בַּחֲנִינָת (דְּבָרִים כז, ט): "הַיּוֹם הַזֶּה
נִהְיִיתָ לְעָם", הַנֶּאֱמָר לְעֲנִין 'קִיּוֹם-הַתּוֹרָה',
שֶׁהוּא "שְׁמָא דְקֹדֶשׁ-אֲבִרִיד-הוּא" (זֶהֱר וְתִרֹד
צ): כְּמוֹ שֶׁדָּרָשׁוּ רַז"ל (רש"י שם): "בְּכָל יוֹם
יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כַּחֲדָשִׁים, פָּאָלוּ הַיּוֹם הַזֶּה
נִכְנָסָת עִמּוֹ בְּבִרְיָת".

כִּי עַל-יְדֵי 'תּוֹרָה וְתַפְלָה', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה
מְגַדְּלִין שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם - עַל-יְדֵי-
זֶה נִכְלָל 'הַיּוֹם', בַּבַּחֲנִינָת 'לְמַעַלְה-מִהַעֲמֹן'.
וְאִזִּי זֶה הַיּוֹם שֶׁהָאָדָם עוֹמֵד בּוֹ, וְהַיּוֹם שֶׁנִּתְּנָה
בּוֹ הַתּוֹרָה, וְהַיּוֹם שֶׁנִּבְרָא בּוֹ הָעוֹלָם - הַכָּל
אַחַד - בַּחֲנִינָת (תְּהִלִּים ב, ז): "אֲנִי הַיּוֹם

יִלְדֵתִיךָ". וְכַל-זֶה זֹכִינִן עַל-יְדֵי 'הַגְּדֻלָּת שְׁמוֹ
יִתְבָּרַךְ'.

יג.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, פָּקֻדוֹן וְאַרְבָּעָה שׁוּמְרִים ד, ה'ז-ח)

אֲסוּר לְהֵאָדָם לְדַחוֹת אֶת-עֲצָמוֹ מִיּוֹם
לְיוֹם, רַק לִידַע הֵיטֵב: שֶׁזֶה הַיּוֹם לֹא
יִהְיֶה לוֹ עוֹד כָּל יְמֵי חַיָּיו, כִּי יוֹם הָאֲחֵר הוּא
עֲנִין אַחֵר לְגַמְרִי, וְהַלּוֹאִי שִׁיפְרַע בְּזַמְנוֹ
שִׁיזְכֶּה לְמַחֵר לְצֵאת יְדֵי חוּבָתוֹ מִה שֶׁצָּרִיד
לְפָרַע לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ חוּבָת הַזָּמָן שֶׁל יוֹם
מַחֵר בְּעֲצָמוֹ.

אֲבָל עַל-כָּל-פָּנִים חָלִילָה לְהַטְעוֹת אֶת-
עֲצָמוֹ לְדַחוֹת מִיּוֹם לְיוֹם, וְכְמוֹ שֶׁכָּתַב
אֲדָמוֹר ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א ערב) עַל פָּסוּק
(תְּהִלִּים צה, ז): "הַיּוֹם אִם בָּקֻלוֹ תִשְׁמָעוּ" -
"שֶׁעֵקֶר הָעֲבוּדָה מִי שְׂרוּצָה לְשִׁמְעַ בָּקוּלוֹ
יִתְבָּרַךְ וּלְדַבָּקָה בּוֹ, הָעֵקֶר הוּא שִׁידַע
שֶׁהָעֵקֶר הוּא 'הַיּוֹם', 'הַיּוֹם' דִּיקָא וְכוּ",
כַּמְבָּאָר שָׁם.

כִּי אִי-אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, בִּי-אִם
כְּשִׁיזְדַּעֲיִן: שֶׁהָעֵקֶר הוּא "הַיּוֹם הַזֶּה"
שֶׁהָאָדָם עוֹמֵד בּוֹ, וְלֹא לְדַחוֹת מִיּוֹם לְיוֹם, כִּי
כָּל יְמֵי הָאָדָם מְנוּיִים וְסְפוּרִים וְכַנֶּזֶל.

שֶׁזֶהוּ בַּחֲנִינָת "הַיּוֹם" - אִם בָּקֻלוֹ
תִשְׁמָעוּ". הִינּוּ: אִם תִּרְצוּ לְשִׁמְעַ
בָּקוּלוֹ וּלְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, אִי-אֶפְשָׁר לָכֶם
לְקַבֵּל, כִּי אִם עַל-יְדֵי בַּחֲנִינָת "הַיּוֹם" - לִידַע:
שֶׁהָעֵקֶר הוּא "הַיּוֹם הַזֶּה" דִּיקָא, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים כו, טז): "הַיּוֹם הַזֶּה אֲנִכִּי מֵצִוְּךָ
לַעֲשׂוֹת" - "הַיּוֹם הַזֶּה" דִּיקָא; וּכְתִיב (שָׁם ה)
ו: "אֲשֶׁר אֲנִכִּי מֵצִוְּךָ הַיּוֹם", וְכֵן הִרְבֵּה
"הַיּוֹם" דִּיקָא, כַּנֶּזֶל.

וּבִאֲמַת בּוֹדָאִי: כַּפִּי הַשְׁתַּטְּחוֹת
וְהַתְּפִשְׁטוֹת הַסְטֵרָא-אַחֲרָא

לגמרי, עד שרוב ימיהם פלים בזה להכל ולריוק רחמנא-לצלן.

בגון: ביום זה הוא יריד ויומא דשוקא, וביום זה צריך לחשב חשבונותיו, ובזה היום יוצא לדרך, ובאלו הימים הוא בדרך נע ונד ומטלטל, ובזה היום בא מן הדרך וצריך להרים המשאוי מעל העגלה ולסדר הסחורה ולחלקה פראוי וכו', וביום זה מזדמן לו איזה מריבה וקטטה עם אחד, וביום זה נקרא על איזה סעדה, וכיוצא בזה בטולים ובבלבולים שונים בכל יום ויום, עד שבמעט בכל יום נמצא בו בטול ובבלבול גדול.

ואפלו בשאר הימים שאין בו מארעות פאלה - נדמה לו גם-כן על-פי הרב בכל יום, פאלו היום הזה אינו כלום, וכנ"ל.

ובל-זה נמשך "מהגדר מלבר דאית על כל יום" וכנ"ל, שנמשך מ"החשך שקדם לאור" וכו' וכו'.

ועל-כן צריכין לחזק את-עצמו בכל יום ויום כפי אותו היום, ואם לפעמים משתטחים בנגדו מאד מאד, עד שאי-אפשר לו בשום אופן להתפלל פראוי - אף-על-פי-כן צריך לידע ולהאמין: שגם "היום הזה" הוא יום, והוא מנוי וספור בימי חייו.

ואם אי-אפשר להתפלל פראוי בשום אופן בזה היום - ישתדל לעשות בו עבודה אחרת, כגון ללמד יותר, או לעסק במצות וגמילות-חסד, או לומר שאר תחנונות ובקשות, ושיחה בינו לבין קונו, וכיוצא - כי "השם-יתברך רצה לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצות" (מכות פ"ג מט"ז; כג:).

וברוך-השם יש לנו במה להחיות את-עצמנו בכל יום ויום, בכמה

והקלפה שבכל יום ויום, בודאי קשה מאד לעסק בעבודת-השם, בפרט בתפלה, "ששם באים כל הבלבולים שבעולם" (לקוטי-מוהר"ן ח"א ל).

אבל צריכין לידע: שאף-על-פי-כן, זה היום הוא יום, ועולה בחשבון, ובודאי יש בו טוב, רק שהחשך מכסה עליו, כי הקלפה קודמת לפרי.

וצריכין להתגבר ולהשתדל, לשבר ה'קלפה', שהם 'כלל כל המניעות והבלבולים והטעיות והדחיות', ולידע ולהאמין: שדיקא 'ביום הזה' יכול להתקרב להשם-יתברך לפי בחינתו, ו"אם תדרשנו ימצא לך" (דברי-הימים א כח, ט), ותזכה למצא הטוב שבזה היום דיקא.

כי "לית יום דלית בה טוב, וכל יומא אית לה גדר מלבר, דלא יעול כל בר נש לההוא טוב, כגון חשך דכסיא לנהורא", כמו שאיתא בזהר-הקדוש (נשא קכג) המובא בסימן פד (לקוטי-מוהר"ן ח"א).

על-כן צריכים לידע: שמה שנדמה להאדם פאלו היום אי-אפשר לו להתפלל בכונה, וללמד ולעסק בעבודת-השם - זה נמשך רק מהחשך שקדם לאור וכו', ומשם באים כל הטעיות והדחיות של כל אדם שבכל יום, שנדמה לו פאלו "היום הזה" אינו כלום, פאלו אינו מימי חייו, פאלו "היום" אי-אפשר להתקרב להשם-יתברך כלל.

כאשר נמצא זה ברב בני-אדם שאינם מפקחים על דרכיהם היטב, בפרט כשיש לו איזה סבה ומארע לטוב, או להפך חסין-שלום - שאז 'היום' מתבלבל אצלו

בעיניך, כאלו היום נכנסת עמו בברית -
הינו כנ"ל.

וזוהו: "הסבת ושמע" וכו' - שפרושו:
לשון 'הטה אָזְנְךָ ושמע היטב
היטב'. הינו: שדבר זה צריכין להטות אָזְנוֹ
ולבבו, לשמע ולהבין ולקבלו בלבבו היטב,
"**שהיום הזה נהיית לעם**", דהינו: בכל יום
ובכל שעה, וכנ"ל.

וזוה בחינת מה שדָּרְשׁוּ רַז"ל (בְּרֵכוֹת סג:) על
פסוק זה: "**הסבת**" - **"הם ואחר־כֵּן
פתת"**. שפרושו: שְׁבָכָל למודי התורה-
הקדושה, צריכין בתחלה ללמד, ואחר־כֵּן
לַעֲיֹן היטב. בחינת (שבת סג): "**לגמור והדר
לסבר**".

ועל־כֵּן נסמך זה הפסוק "**הסבת**",
לפסוק "**היום הזה נהיית לעם**"
- להודיע: שְׁזֶה הענין "**היום הזה נהיית
לעם**" - לידע ולזכר בכל יום ובכל שעה,
"**שהיום הזה נהיית לעם**" וכו', וכנ"ל - זה
הענין צריכין להאזין ולזכר היטב, בבחינת:
"**הם ואחר־כֵּן פתת**".

כי צריכין לקבלו בכלליות בפשיטות,
ואחר־כֵּן לכתת ולַעֲיֹן בו היטב בכל
שעה ורגע - לידע בכל שעה, שעתה עוברת
שעה מימי חַיִּיו, ויזכיר עצמו שיש 'שכל'-
הכולל שִׁיכוֹל להמתיק ולתקן הכל.

ועל־ידי־זה יוכל להמשיך על־עצמו
לקיים: "**היום הזה נהיית
לעם לה' אלקיך**", "**היום**" דִּיקָא. וכן בכל
יום ושעה ורגע, בחינת (איוב ז, יח): "**לרגעים
תבחנוני**" וכו', וכנ"ל.

מיני למודי התורה־הקדושה, ובכמה וכמה
מיני מצות וכו'. והעקר שישתדל: שלא
יטעה חס־ושלום ש"**היום הזה**" בטל והולך
- כי צריך לחשב בכל יום, שאין לו כי אם
'אותו היום' לבד, בחינת: "**היום אם בקלו
תשמעו**", וכנ"ל.

יד.

(לקוטי־הלכות, פקדון וארבעה שומרים ה, לו)

עקר התקון: על־ידי בחינת "היום",
בחינת (תהלים צה, ז): "**היום אם בקלו
תשמעו**" המבאר בדבריו ז"ל בסימן רע"ב:
"**שצריכין לידע, שאין לאדם בעולמו, כי
אם אותו היום ואותו רגע לבד**", כמו שכתוב
(איוב ז, יח): "**ותפקדנו לבקרים לרגעים
תבחננו**".

וכמו שאמרו רַז"ל, ומובא בפרוש רש"י
בכמה מקומות. א) בפסוק: "**היום**
[הזה ה' אלקיך] (אנכי) **מצוה**", ב'פרשת תבא'
(דברים כו, טז). ב) ו'בְּקִרְיַאת־שְׁמַע' בפסוק:
"**אשר אנכי מצוה היום**" (שם ו, ו). ג) ובשאר
מקומות (שמות יט, א - "ביום הזה באו מדבר סיני".
דברים יא, יג - "אשר אנכי מצוה אתכם היום"). שפרש
רש"י שם [במקומות הנ"ל]: "**שבכל יום יהיו
בעיניך כחדשים**".

ותדקדק בכל 'ספר דברים' ותמצא:
שְׁבָכָל מקום שפִּזְהִיר את
ישראל על 'קיום־התורה' - שפִּזְהִיר בכל
פעם תבת "**היום**" - להורות ולהעיר את כל
אחד, שהעקר להתחיל להתקרב "**היום**" -
הינו: בכל יום ושעה שעומד בו, וכנ"ל.

וזוה (דברים כו, ט): "**וידבר משה כו' אל כל
ישראל לאמר, הסבת ושמע ישראל,
היום הזה נהיית לעם**", ופרש רש"י שם גם-
כן בבאור יותר: "**בכל יום יהיה דומה**

"את ה' האמרת היום, וזה האמירך היום"
(דברים כו, יז-יח)

טו.

(ח"א ב, בסוף)

"אמר אל הפהנים" (ויקרא כא, א.), 'אמר'
בחינת 'תפלה', כמו שכתוב (דברים
כו, יז): "את ה' האמרת היום".

טז.

(ח"א לא, ט)

"אפשילו לי חבלי פארי" [עשו לי חבל
מסבין] (בכורות ח:) - זה 'שבת
אמונה', בפרוש רש"י (על דברים כו, יז-יח): "את
ה' האמרת וזה האמירך", [שזה] לשון 'פארי'
ושבח, שאנו מפאירין את הקדוש-ברוך-
הוא, ואנו מאמינים בו, ואומרים: "ה' אחד"
(שם ג, ד).

יז.

(ח"א רנט)

בשמתבודד ומפרש שיחתו וצערו לפני
השם-יתברך, ומתודה
ומתחרט על גדל הפגמים שעשה - אזי גם
השכינה פנגדו, מפרשת לפניו שיחתה
וצערה, ומנחמת אותו - כי כל פגם ופגם
שפגם בנשמתו, פגם אצלה גם-כן בביתו.

וזה בחינת (דברים כו, יז-יח): "את ה' האמרת
וזה האמירך" וכו' - והיא מנחמת
אותו: שתבקש תחבולות לתקן כל
הפגמים.

"ולתתך עליון על כל הגוים" (דברים כו, יט)

יח.

(התורה רב לךם) בהוספות מכתב-יד
רבנו ז"ל, הנדפס בסוף הספר

השם-יתברך נתן מתנה לישראל,
שנקראו: 'עליון', וכמו
שכתוב (דברים כו, יט): "ולתתך עליון על כל
גווי הארץ".

"אבנים שלמות תבנה את מזבח ה' אלקיך"
(דברים כז, ו)

- וענין 'פגם המזבח' -

כל אבן שנפגמה כדי שתחגור בה הצפרן פספין
של שחיטה, הרי זו פסולה לכבש ולמזבח,
שנאמר: "אבנים שלמות תבנה את מזבח ה'".
(רמב"ם, בית-הבירה פ"א הי"ד)

אחד אבני הכבש ואחד אבני המזבח מבקעת בית
כרם. וחופרין למטה מהבית ולזה, ומביאים משם
"אבנים שלמות", שלא הונף עליהם ברזל,
שהברזל פוסל בגגיעה. ובפגיעה לכל דבר.
נפגמה אחת מהן, היא פסולה וכלן פטורות.
(מדות פ"ג מ"ד)

יט.

(ח"א יז, ג-ד-ט)

התקון להכניע ולבטל 'פסילות השכל' -
הוא על-ידי בחינת 'מזבח', בחינת
'אכילה בפשרות'.

כי "שלחנו של אדם מכפר במזבח"
(ברכות נה. חגיגה כז. מנחות צז.). כי עקר
ניקת ה'פסילות', דהינו ה'קלפות', הוא רק
מבחינת 'מזבח' (זהר תרומה קלט).

ועל-כן אכלו אחר אכילת איש הפשר -
בהכרח שיהיה לו 'בלבול הדעת'
קצת אחר האכילה, מחמת שניקת
ה'פסילות' הוא משם. אך צריך שלא לתן

כ.

(ח"א יח, ו)

חיות להקלפות, כִּי־אם כְּדֵי חִינוּ בְּצִמְצוּם
וְלֹא יוֹתֵר.

אָבֵל בְּשֹׂאוֹכֶל בְּ"זוֹלָל וְסָבֵא" (דברים כא, כ),
שְׂזָה בַּחֲנִינָה **"פָּגֶם הַמְּזִבַּח"** (מדות פ"ג
מ"ד; ספח מח: עבודת־הַזֶּהָרָה נג: זבחים נט.) - אָזִי
יוֹנְקִים ה'קִלְפוֹת', דְּהִינוּ ה'בְּסִילוֹת', יוֹתֵר
מִהָרְאוֹי - וְאָזִי מִתְגַּבֵּר ה'בְּסִילוֹת' עַל
ה'שִׁכְל'.

**וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי 'אֲכִילָה בַּבְּשָׂרוֹת' - נִכְנָע
ה'בְּסִילוֹת' וְנִתְרוֹמֵם ה'שִׁכְל'.**

**וְלֹהֲשָׁלִים "פָּגֶם הַמְּזִבַּח", 'פָּגֶם
הָאֲכִילָה' - הוּא עַל־יְדֵי
'גָרִים'. כִּי ה'עֲבוּדָה־זָרָה' אֵין לָהֶם כַּח כִּי אִם
מ"פָּגֶם הַמְּזִבַּח".**

וְזֶה שְׁכָתוֹב (מִלְאֲכֵי א, יא): "[מִמְזִרַח שְׁמֶשׁ וְעַד
מִבּוֹאֵי גְדוֹל שָׁמַי בְּגוֹיִם וּ]בְכָל מְקוֹם מְקוֹטֵר
וּמִגֵּשׁ לְשָׁמַי" - כִּי כַּחֵם הוּא מ"פָּגֶם חֲלָקִי
הַמְּזִבַּח", מִהֲנִיצוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל ה'מְזִבַּח
דִּקְדָּשָׁה' שֶׁנִּפְל לְשֵׁם.

**וְעַל־יְדֵי הַגָּרִים, שְׁמִשְׁלִיךְ אֱמוּנָתוֹ אַחֵר
'אֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל' - מִכְנִיעַ
ה'עֲבוּדָה־זָרָה' שֶׁנַּעֲשָׂה מ'פָּגֶם חֲלָקִי
הַמְּזִבַּח' - וְחוֹזְרִין 'נִיצוּצֵי חֲלָקִי הַמְּזִבַּח'
לְמְקוֹמָם, וְנִשְׁלָם ה'מְזִבַּח'.**

**וְעַל־יְדֵי 'צִדְקָה' ל'צַדִּיקִים־אֱמִתִּיִּם'
וְל'עֲנִיִּים־הַגּוֹנִים' - נַעֲשִׂין
'גָּרִים', וְנִשְׁלָם ה'מְזִבַּח', דְּהִינוּ: שְׂזוֹכִין
לֹאֲכַל בַּקִּדְשָׁה.**

**וְאָזִי: נִשְׁלָם הַשִּׁכְל. וְאָזִי: זוֹכִין לְרֹאוֹת
'אוֹר־הַצַּדִּיק'. וְעַל־יְדֵי־זֶה: מְקַבְּלִין
מִמֶּנּוּ 'יִרְאָה וְאֶהְבָּה'.**

**"זְמַנָּא חָדָא הוּי קִאֲזִלְיָנָא בְּסִפִּינָתָא,
וְחִזִּינָא הָאִי קִרְטִלִּיתָא דְּמִקְבְּעִי
בֵּה אַבְנִים טוֹבוֹת וְכו' - וְנִפְקַת בְּרַת־קָלָא:
מָה אֵית לָכוּ בַּחֲדֵי קִרְטִלִּיתָא דְּאַתְתָּא דְּרַבִּי
חֲנִינָא בִּן־דּוֹסָא, דְּעַתִּידָא לְמַשְׁדִּי בֵּה
תְּכַלְתָּא לְצַדִּיקָיָא לְעֵלְמָא דְּאַתִּי" (בבא־בִּתְרָא
עד:).**

[פַּעַם־אַחַת נִסְעֵנוּ בְּסִפִּינָה, וְרִאִינוּ אֲרָגוּ הַקְּבוּעִים בֵּה
אַבְנִים טוֹבוֹת וְכו' - וְנִצָּאָה בַּת־קוֹל: מָה יֵשׁ לָכֶם בְּאַרְגָּז
הַזֶּה הַשִּׁינָי לְאַשְׁתּוֹ שֶׁל רַבִּי חֲנִינָא בִּן דּוֹסָא, שֶׁעַתִּידָה
לְהַצְנִיעַ בּוֹ 'תְּכַלֵּת' לְצַדִּיקִים לְעַתִּיד־לְבֹא].

**חֲנִינוּ: עַל־יְדֵי 'שְׁלֵמוֹת הָאוֹתִיּוֹת' שֶׁל
'דְּבוּרֵי אֱמוּנָה', שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה: "אַשְׁת
רַבִּי חֲנִינָא בִּן־דּוֹסָא".**

**כִּי "רַבִּי חֲנִינָא בִּן־דּוֹסָא" - זֶה בַּחֲנִינָה
'אֱמוּנָה', כִּי מִדָּתוֹ 'אֱמוּנָה' וְכו'.**

**וְ"אַשְׁת" - זֶה בַּחֲנִינוֹת ה'אוֹתִיּוֹת',
שֶׁשְׁלֵמוֹתָם עַל־יְדֵי 'אֱמוּנָה',
בַּבְּחִינָה רַאשֵׁי־תְּבוֹת: "אַבְנִים שְׁלֵמוֹת
תְּבִנָּה" (דברים כז, ו). וְאַבְנִים' הֵן ה'אוֹתִיּוֹת'
וְכו' (סֵפֶר יִצְיָרָה). וְ"אוֹתִיּוֹת' נִשְׁלָמִים עַל־יְדֵי
'אֱמוּנָה' וְכו'.**

**וְ"שְׁלֵמוֹת הָאוֹתִיּוֹת' - זֶה בַּחֲנִינָה
ה'תְּכַלִּית' שֶׁל כָּל הַנִּבְרָאִים. כִּי
כָּל הָעוֹלָמוֹת נִבְרָאוּ עַל־יְדֵי 'אוֹתִיּוֹת' וְכו',
וְ"אוֹתִיּוֹת' הֵם בְּמַלְכוּת וּמִנְהִיגוֹת, בַּבְּחִינָה
"מַלְכוּת פֶּה" (פֶּתַח אֱלֹהִים), כִּי עֵקֶר הַהִנְהָגָה
עַל־יְדֵי הַדְּבוּר, כִּי אִי־אֶפְשָׁר לְהִנְהִיג וּלְצוּנוֹת,
אֶלָּא עַל־יְדֵי הַדְּבוּר.**

**נִמְצָא: עַל־יְדֵי הַשְׁלֵמוֹת אוֹתִיּוֹת אֱמוּנָה
שֶׁבְּמַלְכוּת - עַל־יְדֵי־זֶה הַצַּדִּיקִים
יודעים הַתְּכַלִּית שֶׁל עוֹלָם־הָבֵא וְכו'. כִּי הֵם**

**"הספית ושמע ישראל, היום הזה"
נהיית לעם לה' אלקיך" (דברים כז, ט)**

בכל יום יהיו בעיניך, כאלו היום באת עמו בבִּרְיָה.
(רש"י)

פתח רבי יהודה בכבוד-תורה ודרש: "הספית
ושמע ישראל, היום הזה נהיית לעם" – וכי אותו
היום נתנה תורה לישראל, והלא אותו יום סוף
ארבעים שנה היה? – אלא ללמדך: שחביבה תורה
על לומדיה בכל יום ויום, כיום שנתנה מהר סיני.
(ברכות סג:)

כב.

**נמצא לעיל בפסוק (דברים כז, טז): "היום
הזה ה' אלהיך מצונך".**

**"אור מסיג גבול רעהו" (דברים כז, יז)
– ענין השגת גבול' –**

כג.

(ח"א,ו, בסוף)

**"ואציעה שאול הנגף" (תהלים קלט, ח), זה
בחינת 'חיריק דס"ג', מלשון
(משלי כב, כח): "אל תפ"ג גבול עולם" –
שמשגיג גבולו ומחזירו לאחוריו – בחינת
'ירידה', שנופל חס-ושלום ממדרגתו ונסוג
אחור.**

**אח-על-פיי-כן יחזק עצמו, ואל יתיאש
לעולם, כי גם שם נמצא
השם-יתברך, בבחינת: "ואציעה שאול
הנגף". וזה בחינת שם ס"ג פנ"ל.**

אוחזים במדת ה'מלכות', ועל-ידי-זה אוחזים
ב'אותיות' שבה, ועל-ידי-זה אוחזים
ב'תכלית', שהיא 'שלמות האותיות' וכו'.

**וזה בחינת 'תכלת' – בחינת 'תכלית',
שנתגלה בתוך ה'קרטליתא', בתוך
'המנהיגות והמלכות' – על-ידי "אשת רבי
חנינא בר-דוסא", על-ידי "אבנים שלמות
תבנה".**

**"לצדיקיא לעלמא דאתי" – שהצדיקים
משיגים ה'תכלית', שהוא
עלמא-דאתי'.**

"כל דברי התורה הזאת באר היטב" (דברים כז, ח)

"בשבעים לשון" (רש"י; סוטה לב).

כא.

(ח"א כז, ה)

**כשנזדבד קולו, אז על-ידי השמעת
קולו לבד בלא דבור, הקדוש-
ברוך-הוא מושיעו בעת צרתו, בבחינת
(תהלים קו, מד): "וירא בצר להם, בשמעו את
רנתם", על-ידי שמיעת קולו, הקדוש-
ברוך-הוא רואה איזהו עכו"ם מצר לנו.**

**וזהו (דברים כז, ח): "באר היטב",
"בשבעים לשון" (רש"י; סוטה לב). –
ש'פרושים' ו'דרושי' התורה' שמשם
תוצאות הקול, על-ידם היטיב לנו בכל
הלשונות ובכל העכו"ם, בבחינת: "ב'שמעו
את ר'נתם", ראשי-תבות: 'בא"ר' – ו'בא"ר'
הוא לשון 'פרוש ודרוש'.**

כז.

(ח"א כט, בסוף)

ה'מחשבה שבמח' הוא כפי ה'מדות'
שבאדם. וכפי המדה שהאדם
אוהב בה, כן חולפין ועוברין עליו
ה'מחשבות שבמח'.

כח.

(ח"א לג, ג-ד)

ה'ימים' נקראים 'מדות', כמו שכתוב
(תהלים לט, ה): "ומדת ימי".
וה'מדות' הם ה'תורה', כי אוריתא בלה הם
מדותיו של הקדוש-ברוך-הוא, כי התורה
מדברת מאהבה ויראה ושאר המדות - ושם
שורה אהבתו יתברך שמו.

וה'אהבה' - הוא "יומא דאזל עם בלהו
יומין" (בראשית מו. בלק קצא:),
הינו ה'מדות'. כי המדות הם צמצומים
לאלקותו, כדי שנוכל להשיג אותו על-ידי
מדותיו - כי בלא מדותיו אי-אפשר להשיג
אותו.

ומחמת האהבה שאהב את ישראל, ורצה
שידבקו בו ויאהבו אותו עמו מזה
העולם הגשמי, הלביש את אלקותו במדות
התורה. - נמצא: שבכל מדה ומדה, יש שם
'אהבה' שהקדוש-ברוך-הוא אוהב את
עצמו עם ישראל (עין בפנים באריכות).

כט.

(ח"א לג, ו)

אפלו במדות עצמן, כל אחד לפי בחינתו,
הוא בחינת 'דעת' לבחינה
שתחתיה. כמו שאמרו חז"ל (שירי-שירים רב
א, ט): "מה שעשתה חכמה עטרה לראשה,
עשתה ענוה עקב לסליותא".

"והלכת בדרכיו" (דברים כח, ט)
- עניני 'מדות טובות' -

היא שצננו להדמות בו יתברך לפי יכלתנו, והוא
אמרו: "והלכת בדרכיו" וכו'. ובא בפרוש זה (שבת
קלג: ספרי עקב יג): "מה הקדוש-ברוך-הוא נקרא
רחום, אף אתה היה רחום" וכו'. ובא בפרוש גם-
כן: שצננו להדמות בפעלות הטובות והמדות
החשובות שיתאר בהם האל יתברך וכו'.
(ספר המצות להרמב"ם, מצות-עשה ח)

כד.

(ח"א ד, בסוף)

על-ידי הצדיק, עולה המלכות מן
הסטרא-אחרא, ונתבטלים
ה'מדות-רעות' - ועל-ידיה בא לבחינת
עולם-הבא'.

כה.

(ח"א ח, ה)

צריך לברר כל המדות בברור גמור, עד
שלא יהיה בו שום אחיזה משום רע
שבשום מדה מהארבעה יסודות, ואזי הוא
'צדיק גמור', ויכול להתגרות ברשעים.

ובל-זמן שנשאר בו איזה אחיזה בעלמא
מהרע של איזה מדה, אינו יכול
להכניע את הרשע.

שיש לנו קבלה: שכל מי שלוקח לעצמו
איזה דבר תאוה ומדה רעה של
הרשעים, הינו שיש בו עדין איזה אחיזה
מהמדות רעות שלהן, אינו יכול לצאת
מהם ולהכניעם.

כו.

(ח"א כג, ג)

'אמונה' היא 'אחרית הימים', כי עליה
עומדים כל ה'מדות'.

ל.

(ח"א לג, ז)

עֲקֶרֶן שֶׁל ה'מִדּוֹת' הוּא ה'לֵב'. נִמְצָא:
בְּשִׁמְקֶשֶׁר אֶת לְבוֹ לְדַעְתּוֹ, שִׁיּוּדֵעַ
שֵׁישׁ אֱלֻקִּים שֶׁ"מֵלֹא כָּל הָאָרֶץ בְּבוּדוֹ"
(יְשַׁעְיָה ו, ג), וַיּוֹדֵעַ בִּידֵיעוֹת הַתּוֹרָה. וּכְשִׁכּוּפָה
אֶת לְבוֹ לְדַעְתּוֹ הִזָּה, הֵינּוּ שְׁלֹבּוֹ בְּרִשּׁוֹתוֹ -
אֲזִי נִכְלָלִין גַּם-כֵּן הַמִּדּוֹת שֶׁבְּלְבוֹ לְדַעְתּוֹ,
וְאֲזִי מִקְבָּלִין הַמִּדּוֹת: 'אֹר הָאֱהָבָה שֶׁבְּדַעַת'
- וְרוֹאֶה וּמִשִּׁיג 'אֹר-הַגְּנוּז' לְפִי בְּחִינָתוֹ.

הֵינּוּ: שֶׁהַצְדִּיקִים וְהַתּוֹרָה שֶׁהִיא גְּנוּז וְצָפוֹן
עַד עֵתָה מִמֶּנּוּ, כְּשִׁכּוּפָה אֶת לְבוֹ
לְהַדַּעַת, אֲזִי ה'לֵב' שֶׁהוּא שֶׁרֶשׁ לְכָל הַמִּדּוֹת,
מִקְבֵּל 'אֹר הָאֱהָבָה שֶׁבְּדַעַת', הוּא הָאֱהָבָה
שֶׁהִיא בְּכַח בֵּין הַקְדוֹשׁ-שֶׁבְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל
קֹדֶם הַבְּרִיאָה.

לא.

(ח"א לה, א)

בְּשִׁמְכֻנִּים בְּתוֹךְ שְׁכָלוֹ הַקְדָּשׁ,
'מִחֻשְׁבוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת',
'חֻכְמוֹת-חִיצוֹנִיּוֹת' - אֲזִי נִתְמַעֵט קִדְשָׁת
שְׁכָלוֹ, בְּפִי תַפְּסִיט הַמָּקוֹם שֶׁל 'חֻכְמָה'
חִיצוֹנִיּוֹת, 'שְׁכָל חִיצוֹנִי', בְּתוֹךְ 'שְׁכָל
הַקְדָּשׁ'.

וְה'חֻכְמָה-חִיצוֹנִי' נֶעוֹץ בְּתוֹךְ הַשְׁכָּל-
הַקְדָּשׁ, בְּקִנְיָה,
וּמִחֲסֵר מָקוֹם הַקְדָּשָׁה. וְעַל-זֶה ה'קִנְיָה', הֵינּוּ
ה'שְׁכָל', מִתְלַקְטִים וּמִתְחַבְּרִים כָּל הַמִּדּוֹת
רַעוּת וּמִגְנוּת.

לב.

(ח"א לו, ג)

'תְּאֻזֹּת-נְאוּף', בּוֹלְלֵת כָּל ה'מִדּוֹת-רַעוּת'
שֶׁל ה'שְׁבָעִים לְשׁוֹנוֹת'.

לג.

(ח"א מט, א-ד)

לְפִי גִדּוֹל הַתְּלַהֲבוֹת הַלֵּב שֶׁל אִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי שֶׁהוּא עַד אֵיךְ-סוּף, לֹא הָיָה
אֲפָשֶׁר לוֹ לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֲבוּדָה, וְלֹא הָיָה יָכוֹל
לְגַלּוֹת שׁוּם 'מִדָּה-טוֹבָה'.

שִׁזְהוּ בְּחִינָת: מֶה שֶׁבְּתַחֲלַת הַבְּרִיאָה לֹא
הָיָה מָקוֹם לְבְרִיאָה, מִחֲמַת שֶׁהִיא
הַכֹּל אֵיךְ-סוּף, כִּי 'בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת, הֵן הֵן
ה'מִדּוֹת'.

וְעַל-כֵּן בְּהִכָּרַח - צָרִיךְ הָאָדָם לְצַמְצֵם
אֹר הַתְּלַהֲבוֹת לְבוֹ שֶׁהוּא עַד
אֵיךְ-סוּף, כְּדֵי שִׁיּוּכַל לַעֲבֹד הַשֵּׁם בְּהִדְרָגָה
וּבְמִדָּה. כִּי הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ רוֹצֶה בְּעֲבוּדָתָנוּ,
שֶׁנֶּעֱבֹד אוֹתוֹ בְּעֲבָדוֹת וּבְמִדּוֹת-טוֹבוֹת, שִׁזְה
אִי-אֲפָשֶׁר כִּי-אִם עַל-יְדֵי הַצְמָצוּם.

וּכְשֶׁמִּצְמָצֵם אֹר לְהִבִּיּוֹת לְבוֹ - אֲזִי
נִשְׁאָר 'חֻלְלֵ-פָּנוּי' ב'לֵב',
וּבְתוֹךְ זֶה ה'חֻלְלֵ-הַפָּנוּי', נִתְגַּלִּין מִדּוֹתָיו
הַטּוֹבוֹת. שֶׁהֵם סוּד: 'בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת',
שֶׁהִיא בְּתוֹךְ 'חֻלְלֵ-הַפָּנוּי', כִּי ה'מִדּוֹת' הֵן הֵן
ה'עוֹלָמוֹת'. כִּי עַל-יְדֵי הַצְמָצוּם שֶׁמִּצְמָצֵם
אֹר הַתְּלַהֲבוֹת, נַעֲשֶׂה בְּחִינַת 'חֻלְלֵ-הַפָּנוּי',
וְעוֹבֵד הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ בְּהִדְרָגָה וּבְמִדָּה, וְעוֹשֶׂה
'מַעֲשִׂים-טוֹבִים' ו'מִדּוֹת-טוֹבוֹת'.

וְעַל-יְדֵי הַצְמָצוּם שֶׁל הַתְּלַהֲבוֹת - יוֹכֵל
לְבּוֹא לְהַתְּגַלּוֹת מִהַמִּדּוֹת, לַעֲבֹד
הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ בְּהִדְרָגָה וּבְמִדָּה. ו'מִחֻשְׁבוֹת-
טוֹבוֹת' שֶׁבְּלֵב - הֵן 'צָרִין טְבִיחַ', שֶׁעַל-יְדֵין
נִתְגַּלִּין פְּעֻלּוֹת וּמִדּוֹת טוֹבוֹת. וּכְשֶׁחוֹשֵׁב
'מִחֻשְׁבוֹת-רַעוּת' - הוּא מְטַמֵּם הַלֵּב
וּמִקְלָקֵל וְכו'.

וְעַל-יְדֵי שִׁזְזָה לְפַעֲלוֹת וּמִדּוֹת טוֹבוֹת
בְּנ"ל - עַל-יְדֵי-זֶה מִקְבֵּל עָלָיו

"על מלכות שמים שלמה" (ברכות יד: טו.), שזהו בחינת 'התגלות מלכותו יתברך' שנתגלה על-ידי בריאת העולמות שבתוך החלל-הפנוי, על-ידי ה'חכמה'.

והכלל: שבריאת העולמות, ועבודת השם-יתברך בפעלות ומדות טובות - הם בחינה אחת ממש.

לד.

(ח"א נב)

אי-אפשר לבוא לידי 'בטול', כ-אם על-ידי 'התבודדות', על-ידי שמתבודד ומפרש שיחתו בינו לבין קונו - על-ידי-זה הוא זוכה לבטל כל התאוות והמדות רעות, עד שזוכה לבטל כל גשמיותו, ולהכליל בשורשו.

ועקר ההתבודדות הוא בלילה, בעת שהעולם פנוי מטרדת העולם-הזה וכו'. וגם צריכין שיהיה ההתבודדות במקום מיוחד, חוץ מהעיר בדרך יחידי, במקום שאין הולכים שם בני-אדם וכו'.

ושם ילך ויתבודד, ויפנה לבו ודעתו מכל עסקי עולם-הזה, ויבטל הכל, עד שיזכה לבחינת בטול באמת.

הינו: שבתחלה ירבה בתפלות ושיחות בהתבודדות בלילה בדרך יחידי כנ"ל, עד שיזכה לבטל זה הדבר, דהינו לבטל מדה ותאוה זאת.

ואחר-כך ירבה עוד בהתבודדות הנ"ל, עד שיבטל מדה ותאוה אחרת.

וכן ינהג זמן רב בהתבודדות, בזמן הנ"ל, ובמקום הנ"ל, עד שיבטל הכל.

ואחר-כך עדין נשאר ממנו איזה דבר וכו', ואחר-כך מבטלין גם זה, עד שלא נשאר ממנו כלום.

פרוש: כי יכול להיות אחר שבטל כל התאוות ומדות רעות, עדין נשאר ממנו כלום, דהינו שעדין לא בטל לגמרי הגאות והגפנות, עד שנהשב בעיניו לאיזה דבר.

ועל-כך צריכין להתניע ולהרבות בהתבודדות הנ"ל, עד שלא ישאר ממנו כלום, שיהיה בבחינת "מה" באמת, עד שיזכה לבחינת בטול באמת.

ואזי פשיזכה לבטול באמת - נכלל נפשו בשורשו, דהינו בו יתברך וכו'.

לה.

(ח"א קא)

כל עבד"ם יש להם כל ה'מדות-רעות', רק כל אמה ואמה פרוד אל מדה אחת, יותר מכל המדות. וכל מי שיש בו 'מדות-רעות', הוא נכנע תחת אותם העבד"ם שפרוכים ומקשרים לאותם ה'מדות-רעות'.

ועל-ידי שפרק ממנו 'על תורה' - מתגברין עליו ה'מדות-רעות' של העבד"ם.

אבל "כל המקבל עליו על תורה - מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך-ארץ" (אבות פ"ג מ"ה) - הינו: מי שלומד בעיון, שמעין ומבין חכמות התורה, על-ידי-זה 'מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך-ארץ'.

כי נתבטל ממנו השעבוד והתאוות וה'מדות-רעות' שלהם, על-ידי שקבל עליו 'על תורה'.

לו.

(ח"ב סו; ח"ב סז)

כל המדות, נמשכין מה'ארבעה יסודות'. ועל-ידי שמתקרב ל'צדיק אמת' -

מבארים בדבריהם בפרוש, כי אם ברמז למשכיל כמותו.

והכל אסף וקבץ ביחד על סדר א"ב, וברבות הימים נמצא אצלו סדור שלם על כל המדות, וצוה להעתיק הכל, ומפיו יקרא אלי ואני כותב על הספר, למען לא ימוש ספר הזה מפנינו להגות בו תמיד, למען נחדל מ'מדות רעות'.

כי כל אחד בראותו מסדר עצם גנות מדה רעה' וגדל הפסדה, והפגם הנורא המגיע על-ידה - יחוס על נפשו ויאזר מתניו לעמד בנגדה, ויבקש ממי שהרחמים שלו, למלט נפשו מני שחת, להצילו מאותן ה'מדות רעות' או 'תאוות רעות' וכיוצא בהן, וכן להפך ב'מדות טובות' וכו'.

ומעלת ספר זה - אין מן הצורך לבאר לכל בעל-אמת החפץ באמת ומתגעגע לאחז בדרכי ישר, בודאי ימצא מרגוע בו לנפשו. אשרי שיאחז בו, אז טוב לו בזה ובבא, כי כל הספר הזה מיסד על פסוקי תנ"ך ועל דברי חז"ל, "כלם נכחים למבין וישרים למצאי דעת" (משלי ח, ט).

וחל עלינו להודיע לגלות אזני אנשי-שלומו: אשר כבוד רבנו אור הנעלם זצ"ל הזהיר מאד: "לעסק בזה הספר, ושלל ימוש מפנינו, כי הוא חיינו". וכתבו בעצמו בכרך קטן מאד.

ואמר: "שפונתו, בדי שיוכל כל אדם לשאתו אצלו תמיד, כי המדות הם יסוד כל התורה כלה!" - ובזה יזכה נער את ארחו לשמר כל הכתוב בזה הספר, אז יצליח את דרכיו ואז ישכיל.

כי זה עיקר עבודת האדם כל ימי חייו, לברר מ'מדות רעות' ומ'תאוות-

שהוא בחינת (משלי י, כה): "צדיק יסוד עולם", בחינת 'יסוד הפשוט', שממנו נמשכין כל ה'ארבעה יסודות', ורואה אותו - ראוי לו שישתכל וירגיש על-ידי-זה: איך הוא אוהז בכל המדות שבאין מן ה'ארבעה יסודות', שנמשכין מהצדיק שהוא בחינת 'יסוד הפשוט'.

וכשנתגלה זה הצדיק שהוא החן והיפי של העולם - כל מי שמתקרב ונכלל בזה ח'חן האמת, נפתחין עיניו, ורואה ומסתכל על עצמו איך הוא אוהז בכל המדות שנמשכין מארבעה יסודות, שנמשכין מהצדיק.

לז.

(הקדמת ספר המדות)

בזה הספר מבארים כל המדות והנהגות על סדר א"ב. לקוטים נפלאים אשר לקט רבנו הטוהר והקדוש, כל אשר השיגה יד חכמתו הגדולה להבין דבר מתוך דבר.

ואסף מכל ספרי-קדש, כל אשר מצא בהם מה שנוגע למוסר ולהנהגות ומדות ישרות, וכתבם אצלו לזכרון. הן מה שמצא מבאר בדברי רז"ל, איזה מעלה של מדה טובה, או להפך גנות מדה רעה' וכו'.

למען יהיה לו לזכרון לראות בעיניו מעלת כל מדה ומדה והפוכה, "למען לכת בדרך טובים וארחות צדיקים לשמור" (לשון הפסוק משלי ב, כ).

ונוסף לזה: השיגה חכמתו הרמה, דברים רבים יקרים ונפלאים, אשר אינם מבארים בפרוש בדברי רז"ל, אך ברב עצם השגתו, הבין דבר מתוך דבר, והשיג חדושים יקרים בעניני המדות, מתוך הפסוקים ומתוך דברי רז"ל, אשר אינם

רעות, ולאחז במדות טובות והנהגות
ישרות המבארים בזה הספר.

אשרי איש שישמע לדברים האלה,
לקיים בכל הכתוב בו, לעולם לא
ימוט, וענתה בו צדקתו ביום מחר כי יבוא
על שָׂכְרוֹ, במדה שאדם מודד בה מודדין
לו. אשרי הבוחר בחיים וכו'.

לח.

(תיימודה"ן שעט)

ענה ואמר רבנו ז"ל על 'ספר המדות'
שראה פעם אחת ביד רבי נפתלי:
"מיין ליבער הארציגער חבר, מיין ליבער
געטרייער חבר, אט דאס האט מיר געמאכט
פאר א איד" [אהובי חברי הנללב, אהובי חברי המסור,
זה עשה אותי ליהודי] - הינו: שעל ידי אלו
הדברים הנאמרים שם על כל מדה ומדה,
התגבר לשפר כל מדה ומדה, עד שזכה
למה שזכה.

[שית שרפי-קדש ח"ו תפב: פרשו אנשי-שלומנו
באומן: שפונת רבנו בתבת 'חבר' היה על ה'ספר', שכנה
רבנו את 'ספר המדות' בשם ידיד, חבר, אהוב, ונאמן.
ונמצא אף לנו פיוס חבר וידיד אמת כמוהו, ואשרנו מה
טוב חלקנו שזכינו לו, ועלינו להשתדל לשמר על חבר
טוב כמוהו כראוי].

לט.

(הקדמת לקוטי תפלות)

ידוע וברור: שאי אפשר להתקרב
להשם יתברך, דהינו לשפר ולבטל
כל המדות רעות, ולזכות לכל המדות
טובות, ולילך בדרך יתברך - כ"אם על-
ידי תפלה ותחנונים ושועה וזעקה וצעקה
להשם יתברך ימים ושנים הרבה - וכל
הצדיקים והקשרים אמתיים, לא זכו
למדרגתם כ"אם על ידי זה.

"וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה,
ויראו ממך" (דברים כח, י)

מ.

(ח"א יז, א)

ה'התפארות' של ישראל, הוא בחינת
'תפלין' שנקראים 'פאר'
(ברכות יא. ספא כח. ועוד), ועל-ידם נתגלה
'יראה', כמו שאמרו חז"ל (ברכות ו.): "מניין
שהתפלין הם עז לישראל, שנאמר (דברים
כח, י): וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא
עליה ויראו ממך".

נמצא: שעל ידי התגלות ההתפארות
שמתפארים ישראל עמו יתברך,
על ידי זה נופל יראה.

מא.

(ח"א לח, ה"ו)

בשעושה תשובה, ומסיר ממנו
הטפשות, ונתוסף בו שכלו -
אזי נכנס בו בוש גדולה על גדל פשעיו,
בנגד "רב ושליט עקרא ושרשא דכל
עלמין" (הקדמת הזהר יא.) - ונתגלה הבושה על
פניו. וה'בושה' הזאת הוא בחינת 'אור
התפלין' שנתגלה על פניו במצחו.

וזו פרוש (משלי ב, ה): "אז תבין יראת ה'",
כמובא בזהר (תקוני זהר ט:): "תפלין הם
בחינת אפא על ברא", ו"אם לפינה תקרא"
(שם שם, ג).

"אז תבין" - הינו: על ידי 'פינה יתרה'
בהפרת הבורא. על ידי זה:
"יראת ה'" - הינו בחינת 'תפלין', כמו
שאמרו חז"ל (ברכות ו. על דברים כח, י): "וראו
כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה ויראו
ממך, אלו תפלין".

כִּי ה' יִרְאֶה' הוּא ה' בּוֹשָׁה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
(נְדָרִים כ. על שמות כ, טז): "יִרְאֶת ה' עַל
פְּנֵיכֶם, זֶה הַבּוֹשָׁה", שְׁהִיא עַל ה'פָּנִים, הֵינּוּ
בְּחִינַת 'תַּפְּלִין', עַל-יְדֵי 'בִּינָה', שְׁהִיא 'אִמָּא
עַל בְּרָא'.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (בְּרֵכּוֹת יא. סָפָה כה. וְעוֹד):
"תַּפְּלִין נִקְרְאִין פָּאֵר". וּפָאֵר הוּא
'כְּלִיּוֹת-הַגּוֹנִין', כִּי ה'הִתְפָּאֲרוֹת' עַל-יְדֵי
'כְּלִיּוֹת-הַגּוֹנִין', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה מו, ג):
"יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּדָה אֶת־פָּאֵר", כִּי הֵם כְּלוּלִין
מ'גּוֹנִין סְגִיאוֹן. וְזֶה שֶׁאָנוּ רוֹאִים: בְּשִׁאֲדָם
מִתְבַּיֵּשׁ נַעֲשֶׂה כְּמָה גּוֹנִין.

וּבְזֶה יְכוּלִים אָנוּ לְהִבִּין, אִם יֵשׁ לָאָדָם
'יִרְאֶת-שָׁמַיִם', הֵינּוּ 'בּוֹשָׁה', לְאַחֵר
תְּקוּן הַחֲטָא: "כְּשֶׁאָנוּ מִסְתַּכְּלִין עַל פְּנֵינוּ,
נִגְפֵל עָלֵינוּ יִרְאֶה וּבּוֹשָׁה, הֵינּוּ שֶׁנִּמְשָׁךְ
עָלֵינוּ דַּעַת בְּגִדְלַת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ".

וְזֶה פֶּרוּשׁ: "אִזְ תִּבִּין יִרְאֶת ה'" - פֶּרוּשׁ:
בְּזֶה 'תִּבִּין' שֵׁישׁ לוֹ 'יִרְאֶת-הַשָּׁמַיִם'.

"וְדַעַת אֱלֹקִים תִּמְצָא" - הֵינּוּ: בְּשִׁימְצָא
גַּם לָךְ 'דַּעַת' בְּגִדְלַת-הַבּוֹרָא, הֵינּוּ
'בּוֹשָׁה וִירְאֶה'.

וְזֶה בְּחִינַת: "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ וְכוּ'
וְיָרְאוּ מִמֶּךָ" - הֵינּוּ: שֶׁנִּמְשָׁךְ עָלֵיהֶם
גַּם-כֵּן 'יִרְאֶה'.

וְ'קִין' שְׁהִיָּה מְזַהֶמֶת הַנֶּחֱשׁ, כְּתִיב בָּהּ
(בְּרֵאשִׁית ד, ו): "לָמָּה נִפְּלוּ פָּנֶיךָ",
שְׁהוּא בְּחִינַת 'אֹר' הַתַּפְּלִין.

וְאִיתָא (תַּנְחומָא בְּרֵאשִׁית י, עַל בְּרֵאשִׁית ד, טו):
"וַיֵּשֶׁם לְקִין אוֹת, שֶׁזָּרַח לוֹ קֶרֶן
בְּמִצְחוֹ" - זֶה בְּחִינַת 'תַּפְּלִין' שְׁהוּא ב'מִצְחָה'.

וְזֶה שֶׁכָּתוּב (תַּקוּנֵי-זִהָרָה קח: עַל בְּרֵאשִׁית שם):
"כִּד תֵּב בְּתִיּוּבָתָא, וַיֵּשֶׁם ה' לְקִין

אוֹת", וּפֶרֶשׁ רַש"י: "הַחֲזִיר מוֹרָאוּ עָלֵיהֶם"
- כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים כח, י): "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי
הָאָרֶץ".

מב.

(ח"א מז)

"רָאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה" (קִהְלֶת ט, ט). 'אִשָּׁה'
- רֵאשִׁי-תִּבּוֹת (בְּרֵאשִׁית מט, כא):
"ה' נָתַן אִמְרֵי שִׁפּוֹר".

וְהֵינּוּ: "רָאָה חַיִּים" - כִּי 'תַּפְּלִין' נִקְרְאִין
'חַיִּים', כְּמוֹ שֶׁדִּרְשׁוּ רַז"ל (מְנַחֲת מו:)
"ה' עָלֵיהֶם יִחְיוּ" (יִשְׁעִיָּה לח, טז), עַל 'תַּפְּלִין'
- כִּי בַתַּפְּלִין נֶאֱמָר (דְּבָרִים כח, י; בְּרֵכּוֹת ו.):
"וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא
עָלֶיךָ" וְכוּ'.

וְהֵינּוּ: "רָאָה חַיִּים" - שְׁהוּא 'תַּפְּלִין'. "עִם
אִשָּׁה" - רֵאשִׁי-תִּבּוֹת: "ה' נָתַן
אִמְרֵי שִׁפּוֹר", שְׁהוּא גַּם כֵּן בְּחִינַת 'תַּפְּלִין',
כִּי 'שִׁפּוֹר' זֶה בְּחִינַת 'פָּאֵר', בְּחִינַת 'תַּפְּלִין'
(עֵין עוֹד בְּפָנִים).

"יִפְתַּח ה' לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב אֶת הַשְּׁמַיִם,
לְתֵת מָטָר אֲרֻכָּךְ בְּעֵתוֹ" (דְּבָרִים כח, יב)

מג.

(ח"א נד, ו)

עַל-יְדֵי 'חֲדוּשֵׁי-תוֹרָה', נִבְרָאִים 'שָׁמַיִם
וָאָרֶץ', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (הַקִּדְּמַת הַזִּהָרָה ה.
עַל יִשְׁעִיָּה נא, טז): "וְלֹאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי אֲתָה, אֵל
תִּקְרִי 'עַמִּי' אֲלָא 'עַמִּי'. מָה אָנָּה עַבְדִּי
שְׁמִיא וְאֲרַעָא בְּמִלּוּלֵי וְכוּ'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת
וְהַבְּרָכוֹת לְעוֹלָם, כְּמוֹ

שְׁכֶתוֹב (דְּבָרִים כח, יב): "יִפְתָּח ה' לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב אֶת הַשְּׁמִימִים" וכו'.

מד.

(ח"א ס, ג)

כָּל הָאוֹצְרוֹת, הֵם עַל־יְדֵי גְשָׁמִים, כְּמוֹ שְׁכֶתוֹב (דְּבָרִים כח, עב): "יִפְתָּח ה' לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב לָתֵת מָטָר אֲרֻצֶּךָ" וכו'.

"תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לֵב מֵרַב כָּל" (דְּבָרִים כח, מז) – עֲנִינֵי שִׁמְחָה

עַקֵּר קִינִים הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת בְּשִׁלְמוֹת, הִיא הַשִּׁמְחָה שֶׁל הַמִּצְוָה, כְּמוֹכָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל: שֶׁעַקֵּר הַשִּׁלְמוֹת הִיא הַשִּׁמְחָה שֶׁל הַמִּצְוָה. וְכְמוֹ שְׁכֶתוֹב (דְּבָרִים כח, מז): "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לֵב" וכו'. וְכַמְבָּאָר בְּדַבְרֵי רַבְנֵי ז"ל. (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, חֲלָג, ב)

עַקֵּר שִׁלְמוֹת הָעֲבוֹדָה שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוֹת, הִיא דִּיקָא בְּשִׁזְבוּכִין לַעֲשׂוֹתָם בְּשִׁמְחָה, וְכַמְבָּאָר בְּסִפְרִים. וּבִפְרָט בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, מִגְדֵּל הָאֲזָהָרָה לַעֲסֹק בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת בְּשִׁמְחָה, וְכְמוֹ שְׁכֶתוֹב: "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לֵב". (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, פְּרִי־הַיִּבְרָה וְאִשְׁוֹת, ג, ח)

הָעֲצָבוֹת וּמְרָה־שְׁחוּרָה, מְזַקֶּת בְּיוֹתֵר מִהַכֵּל, וְכְמוֹ שְׁכֶתוֹב: "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לֵב" – שֶׁעַקֵּר הַחֲרָפָן וְכָל הַצָּרוֹת וְחֻמְנָא־לִצְלוֹן, בְּלִם מַחֲמַת שְׂלָא עֲבַדְהוּ יִתְבָּרַךְ בְּשִׁמְחָה, וְכַמְבָּאָר בְּכַתְבֵי־הָאֲרִיז"ל.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, פְּרִי־הַיִּבְרָה וְאִשְׁוֹת, ד, לה)

מה.

(ח"א ה, ג)

עַקֵּר הַשִּׁמְחָה הוּא בִּלְבָב, כְּמוֹ שְׁכֶתוֹב (תְּהִלִּים ד, ח): "נָתַתָּה שִׁמְחָה בְּלִבִּי". וְאִי־אֶפְשָׁר לֵלֵב לְשִׂמְחָה, אֶלָּא עַד שִׁיִּסִּיר עֵקֶמוֹמִיּוֹת שֶׁבְּלִבּוֹ, שִׁיְהֵא לוֹ יִשְׁרוּת לֵב, וְאִזּוּ יִזְכֶּה לְשִׁמְחָה, כְּמוֹ שְׁכֶתוֹב (שָׁם צז, יא): "וּלְיִשְׂרָאֵל לֵב שִׁמְחָה" – וְהָעֵקֶמוֹמִיּוֹת שֶׁבְּלִבּוֹ מִפְּשִׁיטִין עַל־יְדֵי דְרַעֲמִים, בְּחִינַת 'תַּפְלָה בַּפֶּה'.

מו.

(ח"א יב, ד)

הַשִּׁמְחָה בָּא מִחֶלֶב, כְּמוֹ שְׁכֶתוֹב (תְּהִלִּים ד, ח): "נָתַתָּה שִׁמְחָה בְּלִבִּי" – וְהַלֵּב הוּא 'בִּינָה' (פֶּתַח אֱלֹהִים), שֶׁשָּׁם יֵינן הַמְשִׁמָּח, שֶׁהוּא 'עֲלֵמָא סְתִימָא', בְּחִינַת (שָׁם קד, טו): "וַיֵּין יִשְׂמַח לֵבִי".

מז.

(ח"א כב, ט)

לְבֹא לְעִזּוֹת־דִּקְדָּשָׁה, הוּא עַל־יְדֵי שִׁמְחָה.

מח.

(ח"א כג, א)

יֵשׁ פְּנִי־דִקְדָּשָׁה, שֶׁהֵם 'אֲנִפִּין־נְהוּרִין', בְּחִינַת 'חַיִּים', בְּחִינַת שִׁמְחָה, כְּמוֹ שְׁכֶתוֹב (תְּהִלִּים טז, יא): "שִׁבְעַת שִׁמְחֹת אֶת פְּנִיךָ".

מט.

(ח"א כד, ב)

עַל־יְדֵי שִׁמְחָת הַמִּצְוֹת – נִשְׁלָם הַקְדָּשָׁה, וּמַעֲלָה הַחַיִּים וְהַקְדָּשָׁה שֶׁבְּקִלְפוֹת. וְעַל־כֵּן כְּשֶׁעוֹשִׂין הַמִּצְוֹת בְּשִׁמְחָה, מַעֲלָה הַשְּׂכִינָה מִבֵּין הַקִּלְפוֹת.

נ.

(ח"א כה, ה)

כְּדֵי לְהַכְנִיעַ הַקִּלְפָּה הַמְסַפֶּבֶת שֶׁבְּכָל מַדְרָגָה, צָרִיךְ שִׁיעוּרֵר שִׁמְחָה שֶׁל מִצְוָה. הֵינּוּ: שִׁישְׁמַח עַל־יְדֵי שִׁיזְכֹּר שִׁזְכָּה לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְזָכָה לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים הַמְקַרְבִּין אוֹתוֹ לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ. וְעַל־יְדֵי הַשִּׁמְחָה זֶה, הוּא מְשַׁבֵּר הַקִּלְפָּה וְנִכְנָס לְמַדְרָגָה שְׁנִיָּה.

נא.

(ח"א ל, ה)

עקר 'אור-הפנים' הוא 'שמחה', כמו שכתוב (משלי טו, יג): "לב שמח ייטב פנים". ועקר ה'שמחה' הוא מן ה'מצוות', כמו שכתוב (תהלים יט, ט): "פקודי ה' ישרים משמחי לב". ועקר ה'שמחה' הוא ב'לב', כמו שכתוב (שם ד, ח): "נתתה שמחה בלבבי".

נב.

(ח"א מט, בסוף)

עקר ה'שמחה' היא ב'לב', כמו שכתוב (תהלים ד, ח): "נתתה שמחה בלבבי".

נג.

(ח"א נד, ו)

להבניע ה'פחה-המדמה' הוא על-ידי בחינת 'יד', בחינת (הושע יב, יא): "ביד הנביאים אדמה". ו'יד', הינו בחינת 'שמחה', בחינת (דברים יב, ז): "ושמחתם בכל משלח ידכם".

וזוה בחינת 'פלי זמר' שמנגנין ב'יד' וכו'. ואין יכולין לקבל 'רוח נבואה', רוח-הקדש, ב'אם על-ידי 'שמחה', שהוא בחינת 'מנגן ביד', כמו שכתוב (מלכים-ב ג, טו): "והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה'", בחינת (שמואל-א טז, טז): "ונגן בידו וטוב לך".

וזוה ה'מנגן', צריך שיהיה "יודע נגן" (שם שם, יח).

גם צריך שיהיה הפלי בשלמות, כדי שלא תצא כל הרוח המערב טוב ורע בבית אחת.

וגם שיהיה הפלי שמנגנין עליה, 'שלם'. כדי שיוכל לברר ולכוון הנגון בשלמות כראוי, שהוא בחינת מה שמברר ה'רוח

טובה', בחינת 'שמחה', בחינת 'רוח נבואה', מן ה'עצבות רוח', שהוא 'רוח רעה'.

ו'שמירת ה'זכרון', הוא על-ידי נגון ביד, בחינת 'שמחה' וכו'.

נד.

(ח"א סא, ח)

על-ידי שנכללים יחד כל הנפשות, על-ידי-זה נעשה 'שמחה', בבחינת (משלי יג, ט): "אור צדיקים ישמח". כי ה'נפש' הוא בחינת 'נר', בבחינת (משלי כ, כז): "נר ה' נשמת אדם". וכשנכללין יחד, נעשה מהם 'אור', ועל-ידי-זה נעשה 'שמחה', בחינת: "אור צדיקים ישמח".

נה.

(ח"א סה, ד)

על-ידי הבטול שנתבטל אל התכלית, והשיג שכל היסודין הם טובות גדולות מאד, על-ידי-זה נתמלא 'שמחה'. וה'שמחה' הוא פלי אל 'חדושין דאורייתא' וכו'.

נו.

(ח"א פט)

כל מה שחסר לאדם ברוחני ובגשמי, החסרון הוא בהשכינה. אך כשידע זאת, בודאי יהיה לו צער גדול ועצבות, ולא יוכל לעבד השם-יתברך בשמחה.

לכך צריך להשיב לעצמו: מה אני ומה חיי כי הפלך בעצמו מספר לי החסרון שלי, וכי יש כבוד גדול מזה! - מתוך כך בא לשמחה גדולה, ונתחדשו המחין שלי.

נז.

(ח"א קנה)

'אֶרֶץ-אֲפִים' תְּלוּי בְּחִינַת 'אֲמוֹנָה',
 שֶׁהוּא 'הַפֶּךְ עֲבוֹד־הַזֶּרֶה',
 שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַּטֵּל ה'תְּרוּן-אֶף', וְזוֹכִין
 ל'אֲרִיכַת-אֲפִים' - שִׁיאֲרִיךְ אִפּוֹ עַל כָּל דָּבָר
 בְּלִבּוֹל וּמְנִיעָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בַּתְּפִלָּתוֹ
 וְעֲבוֹדָתוֹ, שִׁיסְבֵּל הַכֹּל, וְלֹא יִתְעַצֵּב וְלֹא
 יִתְעַצֵּל עַל-יְדֵי-זֶה כָּלָל. רַק יַעֲצֹר רוּחוֹ וְלֹא
 יִכַּפֵּת לֵה כָּלָל, וַיַּעֲשֶׂה אֶת שְׁלֹו בַּעֲבוֹדָתוֹ,
 וַיַּעֲבֹר עַל הַכֹּל, וְלֹא יַחֹשׁ עַל כָּל הַבְּלִבּוֹלִים
 וְהַמְּנִיעוֹת כָּלָל, רַק יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלֹו בְּזִרְיוֹת
 וְשִׁמְחָה.

נח.

(ח"א קסט)

עַל-יְדֵי שֶׁהָאָדָם דִּין וְשׁוֹפֵט עֲצָמוֹ,
 מִמֶּתִּיק וּמִבְטֵל הַדִּין שְׁלִמְעָלָה.
 כִּי "כְּשִׁישׁ דִּין לְמִטָּה אֵין דִּין לְמַעְלָה"
 (דְּבָרִים י"ב ה). וְאִז כְּשֶׁנִּמְתָּק הַדִּין, אֲזִי יוֹצֵאִין
 הַדְּמִים מִהַרְגָּלִין, וַיְכַוֵּל הַשִּׁמְחָה לְהַתְּפַשֵּׁט
 בְּרַגְלִין, עַד שִׁזְכָּה ל'רְקוּדִין'.

נט.

(ח"א קסט)

עֵקֶר 'שְׁמִירַת-הַבְּרִית' זוֹכִין עַל-יְדֵי
 'שִׁמְחָה'. כִּי עַל-יְדֵי 'שִׁמְחָה' זוֹכִין:
 שֶׁהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ בַּעֲצָמוֹ יַעֲזֹר לוֹ לְשָׁמֵר אֶת
 ה'בְּרִית-קֹדֶשׁ'.

ס.

(ח"א קעה)

עֵקֶר מַעֲלַת ה'בְּכִיָּה' הוּא, כְּשֶׁהִיא מִחֲמַת
 'שִׁמְחָה וְחִדּוּה'. וְאִפְלוּ הַחֲרָטָה טוֹב
 מְאֹד שֶׁתְּהִיָּה מִחֲמַת שִׁמְחָה - שְׁמֵרָב
 שִׁמְחָתוֹ בְּהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ, הוּא מִתְחַרֵּט
 וּמִתְנַעֵנֵעַ מְאֹד עַל שְׁמֹרֵד נִגְדּוֹ בִּימִים

הָרֵאשׁוֹנִים, וּמִתְעוֹרֵר לוֹ 'בְּכִיָּה' מִחֲמַת רַב
 הַשִּׁמְחָה.

סא.

(ח"א קעה)

דַּע: כִּי צָרִיךְ דּוֹקֵא 'וְדוּי-דְּבָרִים', כִּי צָרִיךְ
 לְפָרֵט אֶת הַחֲטָא, וְצָרִיךְ לְהַתְּוֹדוֹת
 בְּדְבוּרִים בְּכָל פֶּעַם עַל כָּל מָה שֶׁעָשָׂה.

וַיֵּשׁ לָזֶה מְנִיעוֹת רַבּוֹת. לְפַעְמִים נִשְׁכַּח
 מֵאֲתוֹ הַחֲטָא, וַיֵּשׁ שִׁיכָבֵד עָלָיו מְאֹד,
 וְקָשָׁה לוֹ לְהוֹצִיא הַדְּבוּר לְהַתְּוֹדוֹת, וְעוֹד
 מְנִיעוֹת רַבּוֹת.

וְצָרִיךְ לָזֶה 'שִׁמְחָה שֶׁל מִצְוָה', כְּגוֹן
 'חֲתָנָה שֶׁל מִצְוָה', אוֹ שְׂאֵר מִצְוָה
 בְּשִׁמְחָה. כִּי 'שִׁמְחָה' הוּא קוֹמָה שְׁלֵמָה
 מִרַמ"ח אֲבָרִים וְשֵׁס"ה גִּידִים.

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁהוּא שֹׁמֵחַ אוֹ מְרַקֵּד, צָרִיךְ
 לְרֹאוֹת שִׁיעֹבֵר בְּכָל הַשִּׁמְחָה
 מִרֹאשׁ וְעַד עֵקֶב, הֵינּוּ: בְּכָל הַקּוֹמָה שִׁישׁ
 בְּהַשִּׁמְחָה.

וְצָרִיךְ לָזֶה מִצְוֹת רַבּוֹת, כִּי שְׂרֵשׁ נִקְדּוֹת
 כָּל הַמִּצְוֹת הִיא ה'שִׁמְחָה', כִּי
 (תְּהִלִּים יט, ט): "פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרָאֵל מְשִׁמְחֵי לֵב".

סב.

(ח"א קעט)

עַל-יְדֵי ה'תַּעֲנִית', נִבְנָה קוֹמַת וְחִיּוֹת
 הַשִּׁמְחָה - וּכְפִי 'יְמֵי הַתַּעֲנִית', כֵּן
 זוֹכִין ל'שִׁמְחָה'.

סג.

(ח"א רנב)

צָרִיךְ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְלַעֲבֹד הַשֵּׁם
 בְּשִׁמְחָה. וְאִפְלוּ אִם לְפַעְמִים נוֹפֵל
 מִמְּדֻרְגָּתוֹ, צָרִיךְ לְחַזֵּק עֲצָמוֹ בִּימִים הַקּוֹדְמִים
 שֶׁהָיָה מְזַרִּיחַ לוֹ אֵיזָה הָאָרֶה קֶצֶת וְכו'.

דְּהִינּוּ: מאחר שבִּימִים הקוֹדְמִים הִזְרִיחַ לֹו קֶצֶת וְהָיָה מִתְחַזֵּק וּמִתְעוֹרֵר לְבֹו לְהַשִּׁיב־יִתְבָּרֵךְ, אִף שֶׁעָבְשׁוּ נָפֶל מִזֶּה וְנִסְתָּמוּ עֵינָיו וְלָבֹו - עַם־כָּל־זֶה רָאוּי שִׁיאֲחִז בִּימִים הַקּוֹדְמִים וַיִּלָּךְ אַחֲרֵיהֶם, דְּהִינּוּ: כִּמּוֹ שֶׁאִז הָיָה מִתְעוֹרֵר לְבֹו לְהִתְחַזֵּק בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כֵּן גַּם עָבְשׁוּ יִחְזַק לְבֹו מְאֹד.

סד.

(ח"א רפב)

צָרִיךְ לְדוֹן אֶת־עֲצָמוֹ לְכַף־זְכוּת, וְלִמְצֹא בְּעֲצָמוֹ אֵיזָה נִקְדָּה טוֹבָה עֲדִין, אֵיזָה מְעַט טוֹב, דְּהִינּוּ מִזֶּה שִׁזְכָּה לַעֲשׂוֹת מִיָּמָיו אֵיזָה מִצְוָה אוֹ אֵיזָה דָּבָר טוֹב - בְּדִי לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ, וְלָבֹוא לִידֵי שְׁמִיחָה, וְלִחְזֹק עֲצָמוֹ שֶׁלֹא יִפֹּל לְגַמְרֵי חֲסִי־שְׁלוֹם. - וְעַל־יִדִּיָּזָה יוֹצֵא בְּאֶמֶת מִכַּף־חֻבָּה לְכַף־זְכוּת, וַיּוּכַל לָשׁוּב בְּתִשּׁוּבָה.

סה.

(ח"ב ב, ה)

'שֶׁבֶת' הוּא בְּחִינַת 'בֵּן', וְאִז נִיחָא לְעַלְאִין וְתַתְאִין, וְנִתְעוֹרֵר 'שְׁמִיחָה' - וְאִז נִתְרוֹמָמֵין וְנִתְעַלִּין כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁל שֶׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל מִן הָעֲצָבוֹת, וְנִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם "מְנוּחָה וְשְׁמִיחָה" (זְמִירוֹת לֵיל שֶׁבֶת).

סו.

(ח"ב ב, ה)

עַל־יְדֵי 'שְׁלֵמוֹת הַדְּבוּר' שֶׁהוּא 'לְשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ', נִמְשָׁךְ 'שְׁמִיחָה'.

סז.

(ח"ב ה, י)

'חֲזִיק־הַמִּלְאָךְ' הוּא עַל־יְדֵי 'שְׁמִיחָה', בְּבְחִינַת (מִשְׁלֵי טו, יג): **"לֵב שְׁמִיחַ יִיטֵב פָּנִים"**, זֶה בְּחִינַת הַמִּלְאָךְ,

בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה סג, ט): **"וּמִלְאָךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעֵם"**, שְׁנִתְחַזַּק עַל־יְדֵי "לֵב שְׁמִיחַ".

וְעַל־כֵּן 'מְקוֹם הַמִּלְאָכִים' נִקְרָא 'שְׁחָקִים', עַל שֶׁם 'שְׁחֹק וְשְׁמִיחָה', כִּי עֶקֶר 'חֲזִיק הַמִּלְאָכִים', עַל־יְדֵי 'שְׁמִיחָה'.

וְעַל־כֵּן בְּשִׁחְלָם לְאָדָם חֲלוּם לֹא טוֹב, הַתְּקוּן הוּא 'תְּעֻנִּית' - כִּי 'תְּעֻנִּית' הוּא בְּחִינַת 'שְׁמִיחָה', כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים צ, טו): **"שְׁמִיחָנוּ בִּימֹות עֲנִיתָנוּ" - שְׁעַל־יְדֵי 'תְּעֻנִּית' נַעֲשֶׂה 'שְׁמִיחָה', וְעַל־יְדֵי הַשְׁמִיחָה, נִוְתָּנִין חֲזִיק לְהַמִּלְאָךְ, וּמִתְקַנֵּין וּמִכְנִיעִין אֶת בְּחִינַת הַחֲלוּם רָע, שֶׁבֹא עַל־יְדֵי שְׁאִין חֲזִיק בְּהַמִּלְאָךְ.**

סח.

(ח"ב ו)

עַל־יְדֵי 'זַעַה טוֹבָה', כְּגוֹן בְּשִׁמְזִיעִין עַל־יְדֵי דָּבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה - נַעֲשֶׂה 'שְׁמִיחָה', בְּחִינַת 'שְׁמִיחָה שֶׁל יוֹם־טוֹב', וְלֹא דוֹקָא 'יוֹם־טוֹב' מִמָּשׁ, אֲלֵא כָּל יוֹם שֶׁהוּא בְּחִינַת טוֹב, נִקְרָא יוֹם־טוֹב.

כִּי הָעֲצָבוֹת מִן הַטְּחוּל, שֶׁהֵיא 'עֲבִירוֹת־הַדָּמִים', שֶׁכְּשִׁמְתַּגְּבֵר, בָּאִין 'חֲלָשׁוֹת' חֲסִי־שְׁלוֹם. וְהַרְפוּאָה, הִיא 'זַעַה', שְׁעַל־יְדִיָּזָה יוֹצֵא הָאָרֶס שֶׁיֵּשׁ בְּהַדָּמִים הָעֲכוּרִים, וְנִשְׁאָרִין הַדָּמִים זָכִים, וְאִז זִכָּה לְשְׁמִיחָה. - וְזֶה שֶׁאֲנוּ רוֹאִין: שֶׁהַחֹלָה תִּכָּף בְּשִׁמְזִיעַ, נִמְשָׁךְ עָלָיו 'שְׁמִיחָה'.

סט.

(ח"ב ז)

מִזֶּה שְׁרַחֲקִים מִהַשִּׁיב־יִתְבָּרֵךְ וְאִינָם מִתְקַרְבִּים אֵלָיו - הוּא רַק מִחֲמַת שְׁאִין 'יְשׁוּב־הַדַּעַת', וְאִינָם מִיִּשְׁבִּין עֲצָמָן: "מִזֶּה הַתְּכָלִית" וְכו'.

אך דע: שעלידי מרה-שחורה - אי אפשר להנהיג המח בראונז, וקשה לו לישוב דעתו.

רק עלידי השמחה - יוכל להנהיג המח בראונז ויוכל לישוב דעתו, כי שמחה הוא עולם החרות, בבחינת (ישעיה נה, יב): "כי בשמחה תצאו" - שעלידי שמחה, נעשין ברחורין ויוצאין מן הגלות.

ולבוא לשמחה - הוא עלידי מה שמוצא בעצמו איזה נקדה טובה על-כל-פנים וכו'. ועל-כל-פנים יש לו לשמח במה שזכה להיות מזרע ישראל "שלא עשני גוי". וגם למעלה נעשה מזה יחוד גדול עלידי בדיחא דעתה" (שבת עז:).

ע.

(ח"ב יז)

בשבת הוא חרות, וכשיש חרות ואין שעבוד וגלות, אזי הדעת שלם. ועקר החרות, עלידי התענוג והשמחה של שבת, בבחינת (ישעיה נה, יב): "כי בשמחה תצאו" - שעלידי שמחה יוצאין לחרות, ואז הדעת בשלמות וכו'. ועקר הדעת הוא בשבת עלידי השמחה.

עא.

(ח"ב כג)

כשאדם שמח - אזי המרה-שחורה ויסורים נסתלקים מן-הצד. אבל מעלה יתרה: להתאמץ לרדף אחר המרה-שחורה דוקא, להכניס אותה גם-כן בתוך השמחה, שהיא בעצמה תתהפך לשמחה. בדרך הבא לתוך השמחה - שאז מגדל השמחה והחדות, מהפך כל הדאגות והעצבות והמרה-שחורות שלו לשמחה.

וזה בחינת (ישעיה לה, י): "ששון ושמחה ישיגו, ונסו יגון ואנחה" - שהיגון ואנחה בורחים ונסים מן השמחה, כי בעת השמחה דרך היגון ואנחה לעמד מן הצד בנ"ל.

אבל צריך לרדף אחר היגון ואנחה דיקא, להכניס אותם דוקא לתוך השמחה. שהששון ושמחה ישיגו ויתפסו היגון ואנחה שנסים ובורחים מן השמחה - להכניס אותם בעל-כרחם לתוך השמחה, שיהיו מרכבה אל הקדשה.

עב.

(ח"ב כד; טיחות-הר"ן מא)

מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה-שחורה בכל כחו.

וכל החולאת הבאין על האדם, כלם באין רק מקלקול השמחה - כי יש עשרה מיני נגינה שהם בחינת שמחה, והם באין בתוך עשרה מיני דפיקין ומחיין אותן. וכשיש קלקול ופגם בה-שמחה, בה"יו"ד מיני נגינה, עלידי-זה באין חולאת מן ה"יו"ד מיני דפיקין שנתקלקלין עלידי-זה.

וגם חכמי הרופאים האריכו בזה: "שכל החולאת עלידי מרה שחורה ועצבות", והשמחה הוא רפואה גדולה. ולעתיד תתגדל השמחה מאד וכו'. ובשבי-לזה נקראין השמחה והרקודין 'חולה' (עין בפנים), כי הם תקון החולאת.

והכלל: שצריך להתגבר מאד בכל הפחות, להיות אך שמח תמיד. כי טבע האדם למשך עצמו למרה-שחורה

ועצבות מחמת פגעי ומקרי הזמן, וכל אדם מלא יסורים. על-כן צריך להכריח עצמו בכח גדול, להיות בשמחה תמיד, ולשמוח עצמו בכל אשר יוכל, ואפלו במלי דשטותא.

אף שגם 'לב-נשבר' הוא טוב מאד, עם כל זה הוא רק באיזו שעה, וראוי לקבע לו איזה שעה ביום לשבר לבו ולפרש שיחתו לפניו יתברך, אבל כל היום בלוי צריך להיות בשמחה.

עג.

(ח"ב לג)

כל השמחות, הם רק בשעתו, כגון שמחה של חתנה או ברית, השמחה הוא רק בשעתו, ואם יסתכל על הסוף, אין שום שמחה בעולם, כי "סוף אדם" וכו' (ברכות יז). אבל אם יסתכל על הסוף של הסוף, אז יש לו לשמוח מאד, כי 'סוף כל סוף', דהיינו ה'תכלית', הוא "טוב מאד" (בראשית א, לא).

עד.

(ח"ב לד)

אצל סתם בני-אדם, אין השמחה של כל הטובות ביחד. למשל: כשבאין על חתנה - א) יש מי ששמוח מן האכילה שאוכל. ב) ויש ששמוח מן הכלי-זמר. ג) ויש ששמוח מדברים-אחרים. ד) ויש ששמוח מן החתנה עצמה - כגון ה'מחתנים', שאינן משגיחים על אכילה ושתיה, רק שמחים מן החתנה עצמה.

אבל אין אדם שיהיה שמוח מכל השמחות ביחד. ואפלו מי ששמוח מכל הדברים, אף-על-פי-כן אין השמחה מכל הדברים ביחד, רק מכל אחד בפני-עצמו בזה אחר זה.

גם יש אחד שאין לו שום שמחה כלל, לא מן האכילה ושתיה ולא משאר דברים, ואדרבא יש לו קנאה וצער שמקנא על השדוד, על שזה נשתדד בזה.

אבל שלמות וגדלות השמחה הוא: מי שזוכה לשמוח מכל הטובות ביחד. וזה אי-אפשר, כי-אם בשמסתכל למעלה על כל הטובה, דהיינו על השרש שמשם נמשכין כל הטובות. ששם הכל אחד. ואזי שמחתו מכל הטובות ביחד, ואז השמחה גדולה מאד, ומאירה באור גדול מאד.

כי על-ידי ה'כלליות' שנכלל שמחה בחברתה - נגדל ביותר 'אור השמחות'. וכן כל מה שנכלל יתר רבוי השמחות זה בזה - נגדל ונתוסף 'אור השמחה' ביותר ויותר, כי נגדל ונתוסף האור מאד, על-ידי התנוצצות שמתנוצץ משמחה לחברתה. וכל מה שיש יותר שמחות שנכללין ביחד, נתוסף ביותר ויותר 'אור ההתנוצצות'.

ועל-כן כשנכלל השמחה של כל הטובות ביחד - אזי 'אור השמחה' גדול מאד, על-ידי רבוי ההתנוצצות מזה לזה ומזה לזה.

עה.

(ח"ב מח)

ישמוח מאד, ויחזק עצמו בשמחה תמיד, כי עצבות מזיק מאד מאד.

ודע: שתכף כשאדם רוצה לכנס בעבודתו יתברך - אזי תכף היא עברה גדולה בשיש לו 'עצבות' חס-ושלום, כי "עצבות היא סטרא-אחרא" (זהר נח עא.). והשם יתברך שונא אותה וכו'.

[לקוטי-הלכות, נפילת-אפים ד, ה: ועקר השמחה אי-אפשר להיות, בייאם על-ידי מילי דשטותא, כמו ששמעתי מפיו ז"ל שאמר בזה-הלשון: "ס'האט א פנים, אז מ'קען מער נישט פרייליך זיין, נאר מיט נאריש מאכן זיך".]

עט.

(שיחות-ה"ר"ן מג)

על-ידי השמחה, יכולין להחיות אדם אחר.

פ.

(שיחות-ה"ר"ן סה)

על-ידי 'שמחה', נצולין מ'מיתת בנים'.
כי הקלפה העשקת אותם חס-
ושלום, נקראת 'לילית', וה'שמחה' הוא
ההפך ממנה.

פא.

(שיחות-ה"ר"ן קעז)

חזק אחד להיות בשמחה. ואמר: "שראוי
לו לשמח בהשם-יתברך". ואף-על-
פי שאין אתם יודעים מגדלת השם-יתברך,
ראוי לכם לסמוך עלי, כי אני יודע מגדלתו
יתברך.

"גם ראוי לכם לשמח בי - מה שזכיתם
שיהיה לכם 'רבי' בזה!"

גם חזק אחד: "שישמח עצמו אפלו
בעסקי חל" - ואמר לו: "בודאי בן
הוא, שבתחלה צריכין לשמח עצמו ב'מלי-
דעלמא' בכל מה שיכולין, ואחר כך באין
לשמחה אמתית".

פב.

(חיי-מוה"ר"ן שעא)

אמר לי: "האתה תהיה במרה-שחורה?
אתה מחיב תמיד להיות בשמחה

והעקר להיות בשמחה תמיד, וישמח
עצמו בכל מה שיוכל, ואפלו על-
ידי 'מלי-דשטותא', לעשות עצמו בשוטה,
ולעשות עניני שטות וצחוק, או קפיצות
ורקודים, כדי לבוא לשמחה, שהוא דבר
גדול מאד [עין שיחות-ה"ר"ן כ; חיי-מוה"ר"ן תקצג,
המובאים להלן].

עו.

(ח"ב עח)

יוכל לבוא לשמחה גדולה, על-ידי
תמימותו ואמונתו.

עז.

(ח"ב פא)

בשארם משמח עצמו בשמחה של
מצוה, והשמחה גדולה כל-כך
עד שנוגעת עד רגליו, הינו שמרקד מחמת
שמחה - בזה נתעלים כל 'תומכי-דאורייתא'.
גם כל המדרגות התחתונות המכנים בשם
'רגלים', נתעלים על-ידי 'שמחת תורה
ומצוה'.

וזה שאמרו חז"ל (בבא-בב"א י): "מי שאין לו
בנים, ישמח את אשתו בדבר מצוה" -
כי 'אשה' נקראת 'רגל' וכו'. נמצא: שעל-ידי
ה'שמחה', הוא מעלה ומקשר אותה לבחינת
'צדק' הנקרא 'ה"א', ושם עקר ה'זרע', כמו
שכתוב (בראשית מז, כג): "הא לכם זרע".

עח.

(שיחות-ה"ר"ן כ)

ענה ואמר: כפי הנראה, שאי-אפשר
לבוא לשמחה, בייאם על-ידי עניני
שטות, לעשות עצמו בשוטה, ולעשות
עניני צחוק ושטות.

[משנה] תמיד! [דו זאלסט נאך זיין אין דער מרה-שחורה, דו ביסט מחיב 'משנה פרייליך' צו זיין].

גם אמר לי: "דו זאלסט זיך לאזן אראפֿווארפֿן"?! [האפה תרשה להפיל את-עצמך?].

גם אמר לי: "סע וועט זיך נאך טאן! ברוידער האלט זיך"! [אחי עוד יעבר אחוז עצמך].

גם אמר לי: "השם עמך וכו'! שרעק זיך ניט"! [השם עמך! אל תפחד!].

פג.

(חיי-מוהר"ן תקצג)

אתם צריכים להיות בשמחה תמיד. כלומר: שאם נחוש בכל-עת, אפלו כשהשם-יתברך מרויח לנו קצת, לחשב תמיד על חסרון הישועה המכרחת לנו עוד - אם-כן תתגבר חס-ושלום המרה-שחורה והעצבות ביותר. אשר זאת המדה של 'עצבות', מזקת לנו לעבודתו יתברך יותר מהכל. וצריך כל אחד להתחזק, להיות בשמחה תמיד איך שהוא.

על-כן אפלו בעת הצער והרחוק מעבודתו, צריכין להתחזק להיות איך שמח תמיד, ולשמח את-עצמו בכל מה דאפשר, במה שמוצא בעצמו איזה נקדה טובה עדין, ובמה שזכה שלא עשאני גוי וכיוצא בזה, ולהפך כל היגון ואנחה והצער ויסורין לשמחה.

לומר: אף-על-פי שאני כמו שאני - אף-על-פי-כן זכיתי להיות מזרע ישראל, ולקיים כמה מצוות בכל יום - 'ציצית', ו'תפלין', ו'קריאת-שמע', ו'צדקה', וכיוצא.

ואף-על-פי שעשית המצוות הם כמו שהם - אף-על-פי-כן על-כל-פנים יש בהם נקדות טובות מאד, שנעשה מהם שעשועים גדולים למעלה, ואפלו על-ידי המצוות שנעשין על-ידי 'פושעי-ישראל'.

כי כל-זמן ששם ישראל נקרא עליו, מתפאר בו השם-יתברך הרבה, בבחינת (ישעיה מט, ג): "ישראל אשר בך אתפאר", וכמבאר בדברינו בענין זה תלי תלים של הלכות, כמה וכמה דרכי עצות נפלאות איך לשמח את עצמו תמיד יהיה איך שיהיה. אשרי שיאחז בהם.

ועל-פי-רב, צריכין לשמח את-עצמו ב'מלידשטותא', לעשות עניני 'צחוק' ו'מלתא-בדיחותא', כדי לשמח את-עצמו במה דאפשר.

ועל-פי-רב, אי-אפשר לשמח את-עצמו, בי-אם על-ידי-זה - כי המרה-שחורה והעצבות מתגבר על האדם יותר מן הכל, וקשה לשברה יותר מכל המדות, ומזקת להאדם מאד יותר מהכל. וכל עקר התרחקות כל אדם מהשם-יתברך, היא רק מחמת עצבות ומרה-שחורה.

על-כן צריכין לראות לשמח את-עצמו בכל הכחות, בכל מה דאפשר, אפלו בעת שצד להאדם ודחוק לו מאד בגשמיות וברוחניות, הן בפרנסת-הנפש, הן בפרנסת-הגוף - אף-על-פי-כן צריך לראות לבטח בהשם תמיד: שסוף כל סוף לא יעזב השם אותו לנצח חלילה, ולשמח את-עצמו בכל מה דאפשר.

מכל־שכן בַּשֵּׁש־יָתֶרֶךְ מְרַחֵב לוֹ
בַּעַת צָרְתוֹ וְדַחְקוֹ קָצַת, וַיֵּשׁ
לוֹ אֵיזָה נִיחָא בְּעַלְמָא – בּוֹדְאֵי צָרִיד לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וּלְהַגְדִּיל הַשִּׁמְחָה בְּיוֹתֵר.

וְהִבֵּן דְּבָרִים אֵלּוּ, כִּי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל הֵם
עֲמֻקִּים מְאֹד. וְעַקֵּר הָעֲמֻקּוֹת הוּא
לְהִבִּין הַדְּבָרִים לְקִיּוֹם בַּפְּשִׁיטוֹת גָּמוּר. (עֵינִי-
שם עוד בפנים).

פד.

(ספר־הַמִּדּוֹת, עֲנִינֵי 'שְׁמִיחָה')

[א] עַל־יָדֵי רָנָה שֶׁל שְׁמִיחָה, תִּהְיֶה בֶרֶךְ
יָדַעַת (יָדַעַת לֵב).

[ב] עַל־יָדֵי הַצֶּעַר וְהָעֲצָבוֹת, בָּא מְרִיבָה
בְּעוֹלָם. וְעַל־יָדֵי הַשִּׁמְחָה, בָּא שָׁלוֹם בְּעוֹלָם
(מְרִיבָה ח"ב יג; עֲצָבוֹת ח"ב ג).

[ג] הַשִּׁמְחָה תְּמִידִית, מְסַגֵּל לְהַצְלָחָה (מְמוֹן
מז).

[ד] מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ עֲצָבוֹת, יִסְתַּכֵּל עַל
הַצְדִּיקִים, וַיָּבֵא לוֹ שְׁמִיחָה בְּלִבּוֹ (עֲצָבוֹת ו).

[ה] עַל־יָדֵי עֲצָבוֹת, אָדָם נִחְלָשׁ (עֲצָבוֹת ח).

[ו] עַל־יָדֵי עֲצָבוֹת, הַקְדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא אֵין
עָמוֹ (עֲצָבוֹת יד).

[ז] עַל־יָדֵי עֲצָבוֹת, רוּאָה קָרִי (עֲצָבוֹת טו).

[ח] עֲצָבוֹת, בָּא עַל־יָדֵי כַּעַס (עֲצָבוֹת טז).

[ט] מִי שֶׁאֵין לוֹ עֲצָבוֹת, וְהוּא תָּמִיד
בְּשִׁמְחָה, בּוֹדְאֵי יִתְנַשֵּׂא (עֲצָבוֹת כ).

[י] קִרְבַּת הַצְדִּיקִים, מְשַׁמֵּחַ אֶת הַלֵּב (עֲצָבוֹת
כו).

[יא] 'אֲגָדָה', מְשַׁמֵּחַ אֶת הָאָדָם (עֲצָבוֹת לו).

[יב] עַל־יָדֵי קִלְקוּל הַשִּׁמְחָה, בָּא חֲלָאִים
עָלָיו (עֲצָבוֹת ח"ב ד).

[יג] סִגְלָה לְהַסִּיר הָעֲצָבוֹת, עַל־יָדֵי
הַרְחָמְנוּת (עֲצָבוֹת ח"ב ה).

[יד] בְּשִׂאָדָם עוֹשֶׂה מְצוּהַ בְּשִׁמְחָה, זֶה סִימָן
שֶׁלִּבּוֹ שָׁלוֹם לְאֻלְקִיו (שְׁמִיחָה א).

[טו] מִחֻמַּת שְׁמִיחָה, נִפְתַּח הַלֵּב (שְׁמִיחָה ב).

[טז] ה'שְׁמִיחָה שֶׁל מְצוּהַ, הִיא מְעִזָּ לְאָדָם
(שְׁמִיחָה ה).

[יז] עַל־יָדֵי 'עֲצוֹת־טוֹבוֹת' שֶׁתֵּתֵן, תִּזְכֶּה
לְשִׁמְחָה (שְׁמִיחָה ז).

[יח] עַל־יָדֵי הַרְקוּדִין וְהַתְנוּעוֹת שֶׁאֵתָה
עוֹשֶׂה בְּגוּף, נִתְעוֹרֵר לָךְ שְׁמִיחָה (שְׁמִיחָה ח).

[יט] עַל־יָדֵי פְּנוּת הַלֵּב, בָּא שְׁמִיחָה (שְׁמִיחָה
יב).

[כ] עַל־יָדֵי זְמֹר, תָּבֵא לִידֵי שְׁמִיחָה
וְהַתְלַהֲבוֹת (שְׁמִיחָה יד).

[כא] בְּשִׁתְּשִׁימָה אֶת הַצְדִּיק, תּוֹכֵל לַעֲבֹד
אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁמְחָה (שְׁמִיחָה טו).

[כב] מִי שֶׁמִּפְרָסֵם אֶת הַצְדִּיק, זוֹכֶה
לְשִׁמְחָה (שְׁמִיחָה טז).

[כג] עַל־יָדֵי בְּטָחוֹן, בָּא שְׁמִיחָה (שְׁמִיחָה יז).

[כד] עַל־יָדֵי שְׁמִיחָה, תִּפְּסִית הַמַּח נִתְגַּדֵּל
(שְׁמִיחָה כא).

[כה] הַשִּׁמְחָה, הִיא סִימָן שֶׁהוּא: "זֶרַע בִּרְךְ
ה'" (יְשַׁעְיָה סא, יט) (שְׁמִיחָה כב).

[כו] עַל־יָדֵי שְׁמִיחָה שֶׁל מְצוּהַ, הַקְדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא מְסוּבֵךְ עָלָיו (שְׁמִיחָה כד).

[כז] עַל־יָדֵי שְׁמִיחָה, נִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ שֶׁל אָדָם,
גַּם יִזְכֶּה לְדַעַת (שְׁמִיחָה כז).

[כח] מִי שֶׁהוּא שִׁמַּח תָּמִיד, עַל־יָדֵי זֶה הוּא
מַצְלִיחַ (שְׁמִיחָה ח"ב א).

[כט] על־ידי שמחה, תבא תפלתך בהיכל מלך (תפלה ע).

"לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה"
(דברים כח, נח)

פה.

(ח"א יד, א)

לְהַמְשִׁיךְ 'שְׁלוֹם' בְּעוֹלָם, צְרִיךְ לְהַעֲלוֹת
בְּבוֹד הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְשִׁרְשׁוֹ, הֵינּוּ לִ'יִרְאָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים כח,
נח): "לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד".

פו.

(ח"א טו, ג)

שִׁרְשׁ הִ'יִרְאָה' הוּא 'דַּעַת' וְכוּ', כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (משלי ב, ה): "אִזְ תִּבִּין יִרְאֵת
ה', וְדַעַת אֱלֹקִים תִּמְצָא". וְעַקֵּר הַדַּעַת הוּא
בִּלְבָב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים כט, ג): "וְלֹא נָתַן
לָכֶם לֵב לְדַעַת".

גַּם שֵׁם עַקֵּר הִ'יִרְאָה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חז"ל
(קדושין לב:): "דְּבַר הַמָּסוּר לִלְבָב, נֶאֱמַר
בוֹ: וְיִרְאֵת מַאֲלָקִיךָ" (ויקרא יט, ויקרא כח), הֵינּוּ:
שִׂידַע מִמֵּי יִתִּירָא, הֵינּוּ: "לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם
הַנִּכְבָּד" (דברים כח, נח), 'יִרְאֵת הָרוּמּוֹת'.

פז.

(ח"ב א, ה)

הִ'יִרְאָה-שֶׁבִלְבָב, הִיא בְּחִינַת 'שֵׁם',
בְּבְחִינַת (דברים כח, נח):
"לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד".

פח.

(שיחות-ה'ר"ן קסח)

הָרַב-הַקָּדוֹשׁ מוֹרְנוּ הָרַב רַבִּי נָחוּם ז"ל
מְטַשְׁעֶרְנָאבִּיל, רָאָה אוֹתוֹ

בִּימֵי נַעֲוִירָיו בְּקַהֲלַת 'מַעְדָּוִיעַדְוֹקַע',
וְנִתְבַּהֵל מֵעֶצֶם הִירָאָה שֶׁהָיָה עָל פָּנָיו אִז,
וְאָמַר: שָׁמָּה שְׁנֵאמַר (שמות כ, יז): "לִמְעַן
תִּהְיֶה יִרְאֵתוֹ עַל פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי תַחֲטְאוּ" -
זֶה רוֹאִין בְּחוּשׁ אֲצִלוֹ.

פט.

(ח"י-מוה"ר"ן רצד)

שִׁמְעֵתִי בְּשִׁמּוֹ שֶׁאָמַר: שָׁאֵם הָיָה רוֹצֶה
לְגַלוֹת וּלְהִרְאוֹת הִירָאָה שְׁלוֹ, לֹא
הָיוּ יְכוּלִים לַעֲמֹד אַרְבַּע אַמּוֹת סָמוּךְ לְבֵיתוֹ,
אֲךָ הוּא מַעֲלִים הִירָאָה שְׁלוּ בְּכֻנָּה.

וְגַם אֲנֹכִי שִׁמְעֵתִי מִפִּי-הַקָּדוֹשׁ שֶׁאָמַר:
"אֲנִי אוֹצֵר שֵׁל יִרְאֵת-שָׁמַיִם, שֶׁכֵּל
מִי שְׂרוּצָה יְכוּל לְקַבֵּל מִמֶּנִּי!"

וּבִאֲמַת הָיָה נִרְאָה בְּחוּשׁ: שֶׁכֵּל שֶׁנִּתְקַרַּב
אֵלָיו, נִתְמַלֵּא תִכְף יִרְאָה גְדוֹלָה
וְעִצּוּמָה, וְנִתְלַהֵב מְאֹד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ,
אֲשֶׁר לֹא נִרְאָה כְּזֹאת.

וְגַם עֲכָשׁוּ - עֲדִין יִרְאֵתוֹ הַגְּדוֹלָה גְּנוּזָה
בְּסִפְרֵי-הַקָּדוֹשִׁים, וְכֵל מִי שֶׁעוֹסֵק
בָּהֶם בִּאֲמַת וּבִתְמִימוּת, בָּא עָלָיו 'יִרְאָה'
גְּדוֹלָה וּמִתְעוֹרֵר מְאֹד לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָל
דְּבָרָיו כְּגַחֲלִי-אֵשׁ.

צ.

(ח"י-מוה"ר"ן רצה)

שִׁמְעֵתִי בְּשִׁמּוֹ שֶׁאָמַר: "אֵלּוּ הֵינּוּ רוֹאִין
'אוֹצֵר', הֵינּוּ רָצִים בּוֹדָאֵי אֵלָיו,
וְהֵינּוּ חוֹפְרִים וּמְלַכְלָכִים עֲצָמָנוּ בְּרִפְשׁ
וְטִיט, בְּשִׁבִּיל לְחֹתֵר אַחֲרָיו וּלְמַצָּאוֹ. וְהֵלֵא
אֲנִי 'אוֹצֵר שֵׁל יִרְאֵת-שָׁמַיִם', וּמִדּוּעַ לֹא
יִהְיוּ לְהוֹטִים וְרָצִים אַחֲרֵי לְקַבֵּלוֹ?"

וְשֶׁאֵלּוֹ אוֹתוֹ: "אֵיךְ אֲפָשָׁר לְקַבֵּל"? -
וְהַשִּׁיב: "עַם הַפֶּה" וְהַלֵּב צָרִיכִין

לְהִתֵּר וּלְבַקֵּשׁ! [מיטן פֿיסק און מיטן הארץ].
 "בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ" (דברים ל, יד).

"וְהִפְלֵא ה' אֶת מַכְתָּךְ, וְאֵת מַפּוֹת זִרְעֶךָ,
 מַפּוֹת גְּדִלֹת וְנֶאֱמָנוֹת, וְחָלִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים
 וְגו'. גַּם כָּל חָלִי וְכָל מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כָתוּב
 בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת" (דברים כח, נט-סא)

"וְכָל מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כָתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת" –
 זוּ מִיתַת צְדִיקִים'.

ב'תוכחות' בתיב (דברים כח, נט): "וְהִפְלֵא ה' אֶת
 מַפְתָּךְ", וּב'חֲרֹבָן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ' בתיב (איכה א, ט):
 "וְתִרְדּוּ פְּלָאִים". אַבְל ב'סְלוּקָן שֶׁל צְדִיקִים' בתיב
 (ישעיה כט, יד): "לִכְן (כח אִמֵּר ה') הִנְנִי יוֹסֵף לְהַפְלִיא
 אֶת הָעָם הַזֶּה הַפֶּלֶא וְהַפֶּלֶא". וְכָל־כֵּךְ לְמַה? –
 "וְאִבְדָּה חֲכֻמַּת חֲכָמָיו, וּבִינָת נְבִיֹאֵי תַסְתַּתֵּר" (שם).
 (איכה-רבה א, לז)

צא

(ח"א נז, א-ב)

מִי שְׁפוּגִים בְּ'אֱמוּנַת־חֲכָמִים' וּפּוֹרֵץ גְּדָרִים,
 אֵין רְפוּאָה לְמַכְתּוֹ, בְּבַחֲינּוֹת (שַׁבַּת קי):
 "דְּלִמָּא חוּיָא דְרַבָּנָן טְרַקָה, שְׂאִין לוֹ
 אִסּוּתָא".

כִּי הַפּוֹרֵץ גְּדָרִים – עַל־יְדֵי־זֶה מְסִיר ה'יָדִים'
 מִן ה'מַלְאָכִים', לְפִי בַחֲינּוֹת הַסֵּרְתּוֹ
 מִדֶּרֶךְ דְּבָרֵי רַבָּנָן וְכו'. וּמַחְיִבִּין אֲנַחְנוּ
 לְהֶאֱמִין לְכָל דְּבָרֵיהֶם, בְּבַחֲינּוֹת (דברים יז, יא):
 "לֹא תִסּוּר מִן הַדָּבָר" וְכו'.

זֶה בַחֲינַת (דברים כח, סא): "מַכָּה אֲשֶׁר לֹא
 כָתוּבָה בַּתּוֹרָה", "זֶהוּ מִיתַת תַּלְמִיד־
 חָכָם" (חז"ל) – הֵינּוּ: הַמִּיתָה שֶׁתַּלְמִיד־
 חָכָמִים מְמִיתִין אִיזְהוּ אָדָם.

כִּי חוֹלָאת הַבָּאָה לָאָדָם עַל שֶׁעָבַר עַל
 דְּבָרֵי רַבָּנָן, אֵין לוֹ רְפוּאָה, וְהוּא מֵת מִן
 הַחוֹלָאֵת – זֶה הַמִּיתָה בָּאָה עַל־יְדֵי "מַכָּה
 אֲשֶׁר לֹא כָתוּבָה בַּתּוֹרָה".

כִּי דְבָרִים שֶׁלֹּא נִכְתְּבוּ בַּתּוֹרָה, נִמְסְרוּ
 לְחֲכָמִים, וְאֲנַחְנוּ מְצוּיִם לִשְׁמַע מֵהֶם.
 וַיֵּשׁ מִי שֶׁמְזַלְזֵל דְּבָרֵיהֶם, וְאֵין מֵאֲמִין
 דְּבָרֵיהֶם, מַחֲמַת שְׁנֵדָמָה לוֹ שֶׁמִּדְּאוּרֵיתָא
 אֵינוּ כֵּן, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִחְלָה בְּמַכָּה שְׂאִין לוֹ
 רְפוּאָה, וּמֵת בָּהּ.

וּלְחָקִים 'אֱמוּנַת־הַנְּפִלָּה', הִיא עַל־יְדֵי
 בַחֲינַת 'נֶדֶר' וְכו'. וְעַל־יְדֵי
 ה'נֶדֶר', יָשׁוּב ל'אֱמוּנַת־חֲכָמִים'.

כִּי כְּשֶׁאֵין לוֹ 'אֱמוּנַת־חֲכָמִים' – זֶה בַחֲינַת
 'הַסְתַּלְקוּת־הַחֲכָמִים', בַּחֲינַת 'פֶּלֶא',
 בְּבַחֲינּוֹת (ישעיה כט, יד): "הִנְנִי יוֹסֵף לְהַפְלִיא
 אֶת הָעָם הַזֶּה הַפֶּלֶא וְהַפֶּלֶא, וְאִבְדָּה חֲכֻמַּת
 חֲכָמָיו", וְדִרְשׁוּ חֲז"ל (איכה-רבה א, לז): "שִׁזָּה
 נֶאֱמַר עַל סְלוּקָן שֶׁל חֲכָמִים".

וְתַקּוּנוֹ שֶׁל 'הַפֶּלֶא' הַזֶּה, הֵינּוּ שֶׁל
 'סְלוּקָן שֶׁל חֲכָמִים' – תַּקּוּנוֹ:
 'הַפֶּלֶא שֶׁל נֶדֶר', בְּבַחֲינַת (במדבר ו, ב): "כִּי
 יִפְלֵא לְנֶדֶר נֶדֶר".

כִּי עַל־יְדֵי ה'נֶדֶר', הוּא עוֹלָה ל'שָׂרֵשׁ
 שֶׁהַחֲכָמִים מְשַׁרְשִׁים שָׁם, בַּחֲינַת
 "פְּלִיאֹת חֲכָמָה" (ספר־יצירה פ"א מ"א), וְיִוָּדַע
 וּמִכִּיר 'מַעֲלֹת הַחֲכָמִים', וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא
 שׁוֹב וּמֵאֲמִין בָּהֶם.

זֶה בַחֲינַת (ישעיה כח, א): "אוֹדָה שִׁמְךָ כִּי
 עָשִׂיתָ פֶּלֶא, עֲצוֹת מִרְחָק אֱמוּנָה
 אֲמֵן" – הֵינּוּ: עַל־יְדֵי בַחֲינַת 'נֶדֶר', בַּחֲינּוֹת
 'פֶּלֶא', נִתְתַּקֵּן 'אֱמוּנַת־חֲכָמִים' וְכו'.

צב

(ח"ב ה, א-ב-ה)

הַעֲקָר הוּא ה'אֱמוּנָה'. וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד
 לְחַפֵּשׁ אֶת־עַצְמוֹ וּלְחַזֵּק אֶת־עַצְמוֹ
 ב'אֱמוּנָה'.

כִּי יֵשׁ סוֹבְלֵי חֲלָאִים שִׁישׁ לָהֶם מִכּוֹת
מִפְּלָאוֹת, וְהֵם סוֹבְלִים הַחֲלָאִים רַק
בְּשִׁבִּיל 'נְפִילַת הָאֱמוּנָה', בְּבַחֲנִינָה (דְּבָרִים כח,
נט): "וְהַפְּלֵא ה' אֶת מִכְתָּךְ, מִכּוֹת גְּדֹלַת
וְנֶאֱמָנוֹת, וְחָלִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים",
"וְנֶאֱמָנִים" דִּיקָא - כִּי הֵם בָּאִים עַל־יְדֵי
'פְּגַם־אֱמוּנָה'.

כִּי עַל־יְדֵי 'נְפִילַת־הָאֱמוּנָה' - בָּאִים מִכּוֹת
מִפְּלָאוֹת, שְׁאִין מוֹעִיל לָהֶם לֹא
רְפוּאוֹת, וְלֹא 'תַּפְּלָה' וְלֹא 'זְכוּת־אֲבוֹת' -
כִּי כָל אֵלֹהִים בְּחִינַת 'אֱמוּנָה' וְכו'.

וְאִזּוֹ צָרִיךְ לַעֲזֹק מַעֲמֶק הַלֵּב, וְעַל־יְדֵי־זֶה
נִתְגַּלִּים 'עֲצוֹת עֲמֻקּוֹת', שִׁיּוּדָעִים לְתַת
עֲצָה לְנַפְשָׁם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַ שְׁצָרִיד.
וְעַל־יְדֵי־זֶה גְּדֻלָּה ה' אֱמוּנָה, וְנִתְתַקְּנָה.

וְאִזּוֹ חוֹזְרִים וְנִתְתַקְּנִים כָּל הַדְּבָרִים הַנ"ל,
שֶׁהֵם: 'רְפוּאָה', ו'זְכוּת־אֲבוֹת',
ו'תַּפְּלָה'.

כִּי ה' עֲצוֹת, הֵם בְּחִינַת 'פְּלָא', בְּחִינַת
(ישעיה כח, א): "אִזְדָּה שְׂמֹךְ כִּי עֲשִׂיתָ
פְּלָא עֲצוֹת מִרְחָק" וְכו'.

וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְתַקֵּן וּמִקְבֵּל 'רְפוּאָה'
לְהַמְּכּוֹת הַמִּפְּלָאוֹת, שֶׁהֵם
בְּחִינַת: "וְהַפְּלֵא ה' אֶת מִכְתָּךְ" וְכו'.

גַּם 'תַּפְּלָה' הִיא בְּחִינַת 'פְּלָאוֹת', בְּחִינַת
(שְׁמוֹת טו, יא): "נִזְרָא תִהְיֶה עֲשֵׂה פְּלָא".

וְכֵן 'זְכוּת אֲבוֹת', בְּבַחֲנִינָה (תְּהִלִּים עח, יב):
"נִגַּד אֲבוֹתָם עֲשֵׂה פְּלָא".

וְהֵנָּה: עַל־יְדֵי שְׁמַעְלִין 'אֱמוּנָה־הַנִּפְּלָא',
עַל־יְדֵי־זֶה נִעֲשִׂין 'גְּרִים', וְהֵם
מִזִּיקִין לְיִשְׂרָאֵל, בְּבַחֲנִינָה (קְדוּשִׁין ע:): "קָשִׁים
גְּרִים לְיִשְׂרָאֵל כְּסַפְּחַת". 'סַפְּחַת' הֵינּוּ
'מִכּוֹת', בְּחִינַת 'מִכּוֹת מִפְּלָאוֹת' הַנ"ל
שֶׁנִּעֲשִׂין עַל־יְדֵי 'נְפִילַת־הָאֱמוּנָה'.

וּמִחֲמַת שְׂאֵלֹה ה' גְּרִים נִעֲשִׂין מ'לְקִיטַת
נְפִילַת הָאֱמוּנָה, עַל־כֵּן הֵם
"קָשִׁים כְּסַפְּחַת".

וְלִהְיוֹת מִזֶּה - הוּא עַל־יְדֵי ה' מְנַגֵּם
שְׁבִדוֹר וְכו'.

צג.

(חֲזִי־מוֹהַר"ן תַּקְלוֹ)

"וּמִחֲלָאִים רָעִים וְרָבִים וְנֶאֱמָנִים" (בְּתַפְּלָה
נִשְׁמַת בְּשִׁבְתָּ), רָאוּי לִזְמַר בְּכּוֹנָה
גְּדוּלָּה, כִּי חֲסִדוֹשְׁלוֹם מִי יוֹדֵעַ מָה רָאוּי
לְבוֹא עָלָיו, וְעַל־כֵּן צָרִיכִים לִזְמַר בְּכּוֹנָה וְכו':
"אוֹתָנוּ הַצֵּלְתָּנוּ".

"וְהִיא כְּאִשּׁר שֵׁשׁ ה' עָלֵיכֶם לְהִיטִיב אֶתְכֶם
וְלִהְיוֹת אֶתְכֶם, כֵּן יִשִּׁישׁ ה' עָלֵיכֶם לְהַאֲבִיד
אֶתְכֶם וְלִהְיוֹת אֶתְכֶם" (דְּבָרִים כח, סג)

"הוּא אֵינוֹ שֵׁשׁ, אֲבָל אַחֲרִים מְשִׁישׁ, וְדִיקָא נִמִּי
דְּכִתִּיב 'כֵּן יִשִּׁישׁ', וְלֹא כְּתִיב 'יִשׁוּשׁ'." (מַגְלָה י:)

"וּכְשֶׁנִּתְחַיְבוּ כְּלָהּ בִּימֵי הַמֶּן, הָיָה אוֹיְבֵיהֶן
שֶׁמַּחֲיוֹן לָהֶן." (רש"י שם)

צד.

(ח"ב סו)

"הוּא אֵינוֹ שֵׁשׁ" (מַגְלָה י:) - כִּי כְּשִׁישׁ
לְיִשְׂרָאֵל אֵיזָה עֲנָשׁ חֲסִדוֹשְׁלוֹם, זֶה
נוֹגֵעַ בְּעֲצָמוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּבִיכּוֹל - כִּי "שְׁמוֹ
מִשְׁתַּף בְּשִׁמְנוֹ" (יְרוּשָׁלַּי תַּעֲנִית פ"ב).

"וְהָיוּ חֲזִיקֵי תַלְאִים" (דְּבָרִים כח, סו)

צה.

(ח"א מז)

וְזֶה שְׂאֵמְרוֹ חֲז"ל (בְּרָכוֹת כד, על דְּבָרִים כח, סו):
"וְהָיוּ חֲזִיקֵי תַלְוָאִים, זֶה הַתּוֹלָה

תַּפְלִיּוֹ". גם אמרו: (מנחות קג:): "זו הקונה תבואה מן השוק" - הינו: שה' דלות' בא על-ידי פגם התפלין, על-ידי פגם של אמת'.

"אלה דברי הברית אשר צוה ה' את משה לכת את בני ישראל בארץ מואב, מלבד הברית אשר נרת אתם בתורב" (דברים כח, סט)

אין לה כל מצוה ומצוה שבתורה, שלא נכרתו עליה ארבעים ושמונה בריתות של שש מאות אלה ושלש אלהים וחמש מאות וחמשים. נמצא: לכל אחד מישראל, שש מאות אלה ושלש אלהים וחמש מאות וחמשים. מאי בינייהו? אמר רבי משרשיא, ערבא, וערבא דערבא, איבא בינייהו. (סוטה לז: לח.)

צו.

(חיי-מוהר"ן מג)

בהתורה "תקעו תזכרה" (ח"ב ח) מובא: לענין גדל עצם המעלה בשזוכין שנתוסף נפש אחד להקבוצ הקדוש של ישראל, שעל-ידי-זו נתרבין הברית של התפלה אלפי אלפים ורבי רבבות, מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב.

כי איתא ב'ספר-יצירה' (פ"ד מ"ב): "שתי אבנים, בונות שני בתיים; שלש אבנים, בונות ששה בתיים; ארבע, עשרים-וארבעה בתיים; חמש, מאה-ועשרים; שש, שבע-מאות ועשרים" וכו'. עין-שם.

והנני מבאר לה הכלל בזה, כדי שתדע חשבון עצם רבוי הברית בברור, ותבין גדלות הבורא יתברך, ומעלת הקבוצ של ישראל, כמה וכמה בתיים בלי שעור וערך, נתוספין ונתרבין, בשנתוסף נפש אחד להקבוצ הקדוש של ישראל כנ"ל.

והוא: שכל מה שנתוסף אבן אחת - אזי נתרבין הבריתים, במספר כפולות של כל מספר האבנים האלו, בכל המספר של כל הצרופים, שהם הבריתים הקודמים.

למשל: בתחלה היו שתי אבנים, והיו בונים שני בתיים. הינו: כי מן תבה של שתי אותיות, אין נעשין ממנה כ"א שתי צרופים. למשל: א"ב, אין יכולין לצרפן כ"א בשני צרופים, הינו: א"ב ב"א.

ובשנתוסף עוד אבן, הינו אות ג', ונעשה תבה של שלש אותיות, כגון אב"ג - אזי נתרבין הבריתים כפי כפולות מספר אלו האבנים שהם שלש, בכל המספר של הבריתים הראשונים. דהינו כפי כפולות מספר שלש, שהוא מספר האבנים של עכשו במספר הבריתים הקודמים שהם שנים - הינו: שלש פעמים שנים, שהיא ששה. ועל-כן "שלש אבנים, בונות ששה בתיים".

וכן אחר-כך בשנתוסף עוד אות אחת, ונעשה תבה של ארבע אותיות, כגון אבג"ד - אזי נתרבין הבריתים במספר ארבע פעמים ששה, שהוא עשרים-וארבעה.

ובשנתוסף עוד אות אחד, ונעשה תבה של חמש אותיות - אזי נתרבין הבריתים במספר חמש פעמים עשרים-וארבעה, שהוא מאה-ועשרים.

וכן בשנתוסף עוד אות אחד, ונעשה תבה של שש אותיות - אזי נתרבין הבריתים במספר שש פעמים מאה-ועשרים, שהוא שבע-מאות ועשרים.

וכן לעולם: שכל מה שנתרבה אות אחד, נתרבו הבריתים כפי כפולות כל מספר האבנים האלו הנמצאים עתה במספר כל

הַבָּתִּים שֶׁנִּבְנוּ מֵהָאֲבָנִים שֶׁהָיוּ מִקֶּדֶם. וְהָבֵן הֵיטֵב.

וַעֲיִן ב'פִּרְדִּים' (שער ל, שער-הַצְרוּף), שֵׁם מְבֹאֵר עֲנִין זֶה. "וְדַעַת לִנְבוֹן נִקְלָ" (משלי יד, ו) לְהַבִּין הַטַּעַם, מִי שֶׁיֵּבִין הֵיטֵב מֵהוּת הַצְרוּפִים, וְאֵין לְהַאֲרִיךְ בָּזֶה. וּמִזֶּה תֵּבִין לְעֲנִין הַנֶּפֶשׁוֹת הַנִּלְכָּד, כִּנִּלְכָּד.

וְהָא לָךְ הַחֲשָׁבוֹן מִמֶּסְפֶּר כַּמָּה אוֹתִיּוֹת שֶׁנִּקְרָאִים אֲבָנִים, וְכֵן לְעֲנִין הַנֶּפֶשׁוֹת הַנִּלְכָּד וְכוּ':

[ב' אֲבָנִים] בּוֹנוֹת שְׁתֵּי בָתִּים... 2 / **[ג' פְּעָמִים ב']** שִׁשָּׁה בָתִּים... 6 / **[ד' פְּעָמִים שִׁשָּׁה]** כ"ד בָתִּים... 24 / **[ה' פְּעָמִים כ"ד]** ק"ך... 120 / **[ו' פְּעָמִים ק"ך]** תש"ך... 720 / **[ז' פְּעָמִים תש"ך]** 5040 / **[ח' פְּעָמִים מֶסֶפֶר הַנִּלְכָּד]** 40320 / **[ט' פְּעָמִים מֶסֶפֶר הַנִּלְכָּד]** 362880 / **[י' פְּעָמִים 362880...]** **[י"א]** 39916800... / **[י"ב]** 479001600... / **[י"ג]** 6227020800...

נִמְצָא: שֶׁמִּשְׁלֹש־עֶשְׂרֵה אֲבָנִים - נַעֲשִׂים: שִׁשָּׁה אֲלָפִים וּשְׁנַיִם-מֵאוֹת וְשִׁבְעָה-וָעֶשְׂרִים מִלִּיאָן וְעֶשְׂרִים-אַלְפֵי וּשְׁמוֹנֵה-מֵאוֹת (6.227.020.800). וְעַל-פִּי דֶרֶךְ זֶה תַּחֲשֹׁב לְעוֹלָם.

וְהָבֵן הֵיטֵב: עַד הֵיכָן הָרַבּוּי מְגִיעַ, כְּשֶׁנִּתְוַסֵּף אֶבֶן אֶחָד עַל הָאֲבָנִים, הֵינּוּ נֶפֶשׁ אֶחָד עַל הַקְּבוּצָה-הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַנֶּפֶשׁוֹת שֶׁהָיוּ כָּבֵד. הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְשִׁמְחָה בְּאֵלוֹ הַבָּתִּים, אֲשֶׁר עָלִיהֶם נֶאֱמַר: "וְשִׂמְחָתִים בְּבֵית תַּפְלָתִי" (ישעיה נז, ז), כִּמּוֹכָן בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד. אֲשֶׁרִי הַזִּכָּה לָזֶה.

וַעֲיִן בְּסֶפֶר 'לְקוּטֵי-הַלְכוֹת' (צִיצִית ז, ד; פְּרִי־חַרְבֵּיהָ ה, יב), מֵה שֶׁתִּבְתִּי בְּעֲנִין זֶה עַל

מֵאֲמַר בְּסוּטָה (לז: לח.): "אֵין לָךְ כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה שֶׁלֹּא נִכְרְתוּ עָלֶיהָ אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֵה בְּרִיתוֹת שֶׁל שֵׁשׁ מֵאוֹת אֲלָפֵי וּשְׁלֹשָׁת אֲלָפִים וַחֲמִשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וְכוּ', עַד עֲרֵבָא וְעֲרֵבָא דְּעֲרֵבָא וְכוּ'. וַעֲיִן-שֵׁם בְּפִרוּשׁ רַשִּׁי וְתוֹסְפוֹת, וְהַגְהוֹת מֵהַרְשֵׁ"ל.

וְהָא לָךְ הַחֲשָׁבוֹן בְּקִצּוֹר מִמֶּסְפֶּר הַבְּרִיתוֹת הַנִּלְכָּד:

אַרְבָּעִים-וּשְׁמוֹנֵה פְּעָמִים שִׁש־מֵאוֹת אֲלָפֵי וּשְׁלֹשָׁת-אַלְפִים וַחֲמִש־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים - עוֹלָה: עֶשְׂרִים-וּשְׁמוֹנֵה מִלִּיאָן וְתִשְׁע־מֵאוֹת וְשִׁבְעִים-אַלְפִים וְאַרְבַּע־מֵאוֹת (28,970,400).

תִּרְי"ג פְּעָמִים כָּל הַנִּלְכָּד - כִּי עַל כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה מִתִּרְי"ג [שִׁש־מֵאוֹת וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵה] מִצְוֹת, נִכְרְתוּ כָּל הַבְּרִיתוֹת הַנִּלְכָּד - עוֹלָה: (17,758,855,200).

וְלִכְמֹאן-דְּאֲמַר עֲרֵבָא וְעֲרֵבָא דְּעֲרֵבָא - צְרִיכִין לְכַפֵּל עוֹד: שִׁש־מֵאוֹת אֲלָפֵי וּשְׁלֹשָׁת-אַלְפִים וַחֲמִש־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים כָּל הַנִּלְכָּד, כִּמּוֹכָן שֵׁם בְּפִרוּשׁ רַשִּׁי וְתוֹסְפוֹת, עֲיִן-שֵׁם הֵיטֵב - עוֹלָה: (10,718,357,055,960,000).

וְזָכַר הֵיטֵב: שֶׁהֵם שְׁבַע-עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת צִיפְעֵר (מִסְפָּרִים), שֶׁהוּא מֶסֶפֶר גָּדוֹל וּמְפֹלָג מְאֹד מְאֹד אֲשֶׁר אֵין לְשַׁעַר - כִּי הֵם יוֹתֵר מֵעֶשְׂרֵת-אַלְפִים פְּעָמִים מִלִּיאָן.

וְאִם יִדְעָתָ מֶסֶפֶר הַמִּלִּיאָן-מִלִּיאָן, שֶׁהוּא 'מִלִּיאָן' פְּעָמִים מִלִּיאָן, אֲשֶׁר נֹדַע לְבַעֲלֵי-חֲשָׁבוֹן: אֲשֶׁר אִם יִחְיֶה הָאָדָם חֲמִשָּׁה-עֶשְׂרֵת אֲלָפֵי שָׁנִים, וְיוֹתֵר - אֵינּוּ מִסְפִּיק לְסֶפֶר מֶסֶפֶר הַזֶּה אֶחָד לְאֶחָד, אֲפִלּוּ לְחֲשָׁבוֹן שִׁיכּוּלִים לְסֶפֶר מֶסֶפֶר מֵאָה בְּמִינוּט [בְּדִקְוָה]

אחת. ודבר זה מבאר לכל הרוצה לבוא לחשבון הזה.

וזה ידוע: שעל 'מילי-מיליאן' אחד, אין צריכין לסדר ולצרף רק מספר שלש-עשרה אותיות ציפער [מספרים]. וכאן במספר כפולות הבריות הנ"ל, עולה החשבון עד במספר שבע-עשרה אותיות, שזה המספר גדול ועצום ורב מאד. כי הוא עשרת-אלפים פעמים 'מילי-מיליאן', ועוד שבע-מאות ושמונה-עשרה פעמים 'מילי-מיליאן'. מלבד כמה וכמה אלפים פעמים 'מיליאן' שבשאר החשבון.

ועתה בוא וראה והבן: שאחר כל עצם רבוי הבריות שהתחייב כל אחד מישראל על כל מצוה ומצוה, אפלו למאן דאמר ערבא דערבא, אף-על-פי-כן: כשמוקרבין נפש אחת לקבוץ הקדוש של עשרים מישראל - עולים הבתים בכפלי-כפלים כמה פעמים יותר, מכל עצם מספר רבוי הבריות הנ"ל.

דק עין ותשפח: על-פי מה שכתבנו לעיל במספר העולה מהצדדים הנעשים משלש-עשרה נפשות. ואחר-כך תחשב ארבע-עשרה פעמים. ואחר-כך חמש-עשרה פעמים. עד שבאין לחשבון: שמוספר עשרים נפש מישראל, נצטרפין צדדים תשע-עשרה אותיות ציפער [מספרים] - כי עולה לסך: (2,432,902,005,471,040,000).

הראית אחי: כמה וכמה עולה מספר הצדדים מעשרים נפשות, שהם כפלי-כפלים ממספר הבריות הנ"ל. וכשמוסיפין עליהם עוד נפש אחד, שאז נכפל עשרים-ואחת פעמים בכל הנ"ל. מכל-שכן וכל-שכן עוד אחד ועוד אחד.

עמד מרעיד ומשתומם: כמה וכמה אלפי-אלפים ורבי-רבבות בתים נעשים מהצדדים, מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב, כמובן בספר יצירה לענין 'צדדי-אותיות'.

ועל-ידי-זה יכול לצאת ידי הערביות וכל עצם מספר רבוי הבריות הנ"ל. והכל בכח הצדיקים-האמתיים המפלגים במעלה, העוסקים בענין הבתים הקדושים של נפשות ישראל, שהם בחינת שכנים שנתוספין על הקבוץ-הקדוש, כמו שמבאר על פסוק (ישעיה לג, כד): "ובל יאמר שכן חליתי" בלקוטי תנינא סימן ח', עין-שם היטב, ובמה שכתבנו בהלכות הנ"ל.

שים לבך היטב, ותשוב ותתפלא, תסמר שערות ראשה, וארבעותיך דא לדא יהיו נקשון, מאימת גדלותו של יוצר בראשית, ומאימת גדלת הצדיקים הקדושים האמתיים, וכמה גדל הזכות של הזוכה לחסות בצל-פניהם, ולהיות נמנה עם נדיבי עם השם של הקבוץ שלהם.

מכל-שכן וכל-שכן מי שזוכה לדבר עם חברו ביראת-שמים עד שמביאו לידי מעשה שיעסק בתורה ובתפלה באמת ובתמימות, עד שיתוסף גם-כן על הקבוץ הקדוש. אשריהם אשרי חלקם. "עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחפה לו" (ישעיהו סד, ג).

ובזה תוכל להבין: מה שאמרו רז"ל במשנה (עוקצים פ"ג מ"ב): "עתידי הקדוש-ברוך-הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י [שלש מאות ועשרה] עולמות".

והדבר נפלא ונשגב מדעת האדם: איך יתרבו אלפי-אלפים ורבי-רבבות

עולמות כל־כך, עד שיגיע לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות? - כי מימות־עולם עד הסוף, בודאי נמצאים צדיקים רבים מאד, וכמו שכתוב: "אספרם מחול ירבון" (תהלים קלט, יח). וגם כתיב (ישעיה ס, כא): "ועמד כלם צדיקים" - כי בודאי כל ישראל יזדככו ויהיו בכלל צדיקים.

אך על־פי השבון הנ"ל של עצם מספר הבתים שנעשים על־ידי הקבוצ של ישראל בכל־פעם שנתוסף עליהם שכן אחד - על־ידי־זה יעלו לעולמות רבים עד אין מספר.

אף על־פי שבודאי בכל עולם ועולם, בודאי יש בו אלפי אלפים ורבי רבבות בתים - אף־על־פייכן עצם מספר הבתים הנ"ל על ידי הצרופים הנ"ל, ממאה נפשות, ומאלף ומיותר וכו', עולה עד אין חקר ואין מספר, מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב. עד שיהיה נעשה מהם ש"י עולמות לכל אחד ואחד, ובכל עולם ועולם יהיו אלפי־אלפים ורבי־רבי־רבבות בתים.

שים לבך היטב לכל־זה, והבן היטב, כי "דעת לנבון נקל" (משלי יד, ו). והעקר שתהיה באמת ובתמימות.

"ולא נתן ה' לכם לב לדעת וגו' עד היום הזה. ואולף אתכם ארבעים שנה במדבר" (דברים כט, ג-ד)

צז.

(ח"א לג, ה-ז)

יש שני מיני אהבות: אחת, שהיא 'אהבה שבִּימִים' וכו', שבכל יום. הינו: שבכל

מדה ומדה, יש שם אהבתו של השם יתברך עם ישראל. וזה שבפעל.

ויש 'אהבה שהוא בכח' - הינו: האהבה שהיה בין ישראל לאביהם שבשמים קדם הבריא, שהיו ישראל עדין בדעתו ובמחו וכו'.

ואהבה שבדעתו ובמחו, היא למעלה מהזמן והמדות, ואינו מלבש בשום לבוש וכו'. ולעתיד־לבוא יתגלה ה'אהבה שהיא בדעת, שהיא 'פנימיות' התורה' וכו'.

ויכול כל אדם לטעם טעם 'אור האהבה שבדעת', כל אחד לפי בחינתו, אפלו עכשו בתוך ה'ימים'. הינו: כשיקשר את 'לבו' ל'דעתו'.

כי כל אחד מישראל יודע: 'שיש אלקים בכל'. אבל "הרשעים, הם ברשות לבן" (בראשית דב, י), ו'ה'מדות' ו'ה'ימים' הם נכללין ב'לב', כמו שאמרו חז"ל (זוהר תצא רפא: רש"י סנהדרין קו:): "רחמנא לבא בעי", "ובלבד שיכון את לבו לשמים" (ברכות ה: יז. מנחות קי. במשנה) - כי עקרון של ה'מדות' הוא ה'לב'.

נמצא: כשיקשר את 'לבו' ל'דעתו', שיודע שיש אלהים - יודע בכלל: ש"מלא כל הארץ כבודו" (ישעיה נ, ג), ויודע בידיעות התורה. וכשכופה את 'לבו', ל'דעתו' הזה, הינו: ש"לבו ברשותו" (בראשית רבה שם: "הצדיקים לבן ברשותו") - אזי נכללין גם כן ה'מדות' שבלבו, ל'דעתו', ואזי מקבלין ה'מדות', 'אור האהבה שבדעת', ורואה ומשיג 'אור־הגנוז' לפי בחינתו.

הינו: שהצדיקים והתורה שהיה גנוז וצפון עד עתה ממנו, כשכופה את 'לבו'

לֹה־דַעַת' - אָזי מְקַבֵּל ה'לֵב' שֶהוּא שֶרֶשׁ לְכָל הַמַּדּוֹת, וּמְקַבֵּל 'אֹר הָאֱהָבָה שֶבַדַּעַת', הוּא ה'אֱהָבָה' שֶהִיָּה בְכַח בֵּין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל קֹדֶם הַבְּרִיאָה.

וְזֶה (תְּהִלִּים ל"ד, יג): **"מִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים"** - **"חֹפֵץ"** הוּא בְּחִינַת 'לֵב', שֶה'חֹפֵץ' הוּא ב'לֵב'.

"חַיִּים" - הוּא בְּחִינַת 'דַּעַת', כְּמוֹ שֶכְתוּב (מִשְׁלֵי ט"ז, כב): **"מְקוֹר חַיִּים שֶכֵּל בְּעֶלְיוֹ"**. הֵינּוּ: כְּשֶמְקַשֵּׁר אֶת ה'לֵב' לֹה־דַעַת', **"שֶלֵבּוּ בְרִשּׁוֹתוֹ"**, שֶכּוּפֶף אֶת יִצְרוֹ - אָזי לְפִי בְּחִינַתוֹ, **"אֱהָב יָמִים"** (תְּהִלִּים שָם) - הוּא מְמַשִּׁיךְ אֶת ה'אֱהָבָה' מ'דַּעַת', לְתוֹךְ ה'יָמִים' וּלְתוֹךְ הַמַּדּוֹת'.

"לִרְאוֹת טוֹב" (שָם) - וְרוֹאֶה וּמַשִּׁיג אֶת **"הָאֹר כִּי טוֹב"** וְגִנּוּזוֹ, שֶמַּשִּׁיג ה'אֹר', הֵינּוּ ה'תּוֹרָה-הַגִּנּוּזָה', וְה'צִדִּיקִים-הַגִּנּוּזִים'.

וְשִמְעֵתִי בְּשִמוֹ שֶאָמַר: שֶבַה־תּוֹרָה הַזֹּאת כְּלוּלִים ה'כּוֹנֵנוֹת שֶל לֹלֵב'. וְלֹא זָכִיתִי לִשְמַע בְּאֹר הָעֲנִיָּה, אֲךְ עֵינַי וּמִצְאֵתִי קָצַת.

כִּי עֵקֶר הַכּוֹנֵנוֹת שֶל לֹלֵב הוּא וְכוּ'. וְכִלְיָה הוּא סוּד 'כּוֹנֵנוֹת לֹלֵב' הַנִּל, שֶהוּא לְהַמְשִׁיךְ הָאֲרָה מ'שֶרֶשׁ הַחֲסָדִים שֶבַדַּעַת', שֶהוּא בְּחִינַת 'אֱהָבָה-שֶבַדַּעַת', לְתוֹךְ ה'חֲסָדִים שֶבְּגוּף', שֶהֵם בְּחִינַת 'כְּלָלִיּוֹת הַמַּדּוֹת', שֶבְכֻלָּם מְלַבְּשִים 'חֲסָדִים', שֶהֵם בְּחִינַת 'אֱהָבָה'.

וְכִלְיָה כְּדִי לְהַאִיר אֶל ה'מַלְכוּת', שֶהוּא ה'אֲתֵרוֹג'. הֵינּוּ: כְּדִי לְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, הֵינּוּ: לְמִצְאָ אֱלֻכוֹתוֹ בְּכָל לְשׁוֹנוֹת הָעוֹפוֹת, וּבְכָל הַדְּבָרִים גְּשָמִיִּים, וּבְכָל מְדוּרֵי הַקְּלָפוֹת וְכוּ'.

וְכִלְיָה נַעֲשֶה עַל-יְדֵי ה'צִדִּיק' שֶכּוּפֶה יִצְרוֹ, שֶהוּא בְּחִינַת ה'לֹלֵב', **"שֶהוּא בְּחִינַת צִדִּיק"**, כִּידוּעַ (זֶהר וַיְחִי רַכָּא. פִּנְחָס רִנָּה: תַּקוּנֵי-זֶהר ב: כט.), בְּחִינַת (תְּהִלִּים צב, יג): **"צִדִּיק כְּתָמָר יִפְרָח"** (תַּקוּנֵי-זֶהר שָם) וְכוּ'.

צח.

(ח"א טו, ג)

עֵקֶר ה'דַּעַת' הוּא ב'לֵב', כְּמוֹ שֶכְתוּב (דְּבָרִים כט, ג): **"וְלֹא נָתַן לָכֶם לֵב לְדַעַת"**.

צט.

(ח"א קנד)

ה'דַּעַת' צָרִיךְ לְהִיזוֹת ב'לֵב', כִּי גַם עֲכוּ"ם יֵשׁ לוֹ דַּעַת, אֲךְ הוּא בְּלֹא לֵב. אֲךְ עֵקֶר ה'דַּעַת', כְּשֶהוּא ב'לֵב', כְּמוֹ שֶכְתוּב (דְּבָרִים ד, לט): **"וַיִּדְעַת הַיּוֹם, וַהֲשַׁבֵּת אֶל לִבְבָּךְ"**, כְּמוֹ שֶכְתוּב (שָם כט, ג): **"וְלֹא נָתַן לָכֶם לֵב לְדַעַת"**, דִּיקָא.

וּכְשֶמְחַבֵּר ה'דַּעַת שֶבְלֵב', עִם ה'יִרְאָה' שֶשֶׁרֶשָׁהּ וּמְקוֹמָהּ ב'לֵב' - אָזי נֶאֱמַר (מִשְׁלֵי ב, ה): **"אִז תִּבְיִן יִרְאָת ה', וְדַעַת אֱלֹקִים תִּמְצָא"**.

ק.

(א"מ הַמַּעֲתִיק" בְּתַחֲלֵת לְקוּטֵי-הַלְכוּת, אֲרַח-חַיִּים ח"ג: הַשְׁתַּפְּכוּת-הַנֶּפֶשׁ, פְּתִיחָה)

אִיתָא בְּמַסְכַּת 'עֲבוּדָה-זָרָה' (ח.ה): **"תִּנּוּ רַבָּנָן: מִי יִתֵּן וְהָיָה לָבָבָם זֶה לָהֶם לִירְאָה"** (דְּבָרִים ה, כה). אָמַר לָהֶם מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל: **"כְּפֹוֹי־טוֹבָה בְּנִי כְּפֹוֹי־טוֹבָה, בְּשַׁעֲה שֶאָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל: מִי יִתֵּן וְהָיָה לָבָבָם זֶה לָהֶם, הָיָה לָהֶם לֹמֵר: יִתֵּן לָנוּ אֲתָהּ וְכוּ', אֲךְ מֹשֶׁה לֹא רָמְזָה לְיִשְׂרָאֵל, אֲלֹא לְאַחַר אַרְבַּעִים שָנָה, שֶנֶּאֱמַר (שָם כט, ג-ד): 'וְאֹלֶךְ אֶתְכֶם אַרְבַּעִים**

שְׁנָה בַּמִּדְבָּר וְגו' וְלֹא נָתַן ה' לָכֶם לֵב לְדַעַת. אָמַר רַבֵּה: שְׁמַע־מִנֶּה, לֹא קָאִי אֲנִישׁ אֲדַעְתָּה דְרַבֵּה, עַד אַרְבַּעִין שָׁנִין.

רש"י: "לֹא רַמְזָה" - לְתוֹכָהּ זֶה, אֲלֵא לְאַחַר אַרְבָּעִים שָׁנָה, בְּמִשְׁנַה־תּוֹרָה בְּעֶרְבוּת־מוֹאֵב אָמַר לָהֶם: 'וְלֹא נָתַן לָכֶם לֵב לְדַעַת' - שֶׁתִּהְיוּ יוֹדְעִים לְשֹׂאֵל מֶה הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ־הוּא מִבְּקֵשׁ מִכֶּם. אֲלֵמָּא: אִי מִשָּׁה רַבְּנָנוּ עַל־יִוְהֵשְׁלוֹם לֹא נִזְכָּר לְתַת עַל לְבוֹ דְּבָר זֶה, עַד אַרְבָּעִים שָׁנָה. "שְׁמַע מִנֶּה לֹא קָאִי אֲנִישׁ אֲדַעְתָּה דְרַבֵּה" - לְדַעַת סוּף דַּעְתּוֹ וְתַבּוּנָתוֹ, עַד אַרְבָּעִים שָׁנָה, שֶׁהָרִי מִשָּׁה לֹא רַמְזָה לְיִשְׂרָאֵל עַד אַרְבָּעִים שָׁנָה.

וּכְתָבוּ ה' תּוֹסֵפוֹת: "עַד אַרְבָּעִים שָׁנָה לֹא קָאִי אֲנִישׁ וְכוּ'" - פִּרְשׁ רש"י: 'שֹׂאֵף מִשָּׁה לֹא נִזְכָּר'. וְאִם־תֹּאמַר: אִמָּאִי כַּעַם מִשָּׁה עַל יִשְׂרָאֵל, הֲלֹא גַם הוּא לֹא נִזְכָּר? וַיִּשְׁלֹמוֹר: שְׁלָפִי שֶׁהוּא לֹא הָיָה צָרִיךְ לְתַפְלָה זֶה, לֹא נָתַן לֵב עַד אַרְבָּעִים שָׁנָה, דִּקָּם אֲדַעְתָּה דְרַבֵּה. אֲבָל יִשְׂרָאֵל שֶׁהָיוּ צָרִיכִים לְתַפְלָה זֶה, הָיָה לָהֶם לְהִתְבּוֹנֵן מֵאוֹתָהּ שְׁעָה, שֶׁהָרִי כָּבֵד חֲטָאוֹ בַּעֲגָל וּבַמֶּרְגָּלִים. עַד־כָּאן־לְשׁוֹנוֹ.

וּכְתָב ה' מִהֶרֶשׁ"א בְּאַגְדוֹת, בַּדְּבוּר־הַמִּתְחִיל "הָיָה לָכֶם לֹא־תֵן וְכוּ": "הִגַּם שֶׁאָמְרוּ חֲז"ל (בְּרִכּוֹת ל: מְגִלָּה כח. נִדָּה טז:): 'הַכֹּל בִּידֵי־שָׁמַיִם חוּץ מִיִּרְאֵת־שָׁמַיִם' - מִכָּל־מְקוֹם פְּשִׁיטָא, דְּבִיד הַקְדוּשָׁה־הוּא לְהַטוֹת לֵב בְּנֵי־אָדָם לְטוֹבָה - דְּכַמָּה פְּתוּבִים מוֹרִים עַל זֶה.

וּמִכָּל־זֶה מִבְּאֵר לְעִיר־הָאֱמֶת: כִּמָּה מְזַהֲרִים חֲז"ל עַל 'הִתְבּוּדָּדוֹת', דְּהֵינּוּ לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

וּלְבַקֵּשׁ מִלִּפְנֵי שִׁיתָן לָנוּ יִרְאֵת־שָׁמַיִם לְבַלְתִּי נַחֲטָא.

אִי־עַל־פִּי "שֶׁהַכֹּל בִּידֵי־שָׁמַיִם חוּץ מִיִּרְאֵת־שָׁמַיִם" - אִי־עַל־פִּי כֵּן הַכֹּל בִּידּוֹ, וְצָרִיכִין לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ דִּיקָא עַל־זֶה, כִּמּוֹ שֶׁמִּבְּאֵר הֵיטֵב בְּגִמְרָא הַזֹּאת: שֶׁמִּשָּׁה הַתַּרְעָם עֲלֵיהֶם מָאד, וְקָרָא אוֹתָם 'כְּפוּי־טוֹבָה' עַל שֶׁלֹּא אָמְרוּ לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ: "תֵּן לָנוּ אֶתָּה", שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לָהֶם 'יִרְאֵת־שָׁמַיִם', וְכִמְבָּאֵר שֵׁם בְּמִהֶרֶשׁ"א הַנ"ל.

אֲבָל צָרִיכִין לְהַכְנִים עֲצָמוֹ מָאד מָאד בְּהַלְמוּד שֶׁל 'הִתְבּוּדָּדוֹת' - דְּהֵינּוּ: לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד: "תֵּן לָנוּ אֶתָּה יִרְאֵת־שָׁמַיִם"! - וְלְבָלִי לִפְלַ בְּדַעְתּוֹ בְּשׁוּם אִפֹּן. עַד שֶׁאָמְרוּ חֲז"ל שֵׁם: "שֹׂאֵף מִשָּׁה לֹא רַמְזָה לָהֶם, כִּי אִם בְּסוּף אַרְבָּעִים שָׁנָה, כִּי אֵין אָדָם עוֹמֵד עַל דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבּוֹ עַד אַרְבָּעִים שָׁנָה".

רֹאה וְהִבֵּן הֵיטֵב: כִּמָּה צָרִיכִין לַעֲסֹק בְּזֶה, לְהִבִּין סוּף דַּעְתָּם שֶׁל רַבּוֹתֵינוּ־זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה שֶׁהִזְהִירוּ אוֹתָנוּ עַל־זֶה, כִּי הִבְעַל־דְּבַר מַחֲלִישׁ מָאד דַּעְתּוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כְּאֵלוֹ עָלְיוֹ לֹא כִּינוּ רַבּוֹתֵינוּ־זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה, לְפִי עֲכִירַת מַעֲשָׂיו וְקִשְׁיוֹת עֲרָפּוֹ וְכוּ'.

אֲבָל בְּאֵמֶת אֵינּוּ כֵּן, רַק הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ רוֹצֶה: שֶׁנִּבְיִין בַּעֲצָמָנוּ סוּף דַּעְתּוֹ, שֶׁרְצוֹנוֹ וְחִפְצּוֹ שֶׁנִּבְקֵשׁ אוֹתוֹ תָּמִיד: "תֵּן לָנוּ אֶתָּה לֵב טוֹב וְכָשֶׁר לִירְאָה אֶת שְׁמוֹךְ!"

וְעַיֵן הֵיטֵב בְּתוֹסֵפוֹת הַנ"ל, מֶה שֶׁכָּתְבוּ בְּתוֹרָתָם: "שֶׁמִּשָּׁה בַּעֲצָמוֹ לֹא שֵׁם לְבוֹ כְּלִכְדָּ לָזֶה, כִּי הָיָה צָדִיק גָּדוֹל, וְלֹא הָיָה

צריך לתפלה זו. אבל ישראל שראו שכבר נכשלו בעברות גדולות, בעגל ובמרגלים - היה להם להכניס עצמם לבון דעת השם-יתברך, שרצונו שיבקשו אותו: 'שישמרם מעברות, ושהוא יתן להם יראת-שמים!' - שזה ענין: 'תן לנו אתה הנ"ל'.

והרי מבאר ב'תוספות' הנ"ל: הפוך הדעת של קצת המהפכין את האמת שאומרים: שאין ראוי לעסק ב'התבודדות' לפרש שיחתו לפני השם-יתברך בייאם גדולי הצדיקים, אבל לא 'בני-הנעורים', ובפרט 'אנשים מגשמים' וכו'.

והרי מבאר ב'תוספות' הנ"ל, ההפוך ממש: שאדרבא, משה רבנו עליו-השלום לא היה צריך לזה כל-כך, כי היה צדיק גדול. אבל על ישראל דיקא הקפיד מאד - מאחר שידעו את מדרגתם הפחותה, מחמת זה דיקא היו צריכין להתחזק מאד ב'התבודדות', ולהבין היטב סוף דעתו של השם-יתברך.

שאף-על-פי שהוא עצמו אומר: "מי יתן" וכו', שגראה מזה שאין הדבר בידו, כמו שאמרו רז"ל: "הכל

בידי-שמים, חוץ מיראת-שמים" - אף-על-פי-כן רצונו שנבקש אותו: "תן לנו אתה" - שזה הוא ענין ה'התבודדות' - לפרש שיחתו בינו לבין קונו, ולהתחנן ולבקש מלפניו על נפשו: "שיתן לו ברחמי יראת-שמים לכל יחטא עוד" וכו'.

כי באמת לאמתו: הכל בידו יתברך, כמו שכמה פסוקים ומאמרי חז"ל מורים על-זה, וכמו שכתוב ב'מהרש"א' הנ"ל, רק שרצונו יתברך דיקא, לבקש אותו על-זה.

וזו בעצמו כונת: "מי יתן והיה לבבם" - הינו: שישמרו לבם היטב לזה, לבקש ולהתחנן לפניו יתברך תמיד על-זה, ולומר: "תן לנו אתה" וכו'! - ואז בודאי יזכה אותם השם-יתברך ליראת-שמים ולכל-טוב.

ועין היטב בגמרא הנ"ל, ותבין: כמה וכמה רצון השם-יתברך: שכל אחד מישראל יבקש אותו על 'יראת-שמים', שזה הוא ענין ה'התבודדות' שהזכירונו אדוננו מורנו ורבנו זצ"ל, פעמים אין מספר, אשרי שיאחז בזה.

לקוטי תפלות

פרשת כי תבוא

חַמֵּל עַל עֲנֵי הַצֶּאֱנָן, וְהִטָּה לֵב הַמְּלָכִים
וְהַשָּׂרִים עָלֵינוּ לְטוֹבָה, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: "פִּלְגֵי מַיִם לֵב מֶלֶךְ בְּיַד יְהוָה,
עַל כָּל אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יִטְנוּ". וּכְתִיב: "לֵב
מֶלֶךְ וְשָׂרִים בְּיַד יְהוָה, אֶל כָּל אֲשֶׁר יַחְפֹּץ
יִטְנוּ".

חַמֵּל עַל עַמּוֹךְ, רַחֵם עַל נַחֲלֶתְךָ, מָלֵא
רַחֲמִים, "מִהַעֲדָה מַלְכִין וּמַהֲקִים
מַלְכִין". "הַשְׂקִיפָה מִמַּעוֹן קִדְשְׁךָ מִן
הַשָּׁמַיִם", וְהִטָּה לֵב כָּל הַמְּלָכִים
וְהַיּוֹעֲצִים וְהַשָּׂרִים עָלֵינוּ לְטוֹבָה, וְתָבִיא
לָנוּ אֶת מֹשִׁיחַ צִדְקָנוּ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ
אָמֵן.

☪ [א] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א קה ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א רלד, 'ספורי-מעשיות מצדיקים')

"הַשְׂקִיפָה מִמַּעוֹן קִדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם"

(דברים כו, טו)

וְדַע: שֵׁשׁ שִׁם, שֶׁכְּשֵׁרוּצִין לַעֲשׂוֹת 'מֶלֶךְ', מִשְׁתַּמְשִׁין בְּזֶה הַשֵּׁם,
וְהַשֵּׁם הוּא 'קמ"ה' - רִאשִׁי-תְבוּת: "הַשְׂקִיפָה מִמַּעוֹן קִדְשְׁךָ".
וְזֶה בְּחִינַת (דניאל ב, כא): "מִהַעֲדָה מַלְכִין וּמַהֲקִים מַלְכִין".
(לקוטי מוהר"ן ח"א רלד)

וְתַרְחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים,
בְּכָל-עֵת שְׁתַּקִּים עָלֵינוּ מֶלֶךְ
חֲדָשׁ, שִׁיחֶיהָ מֶלֶךְ שֶׁל חֶסֶד, שִׁירַחֵם עַל
עַמּוֹךְ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, וְיִקַּל מַעְלִיהֶם עַל
הַנְּתִינּוֹת, וַיִּבְטַל כָּל הַגְּזֵרוֹת שְׁאִינָם
טוֹבוֹת מִעַמּוֹךְ יִשְׂרָאֵל, מִכָּל-שָׁכֵן שֶׁלֹּא
יַחֲדֹשׁ חֶסֶד-וְשָׁלוֹם גְּזֵרוֹת חֲדָשׁוֹת עַל עַמּוֹךְ
יִשְׂרָאֵל.

רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ, לְמַעַן רַחֲמֶיךָ,
כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן כִּי אִם
עָלֶיךָ לְבַד, כִּי אֵין מִי יַעֲמֵד בַּעֲדָנוּ, שְׁמֶךָ
הַגָּדוֹל יַעֲמֵד לָנוּ בַּעַת צָרָה.

יֵעָלוּ אֲבָר כַּנְשָׁרִים, יִרְוּצוּ וְלֹא יִיגָעוּ, יִלְכוּ
וְלֹא יִיעָפוּ."

☪ [ג] לקוטי-תפלות ח"א קו ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ערב, 'היום אם בכלו תשמעו')

"היום הזה ה' אלוקיך מצוה" (דברים כו, טז)

"בכל יום יהיו בעיניך חדשים, כאלו בו ביום נצטוו עליו" (רש"י)
"מהו 'היום הזה ה' אלוקיך'? וכי עד עכשיו לא צוה הקדוש-
ברוך-הוא את ישראל, והלא אותה שנה שנת ארבעים היתה
וכו'? - אלא כך אמר משה לישראל: בכל יום יהא התורה
חביבה עליכם, כאלו 'היום הזה' קבלתם אותה מהר סיני"
(תנחומא תבוא א)

"הספת ושמע ישראל, היום הזה

נהיית לעם לה' אלוקיך" (דברים כז, ט)

"בכל יום יהיו בעיניך, כאלו היום באת עמו בברית" (רש"י)
"וכי אותו היום נתנה תורה לישראל, והלא אותו יום סוף
ארבעים שנה היה? - אלא ללמדך: שחביבה תורה על
לומדיה בכל יום ויום, כיום שנתנה מהר סיני" (ברכות סג:)

"בואו נשתחוה ונכרעה לפני יהוה
עושינו. כי הוא אלהינו ואנחנו
עם מרעיתו וצאן ידו, היום אם בקולו
תשמעו."

מלא רחמים, אדון הנפלאות, המחדש
בטובו בכל יום תמיד מעשה
בראשית, אשר בתבונתך אתה משנה
עתים ומחליף את הזמנים.

עזרני והושיעני בישועתך הגדולה
והנפלאה, שאזכה לחדש את
עצמי בכל יום, בתוספת קדשה וטהרה
באמת. שאזכה בכל יום, להתחיל מחדש
בעבודתך הקדושה, כאלו נולדתי היום.

ולא אחשב מיום לחברו כלל, ולא
יוכלו לבלבל את דעתי כלל מיום
לחברו, הן מהעבר, הן מהעתיד. ולא

☪ [ב] לקוטי-תפלות ח"א סב ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סב, 'ויסב אלוקים')

"היום הזה ה' אלוקיך מצוה" (דברים כו, טז)

"בכל יום יהיו בעיניך חדשים, כאלו בו ביום נצטוו עליו" (רש"י)
"מהו 'היום הזה ה' אלוקיך'? וכי עד עכשיו לא צוה הקדוש-
ברוך-הוא את ישראל, והלא אותה שנה שנת ארבעים היתה
וכו'? - אלא כך אמר משה לישראל: בכל יום יהא התורה
חביבה עליכם, כאלו 'היום הזה' קבלתם אותה מהר סיני"
(תנחומא תבוא א)

"הספת ושמע ישראל, היום הזה

נהיית לעם לה' אלוקיך" (דברים כז, ט)

"בכל יום יהיו בעיניך, כאלו היום באת עמו בברית" (רש"י)
"וכי אותו היום נתנה תורה לישראל, והלא אותו יום סוף
ארבעים שנה היה? - אלא ללמדך: שחביבה תורה על
לומדיה בכל יום ויום, כיום שנתנה מהר סיני" (ברכות סג:)

ותעזרנו לעסק תמיד בעבודתך
ובתורתך הקדושה, באמת
ובלב שלם. ונזכה שתהיה עבודתך אצלנו
חדשה בכל יום ויום, ונתחיל בכל פעם
מחדש, כאלו לא התחלנו עדין מעולם
לעבדך. בפרט קטני ערך כמונו, אשר
באמת לא התחלתי עדין שום התחלה
אמתית בעבודתך.

ואפלו בעת שתזכנו לעבד אותך באמת
כראוי, תזכנו תמיד להתחיל
בכל פעם מחדש, ונזכה לחדש כנשר
נעורינו בתורתך ובעבודתך הקדושה,
ולא נפול חס-ושלום לזקנה ותשות כח
כלל, רק בכל יום ויום יהיו מצותיך
ועבודתך בעינינו כחדשים.

ואזכה להיות עז כנמר, וקל כנשר, רץ
כצבי, וגבור כארי, לעשות
רצון אבינו שבשמים. "אל תשליכני לעת
זקנה, ככלות כחי אל תעזבני". ויקים בנו
מקרא שכתוב: "וקני יהוה יחליפו כח,

יכבדו עלי את העבודה על-ידי הימים
הבאים והשעה העתידה. ולא אסתפל
ולא אחשב בדעתי, כי אם אותו היום
ואותה השעה והרגע שאני עומד בה אז.
באפן שאוכל לעסק בעבודתך באמת
בתמימות, בלי שום בלבולים ופחדים
וכבדות ועצלות.

רק אזדרז בעבודתך בכל יום מחדש,
ולא אשים לנגד עיני כי אם אותו
היום והשעה והרגע לבד. למען אתחזק
על-ידי-זה בעבודתך באמת. ולא יהיה
כבד עלי שום דבר עבודה שהוא רצונך
באמת, כי על יום אחד יכולין לסבל כל
העבודות שבעולם.

ובן לא אבלבל את דעתי, בפרנסתי
והצטרכותי המרבים מיום לחברו
כלל, רק אבטח ביהוה באמת, אשר הוא
משפיע לנו כל הצטרכותנו בכל יום ויום.
ואהיה רגיל לומר בכל-עת: "ברוך אדני
יום יום יעמס לנו, האל ישועתנו סלה".

ותצילנו מ'מחסרי-אמנה' הדואגים
וחושבים: "מה יאכלו
למחר, ומהיכן יבוא הצטרכותם המרבה
למחר". רק אבטח בשם יהוה, ואשען
באלהי. "האלהים הרועה אותי מעודי",
הוא ישפיע לי כל טוב "דבר יום ביומו".

המלך הטוב והמטיב לכל בכל יום
ויום, הוא הטיב הוא מטיב הוא
יטיב לנו, ויפרנסנו ויכלכלנו תמיד, בכל
יום ובכל-עת ובכל שעה, באין מחסר
דבר, "וגם עד זקנה ושיבה אלהים אל
יעזבנו ואל יטשנו עד עולם".

מלא רחמים, חמל עלי וזכני לבא
לכל-זה, לבל תבלבל אותי
המחשבה כלל מיום לחברו, בשום דבר
שבעולם.

באפן שאזכה לכנס בקדשתך,
ולהתקרב אליך באמת,
ולהתחדש בכל יום לטובה, ולהוסיף בכל
יום ובכל-עת ובכל שעה, תוספות קדשה
וטהרה ויראת יהוה ועבודתו באמת.

ולא אטעה את-עצמי ולא אדחה את
העבודה, מיום לחברו כלל. רק
אחשב בכל יום, כאלו אין לי בעולמי כי
אם אותו היום ואותה השעה לבד.

ואשתדל ואתאמץ בכל עז בכל יום,
לצאת חובת היום, "ביומו"
דיקא, ככל אשר תמצא ידי לעשות בכחי
באותו היום ואותה השעה דיקא, ולא
אפטר את עצמי מיום לחברו כלל, למען
לא אבוש ולא אפלים לעולם ועד.

עזרני למען שמך, הושיעני בכל יום
ישועה חדשה ונפלאה, באפן
שאזכה להתקרב אליך בכל יום,
בהתקרבות גדול יותר באמת, בתכלית
השלמות כרצונך הטוב.

ויקנים מקרא שפתוב: "שירו ליהוה כל
הארץ, בשרו מיום אל יום
ישועתו". ונאמר: "שירו ליהוה ברכו
שמו, בשרו מיום ליום ישועתו".

זכני להחיות את ימי באמת מעתה על-
כל-פנים, חמל על מעט ימי שיש
לי להתמהמה עוד בזה העולם העובר.

זְקֵנָה לְעוֹלָם, שְׁלֹא תִהְיֶה עֲבוֹדָתְךָ זְקֵנָה
וַיִּשָּׁנָה אֶצְלִי לְעוֹלָם.

רק אֶזְכָּה לְחַדֵּשׁ עֲצָמֵי בְּכָל יוֹם וּבְכָל
עֵת וּבְכָל שָׁעָה, לְחַדֵּשׁ כְּנֶשֶׁר נְעוּרֵי,
לְהַתְחִיל בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ. וְתַצִּילֵנִי
מִזְקֵנָה דְּסִטְרָא-אַחֲרָא תָּמִיד, "אֵל
תְּשַׁלִּיכֵנִי לָעֵת זְקֵנָה, כְּכֹלֹת כְּחֵי אֵל
תַּעֲזָבֵנִי".

וְאַזְכָּח לְקִיָּם דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ-זְכוֹרֵנוּם-
לְבָרְכָה שְׁדִרְשׁוּ עַל פְּסוּק:
"הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לְעָם", "שִׁיְהִיָּה דוֹמָה
בְּעֵינֵי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כְּאֵלּוּ הַיּוֹם נִכְנַסְתִּי
עִמּוֹ בְּבִרְיָת", כְּאֵלּוּ הִתְחַלֵּתִי הַיּוֹם לְכַנֵּס
בְּקֻדְשָׁת יִשְׂרָאֵל, וְכִמּוֹ שְׁכַתוֹב: "אֲשֶׁר
אֲנִכִּי מִצִּוּךְ הַיּוֹם", "בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ
כְּחֻדָּשִׁים".

וְתַעֲזָרְנִי וְתַחֲזָקֵנִי וְתַאֲמִצְנִי תָּמִיד בְּכָל-
עֵת, שְׁלֹא אֵיֶאֱשׁ עֲצָמֵי לְעוֹלָם
שׁוּם יָאוֹשׁ כָּלָל. וּבַעֲצָם מִדְּרָגָתִי הַשְּׁפֵלָה
וְהַפְּחוּתָה מְאֹד מְאֹד, אֶזְכָּח לְקוֹוֹת
וּלְצַפּוֹת לִישׁוּעָה אֲמִתִּית, לִישׁוּעָה
שְׁלֵמָה תָּמִיד.

וְאַכְנֶנָּה וְאַיְחַל וְאַחֲכָה תָּמִיד, לְזִכּוֹת
לְתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, כְּרָאוּי לְאִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי, אֲשֶׁר לְכֹךְ נּוֹצְרָתִי.

וְלֹא אֲרַפָּה וְלֹא אֶעֱזֹב אֶת הָרָצוֹן
דְּקֻדְשָׁה, רַק אֲחַזֵּק עֲצָמֵי בְּכָל-עֵת,
לְחַדֵּשׁ הָרָצוֹן דְּקֻדְשָׁה יוֹתֵר, לְהַתְחִיל בְּכָל
פֶּעַם מִחֻדָּשׁ, לְהַשְׁתַּוְּקֵק וּלְכַסֵּף
וּלְהַתְגַּעְגַּע אֵלַיךָ וּלְעֲבוֹדָתְךָ, בְּרָצוֹן חֲזָק
חֻדָּשׁ לְגַמְרִי.

"לְמִנּוֹת יְמִינוּ כֵּן הוֹדַע, וְנִבִּיא לְבָב
חֲכָמָה. שׁוֹבָה יִהְיֶה עַד מָתִי,
וְהִנָּחֵם עַל עֲבֻדֶיךָ. שְׂבַעְנוּ בְּבִקֹּר חֲסִדֶּךָ,
וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל יְמִינוּ. שְׁמַחְנוּ
כִּימוֹת עֲנִיתֵנוּ, שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה. הִשְׁיִבְנוּ
יְהוָה אֵלֶיךָ וְנִשׁוּבָה, חֻדָּשׁ יְמִינוּ כְּקֹדֶם.
יְהִי חֲסִדֶּךָ יְהוָה עָלֵינוּ, כְּאֲשֶׁר יַחֲלֵנוּ לָךְ".
"יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ, כְּאֲשֶׁר הָיָה עִם
אֲבוֹתֵינוּ, אֵל יַעֲזָבֵנוּ וְאֵל יִטְשֵׁנוּ.
לְהַטּוֹת לְבַבֵּנוּ אֵלָיו, לְלַכֵּת בְּכָל דִּרְכָיו,
וּלְשַׁמֵּר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר
צִוָּה אֶת אֲבוֹתֵינוּ. וַיְהִי דְּבָרֵי אֱלֹהִים אֲשֶׁר
הִתְחַנֵּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָה, קְרוֹבִים אֵל יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וּלְיָלָה, לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט
עֲבָדוֹ, וּמִשְׁפָּט עִמּוֹ יִשְׂרָאֵל, דְּבַר יוֹם
כִּיּוֹמוֹ. לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ, כִּי יְהוָה
הוּא הָאֱלֹהִים, אֵין עוֹד".

❁ [ד] לקוטי-תפלות ח"ב ד ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ד,
'נְאֻת הָעֲרֵבִים צִוִּיתִי לְכַלְכֵּלֶךָ')

"הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ מִצִּוּךְ" (דְּבָרִים כו, טז)

"בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ חֻדָּשִׁים, כְּאֵלּוּ בּוֹ בַּיּוֹם נִצְטַוִּיתָ עָלֶיְהֶם" (רש"י)
"מֵהוּ 'הַיּוֹם הַזֶּה ה' אֱלֹהֶיךָ'? וְכִי עַד עַכְשָׁיו לֹא צִוָּה הַקּוֹדֵשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל, וְהֵלֵא אוֹתָהּ שָׁנָה שְׁנָת אַרְבַּעִים הִיתָה
וְכו'? - אֵלֶּא כֹךְ אָמַר מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל: בְּכָל יוֹם יִהְיֶה הַתּוֹרָה
חִבִּיבָה עָלֶיכֶם, כְּאֵלּוּ 'הַיּוֹם הַזֶּה' קִבַּלְתֶּם אוֹתָהּ מֵהָר סִינַי"
(תַּנְחוּמָא תְּבּוּאָה א)

"הַסֵּפֶת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם הַזֶּה

נִהְיִיתָ לְעָם לַה' אֱלֹהֶיךָ" (דְּבָרִים כז, ט)

"בְּכָל יוֹם יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ, כְּאֵלּוּ הַיּוֹם בָּאתָ עִמּוֹ בְּבִרְיָת" (רש"י)
"וְכִי אוֹתוֹ הַיּוֹם נִתְּנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, וְהֵלֵא אוֹתוֹ יוֹם סוּף
אַרְבַּעִים שָׁנָה הָיָה? - אֵלֶּא לְלִמְדָךְ: שִׁחֲבִיבָה תּוֹרָה עַל
לוֹמְדֶיהָ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, בַּיּוֹם שֶׁנִּתְּנָה מֵהָר סִינַי" (בְּרָכוֹת סג:)

וְתִרְחַם עָלֵי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, וְתִשְׁמְרֵנִי
וְתַצִּילֵנִי תָּמִיד, שְׁלֹא אֶפֶל לְיָדִי

☪ [ה] לקוטי-תפלות ח"א יד ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א יד, 'להמשיך שלום בעולם')

"לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא

הַזֶּה, אֶת ה' אֱלֹהֵינוּ" (דברים כח, ט)

וְעֶזְרָנִי שְׂאֻזָּה לְהַעֲלוֹת הַכְּבוֹד
לְשֵׁרְשׁוֹ, שֶׁהוּא הִירָאָה.

וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי יְרֵאתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, שְׂאֻזָּה
לִירָאָה מִפְּנֵיךָ תָּמִיד, "לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם
הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה". וְתַעֲזָרֵנִי לְהַגִּיעַ
לִירָאָה בְּשָׁלִימוֹת, לִירְאֵת-הַרוּמּוֹת
בְּאַמֶּת.

וְתִזְכְּנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, לְכַבֵּד יְרֵאֵי
יְהוָה, בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם,
שְׂנֻזָּה לְבִטֹּל עֲצָמֵנוּ בְּאַמֶּת נִגְדָם, וְלִתֵּן
לָהֶם כָּל הַכְּבוֹד, בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם, בְּאִפְּן
שִׁיתֵּקֵן עַל-יְדֵינוּ 'פְּגָמֵי הִירָאָה'.

וְנֻזָּכָה לְהַעֲלוֹת הַכְּבוֹד לְשֵׁרֵשׁ הִירָאָה,
וְיִהְיוּ נִשְׁלָמִים 'פְּגָמֵי הִירָאָה',
וְנֻזָּכָה לִירָאָה בְּשָׁלִימוֹת, "לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם
הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ".

וְנֻזָּכָה לִירָאָה-עֲלָאָה יְרֵאת-הַרוּמּוֹת,
וְלֹא יִהְיֶה לָנוּ שׁוּם יְרָאָה וּפְחַד
מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי-אִם מִמָּוָה לְבַד
נִירָא וְנִפְחַד תָּמִיד, וְתִהְיֶה יְרֵאתְךָ עַל
פְּנֵינוּ, לְבִלְתִּי נַחֲטָא כָּלֵל, מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם.

☪ [ו] לקוטי-תפלות ח"א טו ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א טו, 'אור הגנוז')

"לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא

הַזֶּה, אֶת ה' אֱלֹהֵינוּ" (דברים כח, ט)

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תִּזְכְּנֵנוּ בְּרַחֲמֵיךָ לִירָאָה
שְׁלֵמָה, "לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם
הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ".
וְתִהְיֶה יְרֵאתִי בָּרָה וְנִקְיָה, בְּלִי שׁוּם
פְּסָלָת, וְיִהְיֶה לִי רַק יְרֵאת יְהוָה לְבַד.

וְתִצְלִלְנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים מִכָּל מִינֵי
יְרָאוֹת חֲצוֹנוֹת, מִירָאוֹת
נְפוּלוֹת, שֶׁלֹּא אֵירָא וְאִפְּחַד מִשׁוּם שׂר
וְאִדּוֹן, וְלֹא מִשׁוּם מִין חַיָּה רָעָה וְלִסְטִים,
וְלֹא מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אִם מִמָּוָה
לְבַד אֵירָא וְאִפְּחַד, וְ"תִהְיֶה יְרֵאתְךָ עַל-
פְּנֵי תָּמִיד - לְבִלְתִּי אַחֲטָא".

וְאֻזָּכָה לְהַעֲלוֹת הִירָאָה לְשֵׁרֵשָׁהּ, לְדַעַת
הַקְּדוֹשׁ. וְאֻזָּכָה בְּרַחֲמֵיךָ
הַעֲצוּמִים לְהַשְׁלִים דַּעְתִּי בְּשָׁלִימוֹת
בְּקִדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָה, לְמַעַן אֲדַע מִמִּי
אֲתִירָא, לִירָאָה אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל לְבַד.

וְיִמְשַׁךְ הִירָאָה הַקְּדוֹשָׁה בְּכָל אַבְרִי,
בְּרַמ"ח אַבְרִי וּבִשְׁס"ה גִּידֵי.
וְאֻזָּכָה לְהִיּוֹת מְלֵא אֵימָה וּפְחַד וִירָאָה
גְּדוּלָּה בְּאַמֶּת, מִשְׁמַךְ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ,
בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה תָּמִיד. וְתִזְכְּנֵנוּ
בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, לְדַעַת שָׁלֵם בְּאַמֶּת,
בְּקִדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָה.

אֲנֵא יְהוָה, מְלֵא רַחֲמִים, חֲמַל עָלַי,
וְחַנּוּנִי מֵאֲתָךְ דַּעַת שְׁלֵמָה, שְׂאֻזָּה
לְדַעַת שָׁלֵם דְּקִדְשָׁהּ, לְמַעַן אֲדַע אֶת שְׁמֶךָ
בְּאַמֶּת, וְאֵירָא מִמָּוָה תָּמִיד, וְאֻזָּכָה
לִירָאָה-עֲלָאָה 'יְרֵאת-הַרוּמּוֹת'.

❁ [ז] לקוטי-תפלות ח"ב א ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב א, 'תקעו ממשלה')

"לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא
הַזֶּה, אֶת ה' אֱלֹהֵינוּ" (דברים כח, ט)

וְנִזְכֶּה לְשָׁמֵר אֶת הִירָאָה שְׁלֵמָה שְׁבִלָב,
וְנִזְכֶּה לְבַנֵּינָן יְרוּשָׁלַיִם חַיֵּשׁ קַל
מִהֲרָה, וְשֵׁם נֶעֱבָדךָ בִּירָאָה "כִּימִי עוֹלָם
וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת". וְלִירָאָה מִמֶּךָ תָּמִיד,
"לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֶת
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ". לְפָנָיו נֶעֱבֵד בִּירָאָה וּפְחַד,
וְנוֹדָה לְשִׁמּוֹ תָּמִיד.

❁ [ח] לקוטי-תפלות ח"ב יג ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב יג, 'להיות שמח וטוב לב בשבת')

"לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא
הַזֶּה, אֶת ה' אֱלֹהֵינוּ" (דברים כח, ט)

רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אִים וְנוֹרָא, עֲזָרָנִי
וְהוֹשִׁיעָנִי וְזַכֵּנִי מִהֲרָה לִירָאָת-
הַרוֹמָמוֹת, לִירָאָה קְדוּשָׁה עִם דַּעַת,
הַנִּמְשָׁךְ מִשְׁמַחָה שֶׁל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ.

עַד שְׁאֲזֻכָּה עַל-יְדֵי הַשְׁמַחָה וְהַחֲרוֹת
שֶׁל שַׁבַּת, לְהַשְׁלִים וּלְהַגְדִּיל דַּעְתִּי
בְּתַכְלִית הַגְּדָלוֹת וְהַשְׁלָמוֹת כְּרָצוֹנָךְ הַטּוֹב
בְּאַמֶּת. וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזַכָּה לִירָאָה שְׁלֵמָה,
שֶׁתְּהִיָּה הִירָאָה עִם דַּעַת בְּלִי שׁוּם סִכְלוֹת
כָּלֵל.

וְתַעֲזָרָנִי וְתוֹשִׁיעָנִי, לְהָרִים וּלְהַגְבִּיָּה
עַל-יְדֵי הַדַּעַת הַקְּדוּשָׁה, אֶת כָּל
הִירָאוֹת הַנִּפְּלוֹת, אֲלִיךָ לְבַד תִּתְבָּרֵךְ.

שְׁלֵא יִהְיֶה לִי שׁוּם יִרְאָה נִפְּלוּלָה, שְׁלֵא
אֶפְחַד וְלֹא אֶתִירָא מִשׁוּם בְּרִיאָה
שְׁבָעוּלָם, לֹא מִשׁוּם שֶׁר וְאֲדוֹן, וְלֹא
מִשׁוּם אָדָם, וְלֹא מִשׁוּם חַיָּה רָעָה
וְלִסְטִים, וְלֹא מִשׁוּם דָּבָר שְׁבָעוּלָם.

רַק מִמֶּךָ לְבַד אִירָא וְאֶפְחַד בְּאַמֶּת,
וְ"תִהְיֶה יִרְאָתְךָ עַל פָּנָי - לְבִלְתִּי
אֶחָטָא".

רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, זַכֵּנִי לִירָאָה שְׁלֵמָה
וְאַמֶּתִית, "לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם
הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, אֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ",
אוֹתוֹ לְבַד אִירָא וְכוּ אֶבְטַח וְאֶשְׁעֵן, וְלֹא
אֶפְחַד מִשׁוּם דָּבָר שְׁבָעוּלָם.

וַיִּקְרָא בִּי מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "יְהוָה אוֹרִי
וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא, יְהוָה מְעוֹז חַיִּי
מִמִּי אֶפְחַד". וְנֶאֱמַר: "יְהוָה לִי לֹא
אִירָא, מֶה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם". וְנֶאֱמַר:
"בְּאַלְהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא, מֶה יַעֲשֶׂה
בְּשֶׁר לִי".

וְנֶאֱמַר: "הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא
אֶפְחַד, כִּי עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה יְהוָה,
וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. וּשְׂאֲבָתָם מִים בְּשִׁשּׁוֹן
מִמַּעֲיָנִי הִישׁוּעָה".

❁ [ט] לקוטי-תפלות ח"א לה ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א לה, 'אשרי העם, זרקא')

"וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא
עָלֶיךָ, וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ" (דברים כח, י)

וְתִזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְקִים מִצּוֹת תְּפִלִּין
כְּרָאוֹי, עִם כָּל פְּרֻטִּיָּה

וְדַקְדּוּקֶיהָ וְכוֹנוֹתֶיהָ, וְתִרְיָ"ג מִצּוֹת
הַתְּלוּיִם בָּהּ, וּבִלְבָּב טוֹב, וּבְשִׁמְחָה גְּדוֹלָה,
וּבִירְאָה וְאַהֲבָה עֲצוּמָה.

וְתַעֲזְרֵנוּ שְׁלֹא אֶסִיחַ אֶת דַּעְתִּי מִן
הַתְּפִלִּין לְעוֹלָם, וְאַזְכֶּה
שִׂיאִיר עָלַי אֹר פָּנֶיךָ עַל-יְדֵי קִדְשַׁת מִצּוֹת
תְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים, וִיקָיִם בִּי מִקְרָא
שְׁכָתוֹב: "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם
יְהוָה נִקְרָא עָלֶיךָ, וְיָרְאוּ מִמֶּךָ".

❁ [י] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א לַח ❁

(על-פי לקוטי-מוֹהֲרָן ח"א לַח, 'מִרְכַּבַּת פְּרָעָה וְחִילוֹ')

"וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא
עָלֶיךָ, וְיָרְאוּ מִמֶּךָ" (דְּבָרִים כח, י)

צוּר עוֹלָמִים עֲזָרְנִי פְּדִי וְחַנּוּנִי, הַצִּילֵנִי
וְהוֹשִׁיעֵנִי, בָּאוֹר פָּנֶיךָ הַחַיִּינִי
וְקִימֵנִי, זַכֵּנִי שְׂיִהְיֶה נִמְשָׁךְ עָלַי קִדְשַׁת
הַתְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים מִשְׁרָשָׁם הָעֲלִיוֹן,
וְאַזְכֶּה לְחֵדֵד שְׁכִלִי בַּהֲתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
תָּמִיד.

וְאַזְכֶּה תָּמִיד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, עַל-יְדֵי
הַנִּחַת תְּפִלִּין, לְמַחִין חֲדָשִׁים,
וְלַהֲפָרָה חֲדָשָׁה, בַּהֲשִׁגַּת אֱלֹהוּתְךָ וִידִיעַת
רוּמָמוֹתְךָ, יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה שְׁמֶךָ לְעַד
וּלְנֶצַח נְצָחִים.

וְתַמְשִׁיךְ עָלַי בּוֹשָׁה גְּדוֹלָה מִפָּנֶיךָ
תָּמִיד, וְתִהְיֶה "יִרְאָתְךָ עַל
פָּנִי, זֶה הַבּוֹשָׁה - לְבִלְתִּי אֶחְטָא" מַעֲתָה
וְעַד עוֹלָם.

וְתַאֲיִר עָלַי בָּאוֹר פָּנֶיךָ, וְיִהְיוּ פָּנֵי
מְאִירוֹת בְּקִדְשָׁה גְּדוֹלָה, עַל-יְדֵי
אוֹר הַבּוֹשָׁה דְּקִדְשָׁה, שְׁתַּמְשִׁיךְ עָלַי
בְּרַחֲמֶיךָ וּבְחֶסֶדְךָ הַגְּדוֹלִים.

עַד שִׁיבוֹשׁוּ וְיִבְהָלוּ מִפָּנֵי כָּל רוֹאֵי,
שִׁיפֹל עֲלֵיהֶם בּוֹשָׁה וִירְאָה גְּדוֹלָה
מִפָּנֵי, עַל-יְדֵי קִדְשַׁת אֹר הַתְּפִלִּין
שְׁתַּמְשִׁיךְ עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ, וְיִתּוּסֶף לָהֶם
יְדִיעָה גְּדוֹלָה וְהַפָּרָה חֲדָשָׁה דְּקִדְשָׁה
וִירְאָה וּבּוֹשָׁה גְּדוֹלָה, עַל-יְדֵי קִדְשַׁת אֹר-
הַפָּנִים שְׁתַּמְשִׁיךְ עָלַי בְּחִמְלָתְךָ הַגְּדוֹלָה.
וִיקָיִם בִּי מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי
הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עָלֶיךָ, וְיָרְאוּ
מִמֶּךָ".

❁ [יא] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א ה ❁

(על-פי לקוטי-מוֹהֲרָן ח"א ה, 'בְּחֻצוֹצְרוֹת')

"תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ,
בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מֵרַב כָּל" (דְּבָרִים כח, מז)

וּבִכָּן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי, שְׁתַּעֲזְרֵנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, לְזָכוֹת לְשִׁמְחָה גְּדוֹלָה
בְּאַמַּת בַּעֲבוּדְתְּךָ, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב: "עֲבַדוּ אֶת
יְהוָה בְּשִׁמְחָה, וּגִילוּ בִּרְעָדָה".

וְתַזְכֵּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, לַעֲשׂוֹת כָּל
הַמִּצּוֹת בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה בְּאַמַּת,
שְׂיִהְיֶה לִּי שִׁמְחָה גְּדוֹלָה מִהַמִּצְוָה
בְּעֲצָמָה, שְׂאֲגִיל וְאַשְׁמַח מְאֹד בְּשַׁעַת
עֲשִׂית כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה, בְּמָה שְׁזָכִיתִי
בְּרַחֲמֶיךָ לַעֲשׂוֹת הַמִּצְוָה.

❁ [יב] לקוטי-תפלות ח"א כד ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כד, 'אמצעותא דעלמא')

"תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך,

בשמחה ובטוב לבב מרב כל" (דברים כח, מז)

אשרינו מה טוב חלקנו, ומה נעים
גורלנו, ומה יפה ירושתנו,
אשרינו שזכינו ברחמיך הרבים וחסדיך
היקרים, לקבל תורתך הקדושה, ולקיים
מצותיך היקרות, "הנחמדים מזהב ומפז
רב".

ובכן באתי לשחר פניך יהוה אלהי
ואלהי אבותי, שתחננו ברחמיך
הרבים ובחסדיך הגדולים, ותזכנו
שנעשה כל המצות בשמחה גדולה
ועצומה מאד.

באשר ראוי לשמח ולשוש ולגיל בך
יהוה אלהינו, בכל עת שאנו
זוכים לקיים ולעשות איזה מצוה, אשר
כל מצוה ומצוה היא אחדותך, ואנו
זוכים להתדבק בך ולהכלל בך יהוה
אלהינו, על-ידי עשיית כל מצוה ומצוה.

מה רב טובך אשר עשית עמי, אשר
זכיתני להיות מזרע ישראל ולא
עשני גוי, ואתה מקים מעפר דל
מאשפות תרים אביון כמוני. ואתה מזכה
אותי בכל יום ובכל עת, לעשות מצות
היקרות והחביבות.

עזרנו ברחמיך הרבים, שימשך עלינו
שמחה גדולה, ממי שהשמחה
במעונו, שנזכה לשמח מאד באמת, בעת
שאנו זוכים לעשות מצוה, עד שנזכה
תמיד לעשות מצות רבות בכל יום ויום,

וכל שמחתי יהיה רק המצוה לבד, לא
בשביל שכר עולם-הבא. מכל-שכן
וכל-שכן שלא יעלה בדעתי חס-ושלום,
פניות של שטות, בשביל בני-אדם, או
בשביל עסקי עולם-הזה חס-ושלום.

רק שאזכה לעשות כל המצות בשמחה
גדולה מהמצוה בעצמה. ויהיה כל
העולם-הבא שלי בהמצוה בעצמה, עד
שלא ארצה שום שכר עולם-הבא בשביל
המצוה, רק שכל שכרי יהיה, שתזכני
לעשות מצוה אחרת בשכר מצוה זאת,
כמו שאמרו רבותינו זכרונם-לברכה:
"ששכר מצוה מצוה".

ואזכה להכלל בך על-ידי מצותיך
הקדושים, אשר הם אחדותך.
ויקיים בנו מקרא שכתוב: "ישמח יהוה
במעשיו, ישמח ישראל בעושיו". שאתה
תשמח בנו על-ידי שתזכנו לעשות
מעשים-טובים בעיניך, ואנחנו נגילה
ונשמחה בך.

ותעזרנו ברחמיך הרבים, להמשיך
חיות ושפע טובה וברכה,
על-ידי עשיית מצותינו בשמחה גדולה,
לרמ"ח אברינו ושס"ה גידנו, ולכל
העולם כלו, ולכל השנה כלה.

וכל השלשה קומות, הן קומת עולם,
הן קומת שנה, הן קומת נפש, כלם
יתברכו ויקבלו, חיים וטובה וברכה
וקדשה וטהרה, על-ידי קיום מצותינו
בשמחה גדולה.

בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וְחֵדוּה רַבָּה וְעֲצוּמָה
מָאֵד.

וְתַעֲזָרְנִי לְבֹא לְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וְעֲצוּמָה
בְּאַמֶּת, בְּאַפֵּן שְׂאֵזְכָּה לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה תָּמִיד.

וּבִפְרָט בְּשַׁעַת עֶסֶק הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה
וּבְשַׁעַת עֲשִׂית כָּל מִצְוָה
וּמִצְוָה, אֵזְכָּה שְׁלֹא יַעֲלֶה עַל לְבִי שׁוֹם
עֲצָבוֹת וּדְאָגָה מְשׁוֹם חֹטֵא וְעוֹן, מִכָּל-
שָׁפֶן שְׁלֹא יַעֲלֶה עַל לְבִי שׁוֹם דְּאָגָה
וְעֲצָבוֹת מַעֲסָקִי פְּרִנְסָה וְעֲנִינֵי עוֹלָם-הַזֶּה
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם.

רַק אֶסְלַק אֶז מִדַּעַתִּי, וְאַשְׁכַּח אֶז לְגַמְרִי
כָּל מָה שְׁעָבַר עָלַי, עַד אוֹתָהּ הַשַּׁעָה
שְׁאַנִּי זוֹכָה לַעֲסֹק בְּתוֹרָתְךָ וּלְעֲשׂוֹת אִיזָה
מִצְוָה.

וְאַזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עָלַי שִׂמְחָה שְׁלֵמָה
בְּשַׁעַת עֲשִׂית כָּל מִצְוָה. "שׁוֹשׁ
אֲשִׁישׁ בִּיהוָה תִּגַּל נַפְשִׁי בְּאַלְהִי", עַד
שְׂאֵזְכָּה לְעֲשׂוֹת כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה וְכָל דְּבַר
שֶׁהוּא רְצוֹנְךָ, בְּשִׂמְחָה שְׁלֵמָה וְחֵדוּה רַבָּה
בְּאַמֶּת כְּרְצוֹנְךָ הַטוֹב.

עַד שְׂאֵזְכָּה עַל-יָדַי עֲשִׂית הַמִּצְוֹת
בְּשִׂמְחָה, לְבָרַר וּלְהַעֲלוֹת כָּל
נְצוּצוֹת הַקִּדְשָׁה שֶׁנִּפְּלוּ בֵּין הַקְּלָפוֹת עַל
יָדַי, עַל-יָדַי עֲוֹנוֹתַי וּפְשָׁעֵי הַמְּרָבִים
שֶׁחֲטָאתִי לִפְנֶיךָ, בֵּין בְּגִלְגּוּל זֶה, בֵּין
בְּגִלְגּוּל אַחֵר, לְבָרַר כָּלֵם עַל-יָדַי שִׂמְחַת
הַמִּצְוָה, בְּסוּד 'אַחַד-עֶשֶׂר סִמְמָנֵי
הַקְּטָרֶת'.

וְנִזְכָּה לְהוֹצִיא כָּל הַחַיּוֹת מִן הַקְּלָפוֹת,
עַד שְׂיִתְבַּטְּלוּ כָּלֵם לְגַמְרִי וַיְהִי
כְּאִין וְכְּאַפֶּס. וְנִזְכָּה לְהַעֲלוֹת כָּל נְצוּצוֹת
הַקִּדְשָׁה לְשָׁרֶשׁ, לְהַשְׁלִים עַל-יָדָם קוֹמַת
הַשְּׂכִינָה.

וְתִרְחַם עָלֵינוּ וְתַהֲיֶה בְּעֲזָרְנוּ, שְׂנִזְכָּה
לְהַעֲלוֹת הַשְּׂכִינָה מֵהַגְּלוּת עַל-
יָדֵי עֲשִׂית הַמִּצְוֹת בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה,
וַיִּתְגַּלֶּה מַלְכוּתְךָ עַל כָּל בְּאֵי עוֹלָם,
וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת עוֹל מַלְכוּתְךָ וְתִמְלִיךְ
עֲלֵיהֶם מִהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד.

וּבִבְּן תִּרְחַם עָלֵינוּ אָבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ,
וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשָׁה וְטַהֲרָה,
וְתִתֵּן כֹּחַ וּגְבוּרָה בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה שְׁאַנּוּ
זוֹכִין לְעֲשׂוֹת, שֶׁתִּתְעוֹרֵר הַמִּצְוָה וְתִלָּךְ
בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם, וְתִתְעוֹרֵר אֶת כָּלֵם
לְעִבּוּדְתְּךָ וּלְיִרְאַתְךָ.

עַד שְׂיִתְעוֹרְרוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם וְכָל
אֲשֶׁר בָּהֶם לְעִבּוּדְתְּךָ בְּאַמֶּת. דּוּמָם,
צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, אֵשׁ, רוּחַ, מַיִם, עָפָר.

בְּכָלֵם תִּלָּךְ הַמִּצְוָה שְׁאַנּוּ זוֹכִין לְעֲשׂוֹת
בְּכָל עֵת, וְתִתְעוֹרֵר וְתִקְיֵץ כָּלֵם
לְעִבּוּדְתְּךָ בְּאַמֶּת, וַיִּשׁוּבוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת
וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת, וְעַל-יָדֵי-זֶה
יִתְעוֹרֵר בְּרָכָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם, וְתִקְיֵם
מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "פּוֹתַח אֶת יָדְךָ, וּמִשְׁבִּיעַ
לְכָל חַי רְצוֹן".

❁ [ויג] לקוטי-תפלות ח"א פט ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קעח, 'ודוי דברים')

"תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך,

בשמחה ובטוב לבב מרב כל" (דברים כח, מז)

רבוננו של עולם, אב הרחמים, אתה יודע: כי חדוה תקועה בלבי מסטרא חדא, ועציבו מסטרא חדא.

ונגדל השמחה והחדוה שיש לי לשמח על חלקי, הוא בלי שעור וערך ומספר, אשר זפיתני ברחמיך הרבים, להיות מזרע ישראל, עם הנבחר מכל העמים, ומרממים מכל הלשונות, אשר אתה מחבב אותנו בכל לשונות של חבה, ואתה אוהב עמך ישראל, אהבה רבה ואהבת עולם, לעולמי עד ולנצח נצחים.

ומאתהבתך ומחמלתך את עמך ישראל, הרבית לנו תורה ומצות, אשר אין קץ להשמחה שיש לנו לשמח ולשיש ולגיל מאד בכל מצוה ומצוה, המשיבין את הנפש ומשמחין את הלב, כמו שכתוב: "פקודי יהוה ישירים משמחי לב".

אבל מרבוי עונותי ופשעי העצומים, נופלים עלי בכל-עת, עצבות ודאגות ומרה-שחורה, "כי עוני אני אדאג מחטאתי". ואתה יודע: כי זאת העצבות והמרה-שחורה, מזיק מאד לעבודתך.

על-כן באתי לפניך מלא רחמים, אדון השמחה והחדוה, שתרחם עלי ותלמדני, איך לשמח נפשי בכל-עת.

כי כבר למדתנו ברחמיך הרבים, על-ידי צדיקים הקדושים: שאפלו אם האדם הוא כמו שהוא, אפלו אם עשה מה שעשה, וגם עתה הוא כמו שהוא; אף-על-פי-כן, באשר הוא שם, הוא מחיב להכריח עצמו בכל הפחות, להרחיק העצבות, ולשמח את נפשו בכל-עת, על אשר זכה על-כל-פנים להיות מזרע ישראל.

וגם צריך לחפש ולבקש ולמצא בעצמו נקדות טובות, מכל המצות הרבות שזכה לעשות מעודו, כי כל אחד ואחד מישראל יש לו מצות רבות, כי אפלו פושעי-ישראל מלאים מצות כרמון. ובזה ראוי לשמח ולשוש הרבה כל אחד מישראל, אפלו הפחות-שבפחותים והגרוע-שבגרועים.

מרא דעלמא פלא, אדון הנפלאות, אבי אב הרחמן, אשר עז וחדוה במקומך. היה בעזרי והושיעני, שאזכה לאסוף ולקבץ, כל חלקי השמחה, מכל המצות והנקדות טובות שזכיתי ברחמיך מעודי עד היום הזה.

ויתקבצו אלי כל חלקי השמחות האלו יחד, ויתגברו בכל עז על העצבות והמרה-שחורה של עונותי הרבים. עד שאזכה על-ידי-זה, לשמח בכל עז תמיד.

ואזכח להתגבר ולהתחזק בשמחה וחדוה תמיד, בכל מיני דרכים ועצות אשר למדתנו על-ידי צדיקיך הקדושים. ותעזרני להתגבר בשמחה

גדולה כל-כך, עד שאזכה לרקד מחמת שמחה.

ותזבני לשמחה של מצוה תמיד, הן לשמח בשמחת 'חתנה של מצוה' לשמח חתן וכלה הכשרים, הן לשמח בשאר שמחות של מצוה.

ותהיה בעזרי ותושיעני תמיד, להיות שמח בכל-עת בשמחה של מצוה, בחדוה גדולה ובשמחה רבה כל-כך, עד שאזכה לרקד הרבה מחמת שמחה.

ואזכה לשמח ולרקד כל-כך, עד שאזכה לילך ולעבר בכל קומת השמחה והרקודין, שכלולה מרמ"ח אברים ושס"ה גידין, כי השמחה היא שרש נקדת כל התרי"ג מצות שבתורה, כמו שכתוב: "פקודי יהוה ישירים משמחי לב".

וזבני ברחמיך הרבים, שיתלהב בי השמחה של כל הנקדות טובות האמתיות שבי, מכל המצות אשר זפיתני מעודי בחסדיך הגדולים.

עד אשר תאיר השמחה באור גדול ונפלא, עד אשר יתבטלו על-ידי-זה, החשך, והמניעה, והדאגה, והעצבות, של רבוי החטאים והעונות והפשעים העצומים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך מנעורי עד היום הזה.

ואם הם רבים ועצומים מאד מאד, עם-כל-זה מדה טובה מרבה, ובכחך הגדול אתה יכל להוסיף אור גדול

בהשמחה של המצות והנקדות טובות שבי, עד אשר יתגברו על החשך והדאגות והעצבות של רבוי העונות שלי, עד שיתבטל הרע לגבי הטוב, שיתבטלו עצבות העונות כנגד שמחת המצות.

ואזכה לשמח ולרקד הרבה בשמחה של מצוה תמיד, עד שאזכה לשמחה שלמה באמת, ולהשלים כל קומת השמחה והרקודין בשלמות באמת. רבונן של עולם, מלא רחמים, "מלכי ואלהי, אליך אתפלל". למדני איך לנצח אותך, שתחזירני בתשובה שלמה לפניך באמת.

אבי צורי גואלי ופודי, הצופה להטיב אחריתי, עזרני ברחמיך העצומים, ובישועתך הגדולה, ובדרכי עצותיך הנפלאות, שאזכה להיות בשמחה תמיד. "שמח נפש עבדך, כי אליך אדני נפשי אשא".

חזקני ואמצני, להתגבר בכל-פעם על העצבות, להגביר השמחה על העצבות. ותחזק אותי בכל מיני שמחות, ותשמח את נפשי בכל דרכי השמחה אשר למדו אותנו רבותינו הקדושים.

באפן שאזכה להיות בשמחה תמיד, ולא אניח את העצבות להתקרב אלי בשום אפן, ולא יהיה שום כח להעצבות והמרה-שחורה לטמטם את לבי חס-ושלום, ולא לבלבל את דעתי.

רק אזכה להתגבר בכל-עת, בשמחה גדולה וחדוה רבה, עד שאזכה

☉ [יד] לקוטי-תפלות ח"א לא ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לא, 'אית לן בירא')

"והפלא ה' את מפתח, ואת מפות זרעה, מפות גדלות ונאמנות, וחלים רעים ונאמנים וגו'. גם כל חלי וכל מפה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת" (דברים כח, נט-סא)

"וכל מפה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת" - זו מיתת צדיקים. (תו"ל)

רבוננו של עולם, אתה ידעת את עצם רבוי הפירות והאפיקורסית שמתגבר עכשיו בעת הזאת בדורות הללו בעוקבא דמשיחא, אשר כמוהו לא נהיתה מימות עולם, ואין מי שיעמד בעדנו.

ואתה הבטחת אותנו: "אבדה עצה מבנים נסרחה חכמתם", שפשאין בישראל מי שיעמד וישיב לאפיקורסים, אזי נסרחה חכמתם של המינים והאפיקורסים גם-כן.

ועכשיו בעונותינו-הרבים, הפית אותנו "מפה אשר לא כתובה בתורה", והפילאת את מפותינו מכל הצדדים. כי הצדיקי-אמת שהיו יכולים להמשיך לנו אמונה שלמה דקדשה, נסתלקו בעונותינו.

ובת האפיקורסים והפילוסופים, מתגברים עכשיו ביותר, עד שהם זורקים חציהם הרעות, ופורשים רשתות ומכמורות גם על הכשרים והתמימים, הקרואים והולכים לתתם.

כי הם מטעים אותם, ומראין עצמן לפנייהם ככשרים, וכאלו רוצים

מתוך השמחה, להתודות לפניך בפה מלא, ולשפך לבי כמים נכח פניך אדני, ולפרש כל שיחתי לפניך בכל יום, בלב נשבר ונדכא כראוי לי, ואחר-כך תכף אחזר אל השמחה ביתר שאת ויתר עז, ולהרבות בשמחה יתרה בכל-פעם, בכל עז ותעצומות.

עד שאזכה לשוב אליך באמת, ולעבד אותך תמיד "בשמחה ובטוב לבב מרב כל". כי בשם קדשך הגדול והנורא בטחתי, שאתה יכל לעזור לי גם עתה, להתגבר בשמחה תמיד, אגילה ואשמחה בישועתך. "אשמחה ואעלצה בך, אזמרה שמך עליון".

ותמשיך עלינו השמחה ממקור השמחה, מהשמחה העתידה והמוכנת לבא עלינו בקרוב על-ידי משיח צדקנו, כמו שכתוב: "כי בשמחה תצאו ובשלום תוכלון, החרים והגבעות יפצחו לפניכם רנה, וכל עצי השדה ימחאו כף".

ותמהר ותחיש לגאלנו, ותנחם ותשמח אותנו ואת כל עמך ישראל במהרה בימינו. ויקים מהרה מקרא שכתוב: "כי נחם יהוה ציון נחם כל חרבותיה, וישם מדברה כעדן וערבתה כגן יהוה, ששון ושמחה ימצא בה, תודה וקול זמרה". אמן ואמן.

בטובת ותקנת ישראל, עד שנאחזין גם כמה נשמות פשרות ברשות שלהם, ומכניסים בפירות ופילוסופיא ואפיקורסית בלב ישראל עמך הקדוש, ומתגברים להרגיל את ישראל בדרכי העכו"ם, להתלבש במלבושיהם, וללכת בדרכיהם, וללמד ספריהם ולשונותיהם.

"אוי לנו כי שדדנו", כי צרה כזאת לא היתה עדין לישראל מימות עולם, ועל מי לנו להשען, אל מי ננוס לעזרה, ואיה המקום להתחבא מפניהם, ולהציל את בנינו וזרענו וכל זרע עמך בית ישראל מרשותותיהם ומחציהם. "מי יגור לנו אש אוכלה, מי יגור לנו מוקדי עולם", מי יחוס עלינו, מי ירחם עלינו, מאין יבוא עזרנו.

רבנו של עולם, אתה לבד ידעת עצם הצרה הזאת, עזרנו כי עליך נשעננו, כי אין כחנו אלא בפה. חוס ורחם עלינו, ועזרנו להיות חזק וקים באמונתך הקדושה תמיד כרצונך הטוב. ולא יעלה על לבי, שום סברה מסברותיהם, ושום קשיא מקשיותיהם, ושום דרך מדרכיהם.

רק אזכה אני וזרעי, וכל חברתנו, וכל עמך בית ישראל, לילך תמיד בדרכי אבותינו הקדושים, אברהם יצחק ויעקב, משה ואהרן, יוסף ודוד, ובדרכי כל הנביאים האמתיים, ראשונים ואחרונים, ותנאים ואמוראים, ובדרכי כל הצדיקים אמתיים והפשרים והתמימים שהיו בכל דור ודור.

ובזכותם מלטנו והצילנו, מכל מיני בפירות ובלבולים וספקות, וזכנו ברחמיך לאמונה שלמה וחזקה, באמת בקדשה ובטהרה תמיד לעולם ועד.

✽ [טו] לקוטי תפלות ח"א נז ✽

(על פי לקוטי מוה"ר ח"א נז, 'שאלו את רבי יוסי בן קסמא')

"והפלא ה' את מפתך, ואת מפות זרעך, מפות גדלות ונאמנות, וחלים רעים ונאמנים וגו'. גם כל חלי וכל מפה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת" (דברים כח, נט-סא)

"וכל מפה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת" - זו מיתת צדיקים. (תו"ל)

"יהוה אלהי אתה ארוממך, אודה שמך כי עשית פלא, עצות מרחוק אמונה אמן". כי ברחמיך הרבים, בחרת בנו מכל העמים, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו מלכנו לעבודתך.

ותתן לנו יהוה אלהינו, את תורתך הקדושה, תורה שבכתב, ותורה שבעל-פה, וצוית עלינו להאמין בצדיקיך וחכמיך האמתיים, ולהתקרב אליהם, ולהתדבק בהם, ולקיים דבריהם, ככל היוצא מפיהם נעשה, כמו שכתוב: "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל".

ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, שתטע ותקבע אמונתך הקדושה בלבנו, ובלב כל עמך

בית ישראל, ותזכנו לאמונת-חכמים
בתכלית השלמות באמת לאמתו.

ונזכה להאמין באמת, בחכמים
אמתיים דקדושה, ולהתקרב
אליהם, ולהתאבק בעפר רגליהם
ולשתות בצמא את דבריהם, ולילך בכל
הדרך אשר יורו אותנו, ולא נסור
מדבריהם ימין ושמאל.

ותצילנו מהתנגדות, שלא ימצא בי,
ובזרעי, ובכל זרע עמך בית
ישראל, שום צד התנגדות, לשום חכם
אמתי דקדושה, ולא נגד שום אדם כשר
שבעולם; מפל-שכן שלא אזלזל בהם
חס-ושלום.

רק אזכה לקים דברי הצדיקים
והחכמים אמתיים, ולאחז
בדרכיהם, ולהאמין בהם באמונה שלמה
באמת.

וכל מה שפגמתי ב'אמונת-חכמים'
מנעורי עד היום הזה, וזלזלתי
בכבודם, ועל-ידי-זה פגמתי בכלליות
תורת-הקדושה, אשר כלה נמסרה ביד
החכמים אמתיים לדורשה לכל חפציהם.

ועל-ידי-זה פגמתי בהמלאכים
הקדושים הנבונים בדבר
יהוה על-ידי אותיות התורה-הקדושה.
ועברתי על "לאו דלא תסור". והסרתי
כח הידים מן המלאכים הקדושים, שהם
יד ימין ויד שמאל, אשר על-ידם היו
המלאכים מקבלים השפע מלמעלה, והיו
משפיעים לכל העשבים ולכל הדברים
שבעולם.

ועל-ידי 'פגם אמונת-חכמים' נסתלקו
ידי המלאכים, עד אשר אין
להם כח לקבל ולהשפיע, ועל-ידי-זה אי
אפשר לקבל רפואה, וגרמנו חס-ושלום
"מכה אשר לא כתובה בתורה", מכה
שאין לה רפואה.

אנא יהוה, ברחמיך הרבים, תמחל
ותסלח ותכפר לי ולכל עמך בית
ישראל, על כל הפגמים האלה שפגמנו
באמונת חכמים הקדושים. כי אתה יודע
את תעלומות לבבנו, כי לא במרד ובמעל
פגמנו בזה, כי-אם מחמת עכירת דעתנו,
ומעוט ידיעתנו.

אנא יהוה, זכנו מעתה ברחמיך לתקן
כל-זה, באפן שנוזכה מעתה
ל'אמונת-חכמים', בתכלית השלמות
באמת, כרצונך הטוב. כי אתה יודע יהוה
אלהינו, גדל חלישותנו בעת הזאת, ואין
לנו שום סמיכה, כי-אם על החכמים
והצדיקים האמתיים.

על-כן זכנו להאמין בכל החכמים
והצדיקים והכשרים אמתיים,
ולבלי לדבר שום דבור נגד כבודם חס-
ושלום, ולבלי לבזות שום בר ישראל
שבעולם.

חוס וחננו, וחמל נא עלינו, ונצור
לשוננו מרע ושפתנו מדבר מרמה.
ועזרנו והושיענו שנוזכה להקים את
האמונה הנפולה, ונזכה לתקן 'אמונת-
חכמים' בשלמות באמת.

ועל-ידי-זה תחזיר ותתן כח הידים
להמלאכים הקדושים,

לְקַבֵּל וּלְהַשְׁפִּיעַ לְכָל הָעֲשָׂבִים וּלְכָל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם. וְתִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ, בְּגוֹף וּנְפֶשׁ, בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנוֹת. רַפְּאֵנוּ יְהוָה וְנִרְפָּא, הוֹשִׁיעֵנו וְנוֹשְׁעָה, כִּי תִהְלֹתֵנוּ אִתָּהּ.

❁ [טז] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב ה ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

"וְהִפְלֵא ה' אֶת מַכּוֹתָהּ, וְאֶת מַכּוֹת זִרְעָהּ, מַכּוֹת גְּדֻלַּת וְנֶאֱמָנוּת, וְחָלִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים וְגו'. גַּם כָּל חָלִי וְכָל מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת" (דְּבָרִים כח, נט-סא)

"וְכָל מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת" - זוּ מִיתַת צְדִיקִים. (חז"ל)

וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנו, וְזַכְּנוּ לְאַמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת, הַצִּילֵנוּ נָא אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, מ'פָּגֶם-אַמוּנָה'. שְׁמֵרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, וְהַצִּילֵנוּ מ'מַּכּוֹת הַמַּפְלְאוֹת', הַבָּאִים חֶסֶד-וְשְׁלוֹם עַל 'פָּגֶם-הָאַמוּנָה', שְׁאִין מוֹעִיל לָהֶם שׁוּם דְּבָר, לֹא רְפוּאוֹת, וְלֹא תַפְלָה, וְלֹא זְכוּת-אַבוֹת.

וְאַפְּלוּ כָּל הַקּוֹלוֹת שֶׁל אַח וְאַבוֹי וּגְנִיחוֹת וְאַנְחוֹת, גַּם-כֵּן אֵין מוֹעִיל לָהֶם, כִּי הַכֹּל נִפְגֵּם וְנִתְקַלְקַל עַל-יְדֵי 'פָּגֶם הָאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה', אֲשֶׁר הִיא יְסוּד כָּל הַתּוֹרָה כְּלָהּ, וְיְסוּד כָּל הָעוֹלָמוֹת כָּלָם, עִם כָּל אֲשֶׁר בָּהֶם, שֶׁהַכֹּל תְּלוּיִים וְעוֹמְדִים וּמִתְקִימִים רַק עַל הָאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, מָלֵא רַחֲמִים, "גְּדֹל הַעֲצָה וְרַב הָעֲלִילָיָה. פֶּלֶא יוֹעֵץ אֵל גִּבּוֹר, אָבִי עַד שֶׁר שְׁלוֹם. נוֹרָא תְהִלּוֹת

עֲשֵׂה פֶלֶא", אֲשֶׁר אִתָּהּ עוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת בְּכָל-עֵת, וּכְבֹר עֲשִׂיתָ עִם יִשְׂרָאֵל נְסִים וְנִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת וְנוֹרָאוֹת בְּכָל דּוֹר וְדוֹר.

רַחֵם עָלֵינוּ עֲתָה בְּדוֹר הַזֶּה, בְּצוֹק הָעֲתִים הַלָּלוּ, אֲשֶׁר הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה נִפְגְּמָה מְאֹד בְּעוֹנוֹתֵינוּ-הָרַבִּים, "וְרַבִּים מִבְּנֵי עַמֶּךָ נִכְשְׁלוּ", כֹּאֲשֶׁר אִתָּהּ יִדְעָתָה.

עֲשֵׂה עִמָּנוּ נִפְלְאוֹת, וְזַכְּנוּ לְעֲצוֹת טוֹבוֹת אֱמֶתִיּוֹת, בְּאִפֶּן שְׁנִזְכֶּה עַל-יְדֵי-זֶה לְאַמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת, וּלְתַקֵּן כָּל פְּגָמֵי הָאַמוּנָה. וְנִזְכֶּה לַחֲפֹשׁ אֶת עַצְמָנוּ תָּמִיד בְּכָל עֵת, אִיךְ אָנוּ אוֹחֲזִים בְּאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וּלְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה יְתָרָה בְּכָל עֵת, בְּתֵם לִבֵּב, בְּאַמֶּת כְּרִצּוֹנָהּ הַטּוֹב.

וְתַעֲשֶׂה עִמָּנוּ פֶּלֶא לְחַיִּים, וְתוֹצִיאֵנוּ מֵאַפְלָה לְאוֹרָה, מִחֹשֶׁךְ לְאוֹר גְּדוֹל, "כִּי אִתָּה תֵּאִיר נְרִי, יְהוָה אֱלֹהֵי יִגִּיהַ חֹשֶׁכִי. כִּי חֹשֶׁךְ לֹא יִחְשִׁיךְ מִמֶּךָ, וְלִילָה כִּיּוֹם יֵאִיר, כַּחֲשִׁיכָה כְּאוֹרָה".

וְנִזְכֶּה לְהוֹדוֹת לָךְ תָּמִיד, עַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁעֲשִׂיתָ עִמָּנוּ מֵעוֹלָם, וְאֲשֶׁר עֲתָה עוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל עֵת, נִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת וְנוֹרָאוֹת, "רַבּוֹת עֲשִׂיתָ אִתָּהּ יְהוָה אֱלֹהֵי, נִפְלְאוֹתֶיךָ וּמַחֲשַׁבְתֶּיךָ אֵלֵינוּ, אֵין עֶרֶךְ אֵלֶיךָ, אֲגִידָה וְאֶדְבָּרָה עֲצָמוֹ מִסֵּפֶר".

וַיִּקְרָא מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "יְהוָה אֱלֹהֵי אִתָּהּ אֲרוּמָמָךְ, אוֹדָה שְׁמֶךָ כִּי עֲשִׂיתָ פֶלֶא, עֲצוֹת מִרְחוֹק אֱמוּנָה אִמָּן".

וַנֹּאמֶר: "אוֹדָה יְהוָה בְּכָל לְבִי, אֲסַפְּרָה כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ. אוֹדֶךָ עַל כִּי נִוְרָאוֹת נִפְלִיתִי, נִפְלְאִים מַעֲשֶׂיךָ, וְנִפְשִׁי יוֹדַעַת מְאֹד".

וְנִזְכָּה לְהַעֲלוֹת ה'אֱמוּנָה-הַנִּפְּוֹלָה', וּלְתַקֵּן כָּל 'פְּגָמֵי-הָאֱמוּנָה', וְתִתְגַּדֵּל וְתִתְחַזַּק ה'אֱמוּנָה-הַקְּדוּשָׁה' בְּכָל עֹז וְתַעֲצוּמוֹת.

וְנִזְכָּה כְּלָנוּ לְהֶאֱמִין בְּךָ, וּבְצַדִּיקֶיךָ הָאֱמִתִּיִּים, בְּאֱמוּנָה חֲזָקָה וְנִכּוּנָה, בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה וְקְדוּשָׁה, זָכָה וְנִכּוּנָה צַחָה וַיִּשְׁרָה וּבְרוּרָה, בְּלִי שׁוּם בְּלִבּוּלִים, וּבְלִי שׁוּם הֶרְהוּרִים וּמַחֲשָׁבוֹת-זָרוֹת כָּלֵל.

וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, לְכָל חוּלֵי עַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל (ובפרט לַפְּלוּנֵי בֶן פְּלוּנִי, אֵל נָא רָפֵא נָא לוֹ, רְפוּאֵת-הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאֵת-הַגּוּף).

וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּמְרִפָּא לְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ, וּלְכָל מַכְאוּבֵינוּ, וּלְכָל מַכּוּתֵינוּ. וְתַבְטֵל וְתַסִּיר כָּל הַמַּכּוּת הַמִּפְּלְאוֹת, וְחָלִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים, מֵעַלֵּינוּ וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם.

וְתַשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, לְכָל אוֹתָן הַנִּפְשׁוֹת מֵעַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר כָּבַר הַפְּלֵאתָ אֶת מַכּוּתָם, וּבָאוּ עֲלֵיהֶם הַמַּכּוּת הַמִּפְּלְאוֹת, שְׁאִין מוֹעִיל לָהֶם שׁוּם רְפוּאָה בְּעוֹלָם, וְלֹא תַפְלָה, וּזְכוּת-אֲבוֹת, וְלֹא שׁוּם קוֹל

צַעֲקָה וְאַנְחָה, אֲשֶׁר כָּל-זֶה נִמְשָׁךְ מ'פָּגָם-הָאֱמוּנָה'.

אֲנִי יְהוָה, רַחֵם עָלֵיהֶם וְעַלֵּינוּ לְמַעַנְךָ, לְמַעַנְךָ לְבַד עֲשֵׂה וְלֹא לָנוּ. כִּי אַתָּה לְבַד יוֹדַע גְּדֹל הַרְחֲמָנוּת אֲשֶׁר עָלֵיהֶם וְעַלֵּינוּ, וְעֲשֵׂה כְּגֹדֶל נִפְלְאוֹתֶיךָ הַנִּוְרָאוֹת, וְתַשְׁלַח לָהֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְתַסִּיר מִחֲלָה מִקֶּרְבָּנוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ רּוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אַתָּה, כִּי אֵין כֹּחֵנוּ אֶלָּא בְּפֶה לְבַד.

וְתִזְכֹּר בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וּבְזִכּוֹת אֲבוֹתֵינוּ, וּבְזִכּוֹת כָּל הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים תַּעֲשֵׂה עִמָּנוּ פְּלִאֵי פְּלֵאוֹת, "הַפְּלָה חֲסָדֶיךָ, מוֹשִׁיעַ חוֹסִים, מִמַּתְקוֹמָמִים בִּימִינֶךָ. נִוְרָאוֹת בְּצַדִּיק תַּעֲנִינוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, מִבְּטָח כָּל קַצּוֹי אֶרֶץ וְיָם רַחֲקִים".

וַיִּקְרָא בְּנוֹ מִהֲרָה מִקְרָא שְׁכֵתוֹב: "וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲנֹכִי כּוֹרֵת בְּרִית, נִגְדֵךְ כָּל עַמְּךָ אֶעֱשֶׂה נִפְלְאוֹת, אֲשֶׁר לֹא נִבְרָאוּ בְּכָל הָאֶרֶץ וּבְכָל הַגּוֹיִם, וְרָאָה כָּל הָעָם אֲשֶׁר אַתָּה בִּקְרָבוֹ, אֶת מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי נִוְרָא הוּא, אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ.

וַנֹּאמֶר: "וְהָיָה כִּי יִפְּלֵא בְּעֵינַי [שְׂאֵרִית] הָעָם הַזֶּה, גַּם בְּעֵינַי יִפְּלֵא". וַנֹּאמֶר: "מֵאֵת יְהוָה הִיְתָה זֹאת, הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ". וַנֹּאמֶר: "כִּי גְדוֹל אַתָּה וְעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת, אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ". וַנֹּאמֶר: "לְעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ".

מבאר בהתורה הנ"ל (ח"א ד): "שצריך כל אחד לקשר את עצמו,
להנקדה השיך ללבבו בעת הזאת" וכו'.

כי הנקדה מאידה כפי העת והיום, ועקר הנקדה הוא התורה.
ועל-כן צריכין לקרות ולגמר הסדרא בכל שבוע,
עד שיגמרו כל התורה בכל השנה, וכן לעולם.

**כי הסדרא שבכל שבוע, מנהגת כל השבוע.
כי כל ימות השבוע, מקבלין חיות מהנקדה
שמאירה בהם, על-ידי קריאת אותו הסדרא.**

**כי כפי הנקדה שצריכין לקבל באותו השבוע –
כן היא הסדרא שהולכת באותו השבוע.
וכן מתנהג כל ימות השנה, וכן לעולם.**

נמצא: שכל ימות השנה, מקבלין חיות מהתורה, שהיא כלל הנקדה. וכל
שבוע ושבוע מקבלת מסדר מיוחד, וכן כל יום ויום מפרשה מיוחדת.
כי 'שבעה פרשיות' שבכל סדר, הם כנגד 'שבעת ימי השבוע'. שבכל יום
ויום צריכין לקבל הנקדה מפרשה מיוחדת, וכן בכל שבוע מסדר מיוחד.
וכן בכל שנה מ'כלל-התורה', שהוא 'כלל הנקדה', 'כלל השנה'.

(לקוטי-הלכות, גשיאת-כפים ה, כז)

דקדק רבנו ז"ל וכתב שם בהתורה הזאת (ח"א ד): "שעקר התקון, על-ידי שמקשר
את לבו, להנקדה השיך ללבבו בעת הזאת", עין-שם.

וזה בחינת ה'סדרים של התורה', שקורין בכל שבוע ושבוע סדר אחר
בתורה; וגם הסדר נחלק ל'שבע פרשיות', כנגד 'שבעת ימי השבוע'.
הכל, כדי לקבל בכל שבוע ובכל יום, אור הנקדה השיך ללבבו בעת ההיא דיקא, כנ"ל.

(לקוטי-הלכות, מלמדים ד, ויז)